

KÖZFOGLALKOZTATÁS MAGYARORSZÁGON

BELÜGYMINISZTERIUM

Felelős kiadó:

Dr. Pintér Sándor
belügyminiszter

Weboldal:

<http://www.kormany.hu/hu/belugyminiszterium>

Nyomda:

Duna-Mix Kft., Vác
Felelős vezető:
Szakolczai Lóránt
ügyvezető
www.dunamix.hu

Adatkezelési nyilvántartási szám:

NAIH-91297/2015

Tartalomjegyzék

Dr. Pintér Sándor belügyminiszter köszöntője	5
Dr. Hoffmann Imre: Az értékteremtő közfoglalkoztatás	6
A 2016. évi közfoglalkoztatás főbb prioritásai, területei	7
Szociális szervezetek további fokozott figyelemmel kísérése	7
Képzések és munkaerő-piaci szolgáltatások erősítése a közfoglalkoztatásban.....	8
A közfoglalkoztatási „jó gyakorlatok” elismerése	8
I. Munkaerő-piaci helyzetkép	9
1. Nemzetközi kitekintés	9
2. Hazai munkaerő-piaci folyamatok a munkaerő-felmérés alapján	10
3. Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai	10
Nyilvántartott álláskeresők.....	10
Bejelentett álláshelyek.....	11
II. 2014-2015. évi közfoglalkoztatási programok	12
A közfoglalkoztatás főbb létszámadatai	12
A közfoglalkoztatási rendszer finomhangolása	14
III. A közfoglalkoztatás képzési programjai 2012-2015.....	15
IV. Szociális típusú gazdaságok fejlesztése.....	17
Miért szociális szervezet?.....	17
V. A közfoglalkoztatás rendszere	20
Közfoglalkoztatás	
Magyarországon 2014-2015.....	20
A közfoglalkoztatás rendszere	20
A közfoglalkoztatás rendszerének jelenleg működő támogatási típusai	21
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	21
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	21
Járási startmunka mintaprogramok.....	22

VI. A mintaprogramokban megvalósított tevékenységek 2014-2015. évben	22
Mezőgazdasági projektek.....	22
Belvíz-elvezetési programok.....	23
Mezőgazdasági utak rendbetétele.....	24
Bio- és megújuló energiafelhasználás	24
Belterületi közúthálózat karbantartása	24
Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása	25
Helyi sajátosságokra épülő programok	25
VII. Speciális programok a közfoglalkoztatásban	26
Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet (MaNDA) harmadik Országos Kulturális Digitalizációs Közfoglalkoztatási Programja.....	26
Europeana adatexport 2014/2015.....	27
Médiaszolgáltatás-Támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA).....	27
Médiaszolgáltatás-Támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA).....	27
Hajléktalanok közfoglalkoztatása.....	27
Nemzeti Művelődési Intézet (NMI) országos kulturális közfoglalkoztatási programja	29
Összefogással a helyi kulturális élet fejlesztéséért	29
„Vályogvető” közfoglalkoztatási mintaprogram országos kiterjesztés 2014-2015. évben.....	30
Összegzés.....	32
Parlagfű-mentesítési tevékenység közfoglalkoztatási program keretében	33
Szociális földprogram.....	34
VIII. Közfoglalkoztatási portál.....	35
Virtuális Közfoglalkoztatási Piac.....	37
IX. A közfoglalkoztatás jó gyakorlatai	37
Önkormányzatok bemutatása.....	39
Zárószó.....	140

Tisztelt Olvasó!

2011 júliusától került a Belügyminisztériumhoz az **új típusú közfoglalkoztatási rendszer koordinációja**, amelynek célja, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítson az elsődleges munkaerőpiacról tartósan kiszorult, jellemzően a hátrányos helyzetű járásokban, településeken élő személyek részére, továbbá a foglalkoztatás közvetlen költségeinek finanszírozásával biztosítsa az értékettermelő munkavégzés feltételeit és lehetőségeit.

További fontos cél, hogy programjainkban biztosítsuk az elsődleges munkaerőpiacra történő elhelyezkedéshez szükséges megfelelő munkakultúra kialakítását, elsajátítását, a szükséges képzettség megszerzését, illetve a közfoglalkoztatás bázisán tényleges termelő, önellátó „társadalmi vállalkozások”, a szociális szövetkezetek alapjainak a megteremtését. Hangsúlyozzuk, hogy a Kormány a közfoglalkoztatást átmeneti eszköznek tekinti, de mindaddig szükséges e rendszer fenntartása, amíg a piacgazdaság keretein belül nem érhető el a teljes foglalkoztatottság.

A közfoglalkoztatási rendszer évről-évre több százezer állampolgár és családjaik számára biztosít megélhetést, és egyúttal hozzájárul településeik fejlődéséhez, rendezettségéhez, és a lakó- és természeti környezet szebbé, tisztábbá válásához. A közvetlen eredményeken túl javult az emberek munkamorálja, egészségi állapota, csökkent az iskolai hiányzások száma és javult a közbiztonság. Elmondhatjuk, hogy a települések összképe sok tekintetben meghaladja már a nyugat-európai színvonalat is.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy számos település jól átgondolt, innovatív és példamutató, a helyi sajátosságokat kihasználó programokat gondoz.

Az összefoglaló kiadvány célja, hogy lehetőséget biztosítsunk ezeknek a példamutató önkormányzatoknak a magas színvonalon megvalósuló programjaik bemutatására. Bízom abban, hogy példájukon keresztül ösztönözzük az olyan, hátrányos helyzetű besorolással bíró önkormányzatokat, amelyek még nem vettek részt hasonló programok megvalósításában, és azokat a közfoglalkoztatókat is, akik ráépülő jelleggel kívánják folytatni korábban megkezdett fejlesztési programjaikat.

Úgy vélem a kiadványnak jelentős szerepe lehet a közfoglalkoztatás széles körben történő megismertetésében, elterjesztésében.

Dr. Pintér Sándor belügyminiszter

Ajánlom szíves figyelmébe a jó gyakorlatokat bemutató összefoglalónkat, bízva abban, hogy fényképekkel és ábrákkal gazdagon illusztrált kiadványunk hozzásegíti a Tisztelt Olvasót ahhoz, hogy képet kapjon a Kormány új típusú közfoglalkoztatási rendszerének működéséről és eredményeiről.

DR. PINTÉR SÁNDOR
belügyminiszter

Az értékteremtő közfoglalkoztatás

Dr. Hoffmann Imre helyettes államtitkár

Az 1990-es évek robbanásszerű gazdasági, társadalmi átalakulása minden település életében jelentős változásokat hozott, a kistelepülések esetében az átlagostól jóval mélyebb lenyomatot hagyott a helyi társadalomban. A rendszerváltást követően a gyors tempóban növekedő **munkanélküliség** kezelése jelentette az egyik legnagyobb problémát. Mindennapjaink során szembeüthetünk azzal, hogy a munkanélküliség és a szegénység hogyan hathat a reményvesztett, súlyos anyagi problémákkal küzdő egyénekre és azok családjaira. Számos vizsgálat tárgyát képezte és képezi, hogy a **társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott, hátrányos helyzetű térségek fejlettsége hogyan határozza meg az ott élők munkaerő-piaci helyzetét, hogyan hat jövedelmi kilátásaikra**. Annak érdekében, hogy a hosszú ideje munka és így (munka)jövedelem nélkül lévő, szociálisan

rászoruló aktív korú segélyezettek ne passzív ellátási eszközre szorulva távolodjanak el a munka világától, a **Kormány aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök segítségével törekszik a munkaerő-piaci integrációra és reintegrációra**. A Kormány 2011-ben – átalakítva az aktív eszközök rendszerét – megerősítette a közfoglalkoztatás intézményét annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget teremtsen az arra rászorulóknak és **háttérbe szorulanak a segély típusú ellátási formák**.

2011-ben, a Belügyminisztérium beindította a kistérségi startmunka mintaprogramokat, ezen belül kiemelt hangsúlyt fektetve a **mezőgazdasági kistérségi startmunka mintaprogramokra**. A 2013. évtől kezdődően a **helyi közösségi igényekre, sajátosságokra épülő** programok is elindulhattak, amelyek szélesítették a közfoglalkoztatási tevékenységek körét.

A közfoglalkoztatást a Kormány továbbra is **átmeneti foglalkoztatásnak** tekinti, amely segély helyett munkát, jövedelmet biztosít az álláskereső számára az ország leghátrányosabb térségeiben, ahol e foglalkoztatási forma a munkavégzés **egyetlen legális lehetőségét jelenti**.

Elmondhatjuk, hogy a közfoglalkoztatás **foglalkoztatás bővítés, állami munkahelyteremtés, vidékfejlesztés, településfejlesztés** is egyben. A közfoglalkoztatás jelentős részben olyan **depresszív térségekben** nyújt tranzit foglalkoztatást, ahol a piaci vállalkozások száma rendkívül csekély, a munkaerő-piaci kereslet stagnál. Ezekben a térségekben a résztvevők jelentős részének a közfoglalkoztatás **biztosítja az első legális foglalkoztatási formát**. A közfoglalkoztatottak az eddigi munkaerő-piaci pályafutásuk során, passzivitásból történő kilépésükből a munkavégzést választják, így a munkakészségeik fejlődnek, az önbecsülésük növekszik.

A **közfoglalkoztatottak** büszkéik munkájuk eredményeire, javult a **munkamorál**, megkezdődött a **családi kertművelés**, az általános iskoláskorú gyermekeknél megszűnt az **igazolatlan iskolai hiányzás**. A közösségek szerveződésével megteremtődtek a szövetkezés lehetőségei is.

A közfoglalkoztatási projektek alapvető célja az értékteremtés, a **település önfenntartó képességének, a vidéki lakosság megtartó képességének erősítése**.

Értéktéremtésnek tekintjük a közfoglalkoztatás területén **valamilyen termék létrehozását, a közösségi célok megvalósítását**, továbbá a **humán erőforrások** fejlesztését is. A munkaerő-piaci képzéseken, tréningeken megszerzett ismeretek birtokában a közfoglalkoztatottaknak **nagyobb az esélyük az elsődleges illetve a másodlagos munkaerőpiacra történő kilépésnek.**

A közfoglalkoztatási programok közül a belvízelvezetés révén megvalósult a **települések, a lakosság értékeinek védelme, csökkent a különböző vis maior támogatások igénylése.**

A települési önkormányzatok által működtetett **mezőgazdasági programokban** megtermelt áruféleségeket a közintézményekben dolgozzák fel, így az önellátás megteremtéséhez is jelentős mértékben hozzájárulnak.

A 2016. ÉVI KÖZFOGLALKOZTATÁS FŐBB PRIORITÁSAI, TERÜLETEI

A Kormány szándéka, hogy 2018. év végéig a **foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket kivezesse az elsődleges és másodlagos munkaerőpiacra.**

A 2016. évi közfoglalkoztatás során alapvetően az **elmúlt években működtetett programtípusok folytatása** a cél. Támogatni fogjuk a járási **startmunka/ ráépülő mintaprogramok szociális jellegű programelemeinek további folytatását.**

Értéktéremtő közfoglalkoztatási programok a ráépülő programokban és a mintaprogramokban lehetségesek, amelyek a **mezőgazdasági és a helyi sajátosságokra épülő** projektekben valósíthatók meg. Továbbra is csak a jogszabályok által meghatározott kedvezményezett járáásokban, illetve kedvezményezett településeken indíthatnak ilyen programokat.

Folytatni kívánjuk **az országos közfoglalkoztatási programokat**, amely az egyik legszínesebb területe a közfoglalkoztatásnak, egyben a klasszikus tömegfoglalkoztatást biztosító ágazat is.

Új típusú, illetve kiterjeszthető programokat vezetünk be 2016-ban. Az elmúlt években jól működő programokat országosan több megyére is kiterjeszti a Belügyminisztérium.

Ilyen program lesz többi között a **kormányzati célokat megvalósító** programok közül a **gondozatlan sírkeretek, sírhelyek rekonstrukciója, karbantartása.**

Jelentős közfoglalkoztatotti létszám bevonására alkalmas program lehet az önkormányzati útör program kiterjesztése, a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt. tulajdonában lévő **ingatlanok karbantartása, állagmegóvása.**

Helyi, közösségi igények kielégítésére irányuló, szociálisan rászorultakat segítő programok lehetnek az önkormányzati bérlakások felújítása, **elhagyatott, romos házak lebontása**, a bontott anyagok újbóli felhasználása, továbbá a szociálisan rászorulóknak/ fiatalok számára történő átadása, **szociális közfürdők kialakítása, hajléktalan program** kiterjesztése, önkormányzati/ állami fenntartásban lévő uradalmi épületek, kúriák, kisebb **kastélyok**, várak felújítása, karbantartása, átalakítása a falusi turizmus, az idegenforgalom fejlesztése érdekében, állatmenhelyek **létrehozása, karbantartása**, felújítása, **graffitik eltávolítása** a megyei jogú városok középületeiről, közttereiről.

A közfoglalkoztatási programok további folytatását tervezzük a **karitatív szervezetek és a történelmi egyházak** még szorosabb bevonásával.

SZOCIÁLIS SZÖVETKEZETEK TOVÁBBI FOKOZOTT FIGYELEMMEL KÍSÉRÉSE

A közfoglalkoztatás járási start mintaprogramjai közül a **mezőgazdasági és a helyi közösségi igények kielégítését szolgáló** programok új típusú gazdálkodó szervezeteket, **szociális szövetkezetek** létrehozását teszik lehetővé. Ezek a szociális szövetkezetek munkahelyeket teremthetnek olyan településeken, ahol elsődleges piaci munkahelyteremtésre nincs más lehetőség. A jövőben a már meglévő szociális szövetkezetekre kell fókuszálni, fenntarthatóan működőképpessé tenni, a meglévő tevékenységek bővítését támogatni.

KÉPZÉSEK ÉS MUNKAERŐ-PIACI SZOLGÁLTATÁSOK ERŐSÍTÉSE A KÖZFoglalkoztatásban

Az elmúlt években a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzések finanszírozása a TÁMOP 2.1.6. – „Újra tanuló” program keretében valósult meg. A **2016. évtől a GINOP és EFOP program biztosít lehetőséget a közfoglalkoztatás célcsoportjainak képzésbe vonására.** A Belügyminisztérium vállalta, hogy 2015. II. félévében mintegy **50 000 fő** közfoglalkoztatottat von be a képzési programokba. **A programok megvalósításának döntő része a 2016. évet fogja érinteni.**

A képzések mellett megjelennek a munkaerő-piaci szolgáltatások is, így a **2016. évben már erőteljesebb hangsúlyt fektetünk a munkaerőpiacra történő visszavezetés szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bíró szolgáltatásoknak is.**

A KÖZFoglalkoztatási „JÓ GYAKORLATOK” ELISMERÉSE

A Belügyminisztérium 2012-től kezdődően minden évben miniszteri elismerésben és pénzbeli díjazásban részesítette a kiemelkedő, a település adottságaihoz igazodó, önfenntartását elősegítő, komplex, egymásra épülő értékkeremtő közfoglalkoztatási programokat megvalósító önkormányzatokat. **2015. évben is**

elismertük a magas színvonalon működtetett közfoglalkoztatási programokat megvalósító települési önkormányzatok erőfeszítéseit.

Az új típusú programok megvalósításáról a **közfoglalkoztatási portálon** részletesen tájékozódhatnak azok az önkormányzatok, akik szeretnék ilyen programot indítani, illetve a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódóan szeretnék részletes információhoz jutni.

2015. szeptemberében befejeződött a **Virtuális Közfoglalkoztatási Piac** informatikai fejlesztése. Az alkalmazás lehetőséget biztosít arra, hogy a települési önkormányzatok **megtermelt termék és terményfeleslegüket** rögzíthetik, így a közvetlen kapcsolatfelvételen keresztül biztosítható a termékek cseréje.

Összességében megállapítható, hogy a közfoglalkoztatottak munkájának eredményeképpen javult a települések rendezettsége, a lakó- és természeti környezet szebbé, tisztábbá vált, megvalósult a lakosság értékeinek védelme, jobb a településeken a közbiztonság, nőtt a települések idegenforgalmi vonzereje, javult az intézményi étkeztetés minősége, erősödött a közösségért tenni akarás.

Bízom abban, hogy hosszú távon a programok önfenntartóvá tudnak válni, és megjelennek olyan innovatív tevékenységek a közfoglalkoztatás keretében, melyek kiutat jelenthetnek a másodlagos munkaerőpiacról az elsődleges munkaerő-piaci foglalkoztatáshoz.

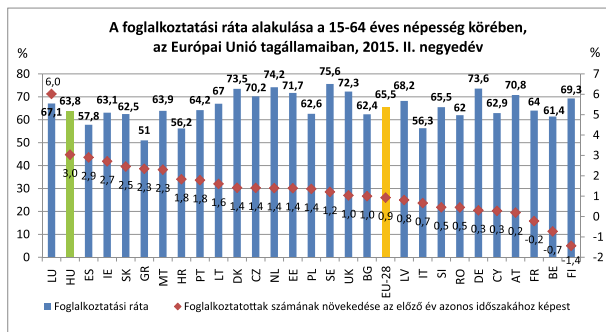
DR. HOFFMANN IMRE

helyettes államtitkár

I. Munkaerő-piaci helyzetkép

1. NEMZETKÖZI KITEKINTÉS

A nemzetközi összehasonlítást tekintve, a rendelkezésre álló legfrissebb, 2015. II. negyedévi adatok szerint az Európai Unión belül Magyarország foglalja el a második legkedvezőbb helyet a foglalkoztatottak számának egy év alatti növekedését tekintve. 2015. II. negyedévében az előző év azonos időszakához képest 3,0%-kal (122,9 ezer fővel) nőtt hazánkban a 15-64 éves foglalkoztatottak száma, amely 63,8%-os foglalkoztatási rátát eredményezett. Ez bár továbbra is elmarad az uniós átlagtól (65,5%), de ahhoz közelítő tendenciát mutat (a ráta értéke éves szinten 2,5%-ponttal nőtt Magyarországon).

Forrás: Eurostat

A magyar foglalkoztatási ráta az uniós országok között továbbra is alacsonynak számít, relatív pozíciónk azonban évről évre javul. A 28 tagállamból a legtöbb ország esetében növekedett a foglalkoztatási ráta 2015. II. negyedévében – az előző év azonos időszakához viszonyítva. Magyarországon volt a legmagasabb a ráta változásának mértéke, utánunk Litvánia (1,9%-pont), Írország (1,8%-pont), Szlovákia (1,8%-pont) és Spanyolország (1,8%-pont) következik. Kisebb visszaesés három ország esetében figyelhető meg: Ausztriában (-0,4%-pont), Belgiumban (0,5%-pont) és Finnországban (-0,7%-pont) alacsonyabb szintű a foglalkoztatás, mint egy évvel ezelőtt. Ugyanakkor Ausztriában és Finnországban magas (közel 70%-os vagy azt meghaladó mértékű) foglalkoztatási ráta jellemző. 2015. II. negyedévében az Európai Unión belül négy

ország esetében nem haladta meg a foglalkoztatási ráta a 60 százalékot – ezek a tagállamok az alábbiak: Görögország (51,0%), Horvátország (56,2%), Olaszország (56,3%) és Spanyolország (57,8%).

Az ILO definíción alapuló munkanélküliségi ráta (a 15-74 éves népesség körében) Magyarországon 6,9%-ot jelentett 2015. II. negyedévében. Ez 2,6%-ponttal kedvezőbb az uniós átlagnál, s egy év távlatában 1,2%-pontos csökkenést mutat. A legkedvezőbb rátával Németországban (4,7%), Csehországban (4,9%) és Luxemburgban (5,4%) találkozhatunk. A legkritikusabb érték pedig Spanyolországot (22,4%) és Görögországot (24,6%) jellemezte 2015. II. negyedévében.

Magyarország és az EU tagállamok 15-64 éves népességen belüli foglalkoztatási szintjének összehasonlítása az iskolai végzettség szempontjából eltérést mutat. Az alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezők esetében különösen igaz az alulfoglalkoztatottság: a 15-64 év közötti alacsonyan iskolázottak 33,4 százaléka foglalkoztatott Magyarországon, míg az Európai Unió egészén belül 43,3 százalék ugyanez az arány. Az EU 15 tagállamában még ennél is magasabb, 45,4 százalék a foglalkoztatási ráta értéke az alacsonyan iskolázottak körében. A középfokú végzettségű 15-64 évesek foglalkoztatási szintje hazánkban majdnem eléri az európai uniós átlagot: 2015. II. negyedévében 68,8 százalék volt ez az arány, amely 0,4 százalékponttal marad el az EU 28 átlagától és 1,4 százalékponttal az EU 15 tagállamának átlagos értékétől. A 15-64 év közötti felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatási rátája lényegében megegyezik Magyarországon (82,0%), az EU 28 (82,9%) és az EU 15 (82,6%) tagállamában. A legjobb munkavállalási korban lévő 25-49 évesek foglalkoztatási rátája Magyarországon kedvezően alakult 2015. II. negyedévében: több mint 80 százalékot tett ki (80,6% volt). Ez az érték 2,4 százalékponttal haladja meg az Európai Unión belüli átlagos értéket és 2,8 százalékponttal magasabb az EU 15 tagállamának 25-49 évesekre vonatkozó foglalkoztatási rátájánál.

Foglalkoztatási ráták kiemelt csoportokban, % (2015. II. negyedév)	Magyarország	EU28	EU15
15-64 évesek	62,4	64,7	65,4
Alapfokú végzettségűek	33,4	43,3	45,4
Közép fokú végzettségűek	68,8	69,2	70,2
Felső fokú végzettségűek	82,0	82,9	82,6
Legjobb munkavállalási korúak: 25-49 évesek	80,6	78,2	77,8

Forrás: Eurostat

2. HAZAI MUNKAERŐ-PIACI FOLYAMATOK A MUNKAERŐ-FELMÉRÉS ALAPJÁN

A KSH munkaerő-felmérésének legfrissebb, 2015. július–szeptemberi gördülő negyedévre vonatkozó adatai szerint Magyarországon a foglalkoztatottak száma továbbra is emelkedő pályán mozog, a 15-74 éves népesség körében számuk 4 264,8 ezer főt tett ki. Az előző év azonos időszakához képest 2,8%-os növekedés figyelhető meg, amely emelkedés egy 116,2 ezer fős bővülés eredménye. A növekedés a férfiak körében magasabb volt (2,9% volt), mint a nők esetében (2,6%). A 2010. július–szeptemberi időszakhoz viszonyított növekedés jelentős, hiszen 5 éves időtávban 493,7 ezer fős foglalkoztatotti létszámbővülésről adhatunk számot, amely 13,1%-os növekedésnek felel meg.

A létszámnövekedéshez hozzájárul a Munkahelyvédelmi Akcióterv hatása, amelynek keretében egyre többen veszik igénybe a munkaerőköltséget csökkentő adókedvezményeket. 2015 augusztusában összesen 873,4 ezer fő versenyszférában dolgozó foglalkoztatott után igényelték a munkáltatók adókedvezményt. Mindez azt jelenti, hogy a foglalkoztatottak valamivel több, mint ötöde részesült kedvezményben.

A KSH munkaerő-felmérésének adatai szerint a közfoglalkoztatottak száma 226,6 ezer fő volt a 2015. július–szeptemberi negyedévet tekintve.¹ A foglalkoztatottak létszámán belül arányuk 5,3 százalékot tett ki a vizsgált negyedévben. Előző év azonos időszakában 4,2 százalék volt ez az arány.

A 2015. júliustól szeptemberig terjedő időszakra vonatkozó adatok szerint a munkanélküliek létszáma a 15-74 éves népes-

ség körében Magyarországon 292,7 ezer főt jelentett, vagyis az utóbbi években nem látott szintre süllyedt. A munkanélküliek számának csökkenése az idei évben folyamatos, 2014-ben pedig inkább ingadozó jellegű volt: bizonyos gördülő negyedévekben a csökkenést kismértékű emelkedés szakította meg, amelyet újbóli visszaesés követett.

3. NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI SZOLGÁLAT ADATAI

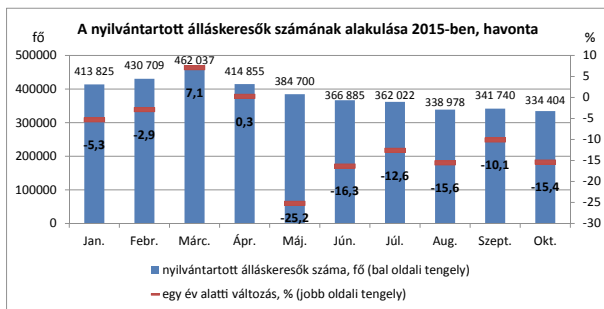
Nyilvántartott állás keresők

2015 első tíz hónapjában az NFSZ nyilvántartásában szereplő állás keresők átlagos zárónapi száma 385,0 ezer főt tett ki, amely a 2014. év hasonló időszakához képest 42,0 ezer fős (9,8%-os) csökkenést jelent. A regisztrált állás keresők száma a vizsgált év hónapjaiban és a korábbi évben is változatosan alakult.

2014-ben a regisztrált állás keresők számában az előző évitől, illetve a megszokott szezonális hullámzásoktól eltérő trend rajzolódik ki. 2014. áprilisról májusra jelentős, több mint 100 ezer fős növekedés volt tapasztalható. 2014 májusában 514,4 ezren kerestek állást, ami alig kevesebb a 2013. évi májusi adatnál (515,1 ezer fő). 2014. június és szeptember között folyamatosan csökkent a regiszter szerinti állás keresők száma, amelyet azonban növekedés követett. 2014-ben szeptember hónapban volt a legkevesebb a nyilvántartott állás keresők száma (380,2 ezer fő). A 2015. évet tekintve a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat áprilistől kezdődően hónapról hónapra egyre kevesebb állás keresőt tart nyilván – számuk előző hónaphoz viszonyítva egyedül szeptemberben növekedett (augusztushoz képest 2,7 ezer fővel). 2015 szeptemberében 341,7 ezer fő, októberében pedig már csak 334,4 ezer fő volt a regisztrált munkanélküliek létszáma.

Az állás keresők számának alakulásában a közfoglalkoztatási programok ciklikussága meghatározó, azt az elsődleges munkaerőpiac folyamatai kevésbé mozgatják. 2014-ben a létszám május havi megemelkedése egyértelműen a téli közfoglalkoztatási program kifutásával magyarázható, melyet követően fokozatosan csökkent az állás keresők száma az új közfoglalkoztatási programok indulásával egyidejűleg. Ugyanígy 2015-ben a nyilvántartott állás keresők számában márciust követően bekövetkezett csökkenés párhuzamba állítható a programindulásokkal.

¹ A munkaerő-felmérés mintájából számolt, becsült adat.

Forrás: NFSZ, Adattárház

2015 első tíz hónapját tekintve az álláskeresők 12,6 százaléka (48,4 ezer fő) tartozott a pályakezdők közé. 2014 ugyanezen időszakában 12,9 százalék volt ez az arány, amely 55,3 ezer főt jelentett. A pályakezdő álláskeresők számának csökkenése megfelel az összes álláskereső körében megfigyeltnek. A regisztrált munkanélküliek 42,3 százaléka legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezett a vizsgált időszakban, 27,2 százalékuk végzett szakiskolában, szakmunkásképző intézményben, további egynegyedük legmagasabb végzettsége a középiskolai érettségi vagy technikum volt, a diplomások aránya pedig 5,4 százalékot tett ki. 2014 első tíz hónapjában ezek az arányok hasonlóképpen alakultak. Iskolai végzettség szempontjából a pályakezdők összetétele valamelyest eltér az álláskeresők egészének iskolázottságától. 2015-ben, január és október között a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 43,5% volt, 34,7%-uk érettségizett, további 16,9 százalék tanult szakiskolában vagy szakmunkásképző intézményben, 4,9%-uk pedig diplomás. A nyilvántartott álláskeresők között a 25 év alattiak száma 70,5 ezer főt tett ki (18,3%) 2015. októberig átlagosan, az 50 éven felüliek száma pedig 107,3 ezer fő volt (27,9%).

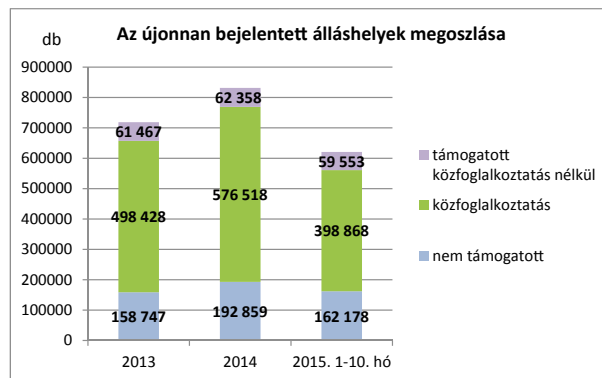
Területenként vizsgálva, az ország megyéi közül a legtöbb álláskereső Borsod-Abaúj-Zemplénben (46,1 ezer fő), valamint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (40,0 ezer fő) található. Az abszolút számokat tekintve magas a regisztrált álláskeresők létszáma Hajdú-Bihar megyében (34,0 ezer fő), a fővárosban (33,9 ezer fő) és Pest megyében (31,7 ezer fő) is.

Az álláskeresők átlagos száma 2015 első tíz hónapjában egy megye (Heves) kivételével mindegyikben csökkent, a legnagyobb mértékben Békés (17,4%-kal) és Zala megyékben (16,6%-kal). Nagyobb mértékű volt a csökkenés Szabolcs-Szatmár-Bereg (14,2%),

Vas (12,4%), Veszprém (12,0%) és Borsod-Abaúj-Zemplén (11,5%) megyékben is. A regisztrált munkanélküliek száma Heves megyében kismértékben (1,1%-kal) növekedett egy év alatt. A nyilvántartott álláskeresők megyénkénti számaránya 2015. január és október között hasonlóképpen alakult, mint előző év ugyanezen időszakában.

Bejelentett álláshelyek

2015 első tíz hónapjában több mint 620 ezer állást jelentettek be a foglalkoztatók a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálatnál. Ez a szám a 2014. év során 831,7 ezer volt összesen, 2013-ban pedig 718,6 ezer. 2014. január és október között 699 ezer volt a bejelentett új álláshelyek száma, 2013 hasonló időszakában 478,5 ezer volt. Az álláshely-kínálatra továbbra is jelentős hatással vannak a közfoglalkoztatási rendszer keretén belül megjelenő munkaerőigények.

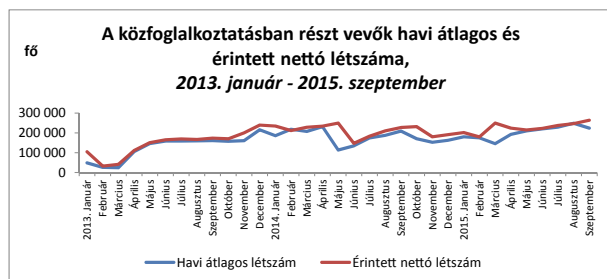
Forrás: NFSZ: Adattárház

2015 vizsgált időszakában a 620,6 ezer állásból 398,9 ezer a közfoglalkoztatás valamelyik eszközét takarta. Az elsődleges munkaerőpiacról érkezett állások száma 162,2 ezret jelentett. A beérkezett munkaerő-igények típusát tekintve jellegzetesek a különbségek megyénként. A kedvezőbb munkaerő-piaci helyzetű Győr-Moson-Sopron, Vas és Komárom-Esztergom megyében a nem támogatott, bejelentett álláshelyek száma magasabb a támogatott álláshelyek számánál. Borsod-Abaúj-Zemplén (77,7 ezer), Szabolcs-Szatmár-Bereg (62,1 ezer) és Hajdú-Bihar megyében (38,0 ezer), valamint a fővárosban (41,5 ezer) a leginkább számottevő a támogatott állások jelentősége.

II. 2014-2015. évi közfoglalkoztatási programok

A közfoglalkoztatás főbb létszámadatai

A közfoglalkoztatás 2011-ben kialakított új rendszerében 2014-ben is, az előző évekhez hasonlóan növekedett a közfoglalkoztatás létszáma a megelőző évhez képest. 2014-ben a közfoglalkoztatás három típusában foglalkoztatott emberek érintett száma összesen 482,8 ezer fő volt. Annak figyelembe vételével, hogy egy személy több típusú közfoglalkoztatásban is szerepelhetett, a közfoglalkoztatásban részt vevő személyek nettó létszáma a vizsgált évben 376 ezer fő volt.

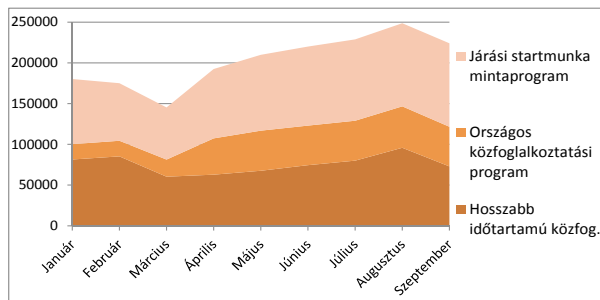

Forrás: NFSZ, Adattárház

A közfoglalkoztatásban részt vevők átlagos, vagy állományi létszáma a 2014. évben 178 850 főt tett ki. Ebben az évben a közfoglalkoztatottak átlagos létszámának közel fele (49,6%) a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban dolgozott, 17,3 százalékuk országos közfoglalkoztatási programokban, harmaduk (33,1%) kistérségi startmunka mintaprogramokban talált állást.

2015. első kilenc hónapjában a közfoglalkoztatottak átlagos létszáma 202,7 ezer főt tett ki. A közfoglalkoztatottak havi átlagos létszáma 2015-ben márciustól augusztusig hónapról hónapra növekvő tendenciát mutatott. Szeptember hónapban 224,0 ezer fő volt, amely magasabb, mint a 2015. év első három negyedévére jellemző átlagos érték, tehát szeptember hónapban is a nyári hónapokhoz hasonlóan magas, jóval 200 ezer fölötti átlagos létszám volt jellemző.

A közfoglalkoztatottak havi átlagos létszámának alakulása a támogatás típusai szerint, (2015. I-IX. hó)

Forrás: NFSZ, Adattárház

2015. szeptember hónapban a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok létszámának csökkenésében a programok hosszabbításához kapcsolódó átmeneti, nyilvántartási létszámcsökkenés látható. A kistérségi startmunka mintaprogramok átlagos havi létszáma szeptemberben is 100.000 fős létszám felett volt, amely tény súlyponti átrendeződést mutat a támogatási típusok között, tehát a közfoglalkoztatás értékteremtő jellegének erősödése figyelhető meg.

A közfoglalkoztatottak jellemzői (2015. I-IX. hó között) a megelőző év azonos időszakához viszonyítva

Közfoglalkoztatottak jellemzői	Résztevők havi átlagos létszáma (2015. I-IX. hó)		Résztevők havi átlagos létszáma (2014. I-IX. hó)		2015. évi adatok változása az előző év azonos időszakához képest	
	fő	%	fő	%	fő	%
Nő	94 797	46,8	83 532	45,3	11 265	13,5
Férfi	107 898	53,2	101 036	54,7	6 862	6,8
Összesen	202 695	100,0	184 567	100,0	18 128	9,8
25 év és alatta	32 206	15,9	31 312	17,0	895	2,9
26-50 év	118 915	58,7	109 010	59,1	9 905	9,1
50 év felett	51 574	25,4	44 246	24,0	7 328	16,6
Összesen	202 695	100,0	184 567	100,0	18 128	9,8
Kevesebb, mint 8 általánossal rendelkezők	16 130	8,0	13 866	7,5	2 264	16,3
8 általánossal rendelkezők	91 825	45,3	84 128	45,6	7 696	9,1
Szakképző, szakiskola	55 365	27,3	52 361	28,4	3 004	5,7
Gimnázium, szakközépiskola	34 582	17,1	30 315	16,4	4 267	14,1
Főiskola, egyetem	4 793	2,4	3 897	2,1	896	23,0
Összesen	202 695	100,0	184 567	100,0	18 128	9,8
Nem munkavezető - szakképesített	24 649	12,2	21 111	11,4	3 538	16,8
Nem munkavezető - szakképesítés nélküli	168 931	83,3	157 415	85,3	11 515	7,3
Munkavezető - szakképesített	4 843	2,4	3 788	2,1	1 056	27,9
Munkavezető - szakképesítés nélküli	4 272	2,1	2 254	1,2	2 019	89,6
Összesen	202 695	100,0	184 567	100,0	18 128	9,8

Forrás: NFSZ, Adattárház

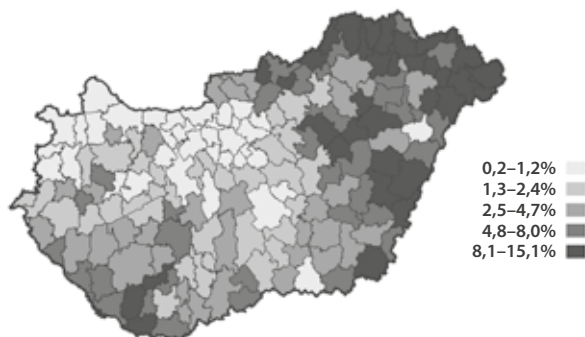
Idén az első 9 hónapban átlagosan több, mint 200 ezer fő dolgozott közfoglalkoztatás keretében. Ezzel a közfoglalkoztatottak havi átlagos létszáma 2015. I-IX. hónapban közel 10 százalékkal volt magasabb, mint az előző év hasonló időszakában. A két időszak között a közfoglalkoztatottak jellemzőit tekintve az átlagosnál nagyobb mértékben nőtt a nők, az idősebb, 50 év feletti személyek, valamint a legalacsonyabb és a legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők átlagos létszáma.

A közfoglalkoztatásból kikerülő személyek munkaerő-piaci elhelyezkedését rendszeresen vizsgáljuk. A vizsgálatok szerint a kikerülő személyek 11-13 százaléka dolgozik az elsődleges munkaerőpiacon, a kilépéstől számított 180. napon. A kilépést követő 180. napon újra közfoglalkoztatásban állók aránya 50% körül alakul.² A közfoglalkoztatottak kumulált (2015. 1-9. havi) átlagos létszámának a 15-64 éves munkavállalási korú népességhez vi-

szonyított arányát szemlélteti az alábbi járási szintű térkép. A népességarányos relatív közfoglalkoztatási mutató az alábbi tíz járásban a legmagasabb: Sellyei (19,1%), Cigándi (18,3%), Gönci (16,7%), Putnoki (16,6%), Encsi (16,3%), Szikszói (15,7%), Fehérgyarmati (14,9%), Baktalórántházai (13,8%), Edelényi (13,6%) és Kunhegyesi (13,4%). Az említett járások közül hat Borsod-Abaúj-Zemplén megyéhez, kettő pedig Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéhez tartozik. Mindez azt mutatja, hogy nem csak abszolút értelemben, de a 15-64 éves népesség számához viszonyítva is ebben a két megyében a legnagyobb jelentőségű a közfoglalkoztatási program. Baranyában a Sellyei járásban a legmagasabb a közfoglalkoztatás népességarányos relatív súlya. Jász-Nagykun-Szolnok megyében a Kunhegyesi, Békésben a Sarkadi (12,6%), Hajdú-Bihar megyében pedig a Berettyóújfalui (11,4%) járás emelhető ki ebből a szempontból.

² Az elsődleges munkaerőpiacon valamint a közfoglalkoztatásban történő elhelyezkedésre vonatkozó adatok a kilépéstől számított 180. napon hónapban mért értékeket jelentik, a biztosított foglalkoztatottak adatbázisának felhasználásával.

A közfoglalkoztatottak aránya a 15-64 éves munkavállalási korú népesség számához viszonyítva járásonként, 2015. január–szeptember*

Forrás: Saját számítás a BM és a KSH adatai alapján.

Készült az MTA KRTK Erőforrásterkép alkalmazásával.

* Megjegyzés: a mutató kiszámítása során a közfoglalkoztatottak kumulált (1-9. havi) átlagos létszámát viszonyítottuk – lakóhelyük alapján – a 15-64 éves munkavállalási korú népesség 2014. január 1-jei állapot szerinti számához.

A közfoglalkoztatásban dolgozók munkakörönkénti toplistáját 2015-ben is, az előző évhez hasonlóan az egyszerű, szakképzetlen munkakörökben dolgozók vezetik.

A közfoglalkoztatási rendszer finomhangolása

Jogszabályi változások

A közfoglalkoztatottak kimozdítása az elsődleges munkaerőpiac felé a szakpolitikai irányítás számára is alapvető cél, mely a rendszer finomhangolásával került elősegítésre.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Kftv.) 2015. július 13. napjától hatályos módosítása kiterjed az egyszerűsített foglalkoztatásra (a továbbiakban: EFO) is. Az új szabályozás értelmében **megteremtettük a lehetőséget**, hogy - az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény szerint – **a foglalkoztatni kívánó munkáltató munkaerőigényét bejelentheti közvetlenül** minden év május 1-e és október 31-e között annak a településnek a polgármesterénél, ahol a tervezett foglalkoztatás helye található, a

A közfoglalkoztatásban dolgozók munkakörönkénti toplistája a résztvevők havi átlagos havi létszáma alapján

2015. I-IX. hó	Létszám, fő	Arány, %	2014. I-IX. hó	Létszám, fő	Arány, %
1. Egyéb, máshova nem sorolható egyszerű szolgáltatási és szállítási foglalkozású	99 386	49,03	1. Egyéb, máshova nem sorolható egyszerű szolgáltatási és szállítási foglalkozású	90 273	48,91
2. Egyszerű mezőgazdasági foglalkozású	11 100	5,48	2. Egyéb takarító és kisegítő	14 110	7,65
3. Mezőgazdasági segédmunkás	9 223	4,55	3. Mezőgazdasági segédmunkás	10 995	5,96
4. Egyéb takarító és kisegítő	8 678	4,28	4. Egyszerű mezőgazdasági foglalkozású	6 415	3,48
5. Általános irodai adminisztrátor	8 648	4,27	5. Kubikos	5 736	3,11
6. Kubikos	6 642	3,28	6. Egyszerű erdészeti, vadászati és halászati foglalkozású	5 351	2,90
7. Egyéb egyszerű építőipari foglalkozású	5 737	2,83	7. Általános irodai adminisztrátor	3 366	1,82
8. Egyszerű erdészeti, vadászati és halászati foglalkozású	5 168	2,55	8. Intézményi takarító és kisegítő	3 269	1,77
9. Intézményi takarító és kisegítő	3 465	1,71	9. Közterület takarító	3 252	1,76
10. Munka- és termelés-szervező	3 029	1,49	10. Egyéb egyszerű építőipari foglalkozású	2 913	1,58
...	...	...	...	...	...
Összesen	202 695	100	Összesen	184 567	100

közfoglalkoztatottak pedig szintén szankció terhe mellett közvetíthetők ezen állásokra is.

Jogszabályi rendelkezés alapján a közfoglalkoztatottak is közvetíthetők az elsődleges munkaerőpiacra, s amennyiben **a közfoglalkoztatott a felajánlott EFO-t nem fogadja el, három hónap időtartamra ki kell zárni a közfoglalkoztatásból.**

III. A közfoglalkoztatás képzési programjai 2012-2015.

A közfoglalkoztatás továbbra sem cél, hanem eszköz az elsődleges munkaerőpiacra történő visszatéréshez. A közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó aktív eszköz a munkaerő-piaci képzés is, amely több irányban, több lehetőséggel, eszközzel segítheti a képzésben részt vevő egyént. A közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzés irányulhat felzárkóztatásra, hiányzó alapkompenciák megszerzésére, szakképzésbe való belépés előkészítésére, hiányzó iskolai végzettség vagy szakmai tudás, szakképzettség megszerzésére, továbbképzésre.

A közfoglalkoztatottak iskolai végzettségét vizsgálva megállapítható, hogy több mint 50%-uk legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, ezért legnagyobb igény a felzárkóztatásra és szakképzésbe való belépés előkészítésére, illetve a szakmai tudás, szakképzettség megszerzésére mutatkozott. Erre a hazai források szűkössége miatt az Európai Unió által is kiemelt fontossággal bíró egész életen át tartó tanulás programjához szorosan kapcsolódó társadalmi felzárkózást elősegítő un. TÁMOP projektek, s ezen belül a **TÁMOP 2.1.6-12/1-2012-0001 azonosítószámú „Újra tanulok” c. kiemelt projekt** (a továbbiakban: kiemelt projekt) nyújtott lehetőséget 2012-2015. között.

A kiemelt projekt biztosította a munkaviszonyban, s ezen belül **a közfoglalkoztatási jogviszonyban állók képzésének támogatási forrásait.** A képzési programok döntő többsége gyakorlatorientáltan, a közfoglalkoztatás időszaka alatt, szorosan kapcsolódva a munkavégzéshez valósult meg. A közfoglalkoztatottak a képzés idején közfoglalkoztatási bérben részesültek. A képzések többsége az elméleti tananyag elsajátítását követően, a közfoglalkoztatónál biztosított gyakorlati tevékenységgel az adott helyszínen, tényleges munkavégzés keretében került kivitelezésre.

A közfoglalkoztató köteles a közfoglalkoztatottat az EFO-ra irányuló munkavégzés céljából munkavégzés alól mentesíteni.

Jogszabályi lehetőség biztosítja, hogy a foglalkoztató köteles elengedni a közfoglalkoztatottat állásinterjúra, mely időre, állás-időre járó bérben részesül.

A kiemelt projekt fizikai megvalósítása 2015. október 30. napjával befejeződött, így az elért eredmények közel teljes mértékben rendelkezésre állnak. E szerint **a program keretében összesen 183 831 fő kapott lehetőséget tudása, kompetenciái fejlesztésére, akik közül a közfoglalkoztatottak száma 175 318 fő (95,4%).** Utóbbi célcsoportból 164 048 fő, azaz 93,6% végzett sikeresen, s mindössze 9 569 fő (5,5%) morzsolódott le a képzések során (a képzési programok statisztikai zárása 1 701 fő esetében a kiadvány nyomdába adásakor még nem állt rendelkezésre). A külön indikátorként is figyelt, többszörösen hátrányos helyzetben lévő **roma célcsoport érintettsége** a teljes programban 38 863 fő **(21,1%)** volt.

A közfoglalkoztatottak számára indított képzési programok irányainak meghatározásakor gyorsan kellett reagálni azokra az igényekre, amelyek a Start kistérségi programokhoz, azaz a mezőgazdasági tevékenységekhez kapcsolódtak. Fő célként került meghatározásra, hogy a mezőgazdasági képzési programokban részt vevők a képzés sikeres elvégzését követően már szakszerű mezőgazdasági tevékenységet tudjanak végezni. Az elsajátított tudásnak köszönhetően a mezőgazdasági programokban megtermelt terményekkel hosszú távon biztosítsák az alapanyagot a helyi közétkeztetés számára, esetenként háztáji gazdálkodás formájában járuljanak hozzá családjuk alapvető élelmiszer-ellátásához, illetve a családi szükségletet meghaladó termékek értékesítésével javítsák a háztartás anyagi helyzetét.

A mezőgazdasági és a felzárkóztató, kompetenciafejlesztő képzési programok – figyelembe véve a közfoglalkoztatottak alacsony iskolai végzettségét, hiányzó kompetenciáit – a Belügyminisztérium igényeit is figyelembe véve, a Türr István Képző és

Kutató Intézet szakmai irányításával kerültek kifejlesztésre, illetve megvalósításra.

A mezőgazdasági és felzárkóztató képzési programok sikeres beindulását követően egyértelműen megfogalmazódott az újabb cél, amely a közfoglalkoztatáshoz, azaz a tényleges munkavégzéshez és a közfoglalkoztató igényeihez is kapcsolódó, a munkavégzés során azonnal hasznosítható szakmai tudás megszerzésére irányuló képzési programokat takart. A képzési programok nagy része hatósági, betanított szakmai, illetve állam által elismert szakképesítés (un. OKJ-s képzésként) megszerzését segítette. A közfoglalkoztatottak, a képzési programok eredményes befejezését követően, megszerzett szaktudásukat a további munkavégzésük során is hasznosítani tudták, ezzel elősegítve a nyílt munkaerő-piacon történő későbbi elhelyezkedés lehetőségét (pl. az állami és magán erdőgazdaságoknál, a vízügyi igazgatóságoknál erdőművelő, gát- és csatornaőr, motorfűrész-kezelő).

A közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzés eredménye, sikeressége érdekében folyamatos egyeztetések szükségesek a közfoglalkoztatókkal és a versenyszféra résztvevőivel, annak érdekében, hogy a közfoglalkoztatottak az indítandó képzési programok elvégzésével minél nagyobb arányban tudjanak elhelyezkedni a nyílt munkaerő-piacon. Ehhez olyan képzési programok indítása vált szükségessé, amelyek – a leghátrányosabb helyzetű kistelepüléseken élő alacsony iskolai végzettségű magas arányát is figyelembe véve – magasabb szakmai tartalommal, óraszámmal, a

képzésben résztvevő kompetenciáinak javításával kivitelezhetőek (pl. egészségfejlesztési segítő, sajtókészítő, cipőfelsőrész készítő, kerti munkás, állattartó telepi munkás/állatgondozó, textiltermék összeállító, tisztítás technológiai szakmunkás). A képzési programok eredményességét egy másik tényező, a képzés során igénybe vehető mentori tevékenység is befolyásolta.

A kiemelt projekt keretében bevont közfoglalkoztatottak képzési programjának megvalósítását a projekt időtartama alatt átlagosan 126 fő mentor segítette. Össességében, a bevont közfoglalkoztatottak 21%-a, azaz 35 723 fő vett igénybe mentori szolgáltatást egyéni képzési programjának sikeres befejezése érdekében.

A Belügyminisztérium – stratégiájának megfelelően – törekedett és a jövőben is törekedni fog arra, hogy uniós forrásból továbbra is biztosítsa a közfoglalkoztatottak képzési programjainak támogatását, kiszélesítését, a bevont közfoglalkoztatói kör bővítését. A közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzési programok megvalósításához a képzési forrásokat a 2016-2018. közötti időszakban a **Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP)** biztosítja. A **GINOP-6.1.1-15 „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése”** című kiemelt projekt teremti meg a közfoglalkoztatásban résztvevők számára a továbblépés, az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedés lehetőségét. A projektben indítandó képzési programok elsődleges célja továbbra is a felzárkóztatás, a szakképzés megkezdéséhez szükséges kompetenciák fejlesztése és az elsődleges munkaerő-piaci igényeknek megfelelő képzések megvalósítása. A programban **legalább 85 000 fő képzése valósulhat meg – 30 milliárd Ft támogatással -, amelyből 80 000 fő** alacsony iskolai végzettségű, alapfokú vagy alsó középfokú végzettséggel rendelkező közfoglalkoztatási jogviszonyban vagy munkaviszonyban álló személy.

A Belügyminisztérium által **2016. évben bevonni kívánt létszám 60 000 fő (ebből az I. félévben 30 000 fő), amelynek szakmai előkészítése megtörtént.**

IV. Szociális típusú gazdaságok fejlesztése

Miért szociális szövetkezet?

A Kormány 2015. évre a közfoglalkoztatás céljaként többi között a szociális szövetkezetek alakulásához szükséges stabil alap megteremtését és az arra alkalmas közfoglalkoztatási programokban szociális szövetkezetek alakításának elősegítését határozta meg. (1082/2015. (III.3.) Korm. Határozat) Ezen kormányzati szándék célja az, hogy a közfoglalkoztatás ne jelentsen zsákutcát a közfoglalkoztatottak számára.

2011. év óta a Belügyminisztériumnak meghatározó szerepe van a közfoglalkoztatás újjászervezésében és az annak alapjain szerveződő szociális szövetkezetek alapításának ösztönzésében. Jelenleg közel **130 település** egyedülálló módon, sikeresen használta és használja ki a közfoglalkoztatási támogatásokban rejlő lehetőségeket és azt továbbgondolva többségében önkormányzati tagsággal szociális szövetkezetet alapított.

A **közfoglalkoztató önkormányzatok és közfoglalkoztatottak alapító tagságával megalakuló szociális szövetkezetek** elsősorban a járási startmunka mintaprogramok alapjain, azok továbbfejlesztése révén jönnek létre. Ennek alapján a közfoglalkoztatás bázisán alapított szociális szövetkezetek **tevékenysége** jellemzően elsődleges mezőgazdasági termelés, élelmiszer feldolgozás, helyi termék előállítás.

A szociális szövetkezetek **kezdeti működését** részben megapozzák az önkormányzatoknak a **közfoglalkoztatás keretében beszerzett eszközei, valamint a képzéssel megszerzett elméleti és gyakorlati tudás.** Cél, hogy ezek a szociális szövetkezetek a helyi adottságokra, erőforrásaikra és az önszerveződés erejére építve hosszú távon működőképesek legyenek, így biztosítva a továbblépést – az elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezkedést – a közfoglalkoztatási programokban foglalkoztatottak és hátrányos helyzetű emberek számára.

A közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szövetkezetek esetében jelentős előnyként definiálhatók az alábbiak:

- a **helyi önkormányzat** szociális szövetkezeti tagsága kihasználható potenciálként jelenik meg a szociális szövetkezetekben,

- a közfoglalkoztatási támogatásból beszerzett vagyonelemeket részben vagy egészben **haszonkölcsön szerződés** keretében ingyenesen használatba veheti a szociális szövetkezet,
- a belügyminiszter által kijelölt állami képviselő intézménye, aki többek között véleményezi a szociális szövetkezet üzleti tervét és havi rendszerességgel tájékozik a szociális szövetkezet tevékenységéről, az eszközök cél szerinti használatáról,
- gazdasági eredményeket produkáló közfoglalkoztató önkormányzatok részére biztosított **kiegészítő eszköztámogatás**, amely megalapozza a szociális szövetkezeti tevékenységet.

A szociális szövetkezeti forma azáltal, hogy ötvözi a **gazdasági hatékonyságot a szolidaritással**, alkalmassá válik arra, hogy a társadalom legveszélyeztetettebb rétegeit is bekapcsolja a piaci tevékenységekbe, megakadályozva lemaradásukat.

Eredményeink

- A Belügyminisztérium **előkészítője volt azoknak a jogszabályoknak**, amelyek a közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szövetkezetek működési és jogi támogatási feltételeinek javítását és elterjedését szolgálják.
- A szociális szövetkezetben a személyes közreműködés lehetősége kibővült a **tagi munkavégzésre irányuló jogviszonnyal** is, amely a tagsági jogviszony alapján biztosítja a jövedelemszerzés korábrbitól eltérő, a feladathoz jobban adaptálható módját. A **Belügyminisztérium kezdeményezésére** az OFA NKft. közreműködésével **237,5 millió forint** támogatási összeg segítette a **tagi munkavégzésre irányuló jogviszony foglalkoztatási forma elterjedését.**
- Azon hátrányos helyzetű települések részére, ahol az önfenntartás és a működőképeség hosszútávon biztosítható – a közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szövetkezetek jövőbeni működésének elősegítése céljából – a **járási startmunka mintaprogramok értékteremtő program-**

elemeihez 2014. évben mintegy 240 millió forint, míg 2015. évben közel 329 millió forint kiegészítő támogatás nyújtására volt lehetőség. Az ily módon beszerzésre kerülő eszközöket a települési önkormányzatok haszonkölcsön szerződés formájában adják a szociális szövetkezet részére.

A támogatásokkal lehetővé válik, hogy a közfoglalkoztató önkormányzatok a közfoglalkoztatási támogatásból beszerzett és tulajdonukban lévő nagy értékű gépeket, berendezéseket a törvény feltételeinek megfelelően hasznosítsák.

- 2015. október végéig **33 szociális szövetkezet és közfoglalkoztató önkormányzat között jött létre haszonkölcsön szerződés.** A közfoglalkoztatási támogatásból beszerzett eszközök közül ily módon több mint **497 millió forint értékben kerültek szociális szövetkezetek részére használatba vagyonelemek.**
- A Belügyminisztérium aktívan részt vett a szociális szövetkezetek működési feltételeinek javítása érdekében az uniós források bevonásában. A közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szövetkezetek közül **33 szociális szövetkezet nyert a „Szociális gazdaság fejlesztése a konvergencia régiókban” című TÁMOP-2.4.3.D jelű pályázati konstrukcióban összesen közel 1,3 Mrd Ft uniós forrást.**

Mindezek mellett a szociális szövetkezet fenntartható működése szempontjából meghatározóak az olyan **emberi tényezők**, mint a település polgármesterének kezdeményező szerepe, kapcsolatrendszere, tudatos munkája és elkötelezettsége. Az elmúlt években a közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szövetkezetek számos tapasztalatra tettek szert és ma már több modellértékű, jó gyakorlatot folytató szociális szövetkezetet működik hazánkban.

A teljesség igénye nélkül - bátorításként - érdemes az alábbiakban bemutatott jó gyakorlatokat megismerni és alkalomadtán megtekinteni.

Borsod-Abaúj- Zemplén megyében 2013. augusztus 8-án megalapították a **Rozvágy-Text Szociális Szövetkezet**, amely varrodai tevékenységet végez. Fő profiljuk nemzeti, európai uniós, és települési zászlók mindenféle méretben történő varrása és hímzése, illetve saját termékük a levendulával töltött, hímzett díspárna és illatpárna.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Nagyrozvány, Rozvágy-Text Szociális Szövetkezet, varrodai tevékenység, zászlóvarrás

Bács-Kiskun megyében 2013 nyarán az önkormányzat részvételével megalakult a **Bácsalmásért Szociális Szövetkezet**, amelynek legfőbb **tevékenysége a Bácsalmási Portéka néven ismertté vált termékek, szolgáltatások népszerűsítése, értékesítésének fokozása.**

Bács-Kiskun Megye, Bácsalmás, Bácsalmásért Szociális Szövetkezet, Bácsalmási Portéka Szatyorközösség működtetése

A **Somogy megyei Kaposfői Szociális Szövetkezet** 2013. év nyarán alakult. Céljuk, helyben termelőműhely és tartós foglalkoztató létrehozása. A nők szárasztéstagyártást, zöldség-gyümölcs feldol-

gozást, tartósítást végeznek, míg a férfiak brikett és térkő gyártásban tevékenykednek. A szövetkezet termékei egyrészt önkormányzati hasznosításra, másrészt kereskedelmi forgalomba kerülnek.

Somogy megye, Kaposfő, Kaposfői Szociális Szövetkezet, brikettgyártás

A **Veszprém megyei Bébic Szociális Szövetkezet** önkormányzati alapító tagsággal 2013-ban alakult. A község tulajdonában lévő parasztház felújításával 2014. szeptember 27-én elkészült Ukk Község Önkormányzatának zöldség- és gyümölcsfeldolgozó üzeme. A szociális szövetkezet az önkormányzati területeken telepített homoktövis-, málna-, fekete berkenye-, cékla- és egyéb zöldségültetvényeken megtermelt alapanyagokat dolgozza fel kiváló minőségű lekvárokká és italokká.

Veszprém megye, Ukk, Bébic Szociális Szövetkezet, gyümölcslékészítés

Gyulaj Tolna megyében Dombóvár-Tamási-Hőgyész háromszög közepén helyezkedik el. 2014-ben az önkormányzat, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és helyi magánszemélyek közreműködésével megalakult a **Hetedhét Határ Szociális Szövetkezet**, mely folyamatosan veszi át a feldolgozási és értékesítési feladatokat az önkormányzattól.

Tolna megye, Gyulaj, Hetedhét Határ Szociális Szövetkezet, Gyulaji húsfeldolgozó és hentesáru bolt

A **Baranya megyei** Magyarbóly községben található **Település Szerviz Szociális Szövetkezet** 2013-ban több természetes személy mellett Magyarbóly és Illocska települési önkormányzata részvételével alapították. Fő tevékenységük a sertés-bérbírlás, továbbá 2014-ben tagi munkavégzésre irányuló foglalkoztatási forma elterjesztése céljából egy gyümölcslégyártó kisüzemet működtetnek.

A fentiekben bemutatott jó gyakorlatot folytató közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szövetkezetek a lehetőségek egy szeletét mutatják, ezen kívül egyre több a fenntartható módon működő és gazdaságilag jövedelmező tevékenységet végző szociális szövetkezet.

Baranya megye, Magyarbóly, Település Szerviz Szociális Szövetkezet, gyümölcslékészítés

Tapasztalataink alapján a közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szövetkezetek önállósodása egy hosszabb – 2-4 éves – folyamat, amelyhez a **Belügyminisztérium a fenntarthatóság érdekében továbbra is folyamatos szakmai támogató háttérrel és többségében személyes jelenlétet biztosít**. E mellett kiemelt figyelmet kapnak azok a közfoglalkoztató önkormányzatok, akik a közfoglalkoztatás bázisán a **közeljövőben tervezik meg-alapítani a szociális szövetkezetet**.

V. A közfoglalkoztatás rendszere

KÖZFOGLALKOZTATÁS MAGYARORSZÁGON 2014-2015

A közfoglalkoztatás rendszere

A közfoglalkoztatási programok igen széles körben biztosítanak alternatívát a törvény adta lehetőségekkel élni kívánó közfoglalkoztatók részére. A jogszabályban meghatározott tevékenységek ellátásához nyújt átmeneti foglalkoztatási lehetőséget a közfoglalkoztatás. Az állam munkalehetőséget biztosít azok számára, akik

a nyílt munkaerőpiacon képzettségük, életkoruk, egészségi állapotuk vagy bármely más körülmény miatt önálló álláskereséssel nem tudnak munkalehetőséghez jutni. A közfoglalkoztatás rendszerét a Belügyminisztérium irányítja.

A közfoglalkoztatás az ország minden területén, a szezonálisit is figyelembe véve, lehetővé teszi a munkához való hozzájutást. A közfoglalkoztatással megvalósuló tevékenység értéket teremt, hasznos mind az egyén, mind a társadalom számára.

A közfoglalkoztatás a munkaviszonytól eltérő, ún. közfoglalkoztatási jogviszony keretében jön létre. A közfoglalkoztatási

jogviszony egy speciális jogviszony, amelyben a jogokra és kötelezettségekre – bizonyos jogszabályban foglalt eltérésekkel – a munka törvénykönyve rendelkezései vonatkoznak.

Közfoglalkoztatott lehet az a személy, aki a munka törvénykönyve alapján munkaviszonyt létesíthet és

- a járási hivatalok által regisztrált álláskereső, vagy
- rehabilitációs ellátásban részesül, vagy
- menekültként, oltalmazottként, vagy menedékesként történő elismerés iránti kérelmet nyújtott be, vagy
- jogszabály alapján kijelölt helyen való tartózkodásra kötelezett harmadik országbeli állampolgár.

A közfoglalkoztatást állami támogatás, a közfoglalkoztatási támogatás segíti. A közfoglalkoztatási támogatások formáját a közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokról szóló 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet határozza meg.

Közfoglalkoztatási támogatások formái:

- Rövid időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- Közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás
- Vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban vagy rehabilitációs ellátásban részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás
- Országos közfoglalkoztatási program támogatása

A közfoglalkoztatásért felelős miniszter (belügyminiszter) egyes támogatási formákra közfoglalkoztatási mintaprogramokat indíthat, amelyek keretében a támogatás terhére elszámolható dologi költségek aránya magasabb lehet, mint más programokban, és beruházási költség is elszámolható.

A jelenlegi munkaerő-piaci helyzet és a közfoglalkoztatók igényei alapján az alábbi közfoglalkoztatási támogatások működnek:

- Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- Országos közfoglalkoztatási program támogatása

A közfoglalkoztatás lebonyolítása „közfoglalkoztatási program” keretében történik, amelynek pénzügyi alapját valamely támogatási forma biztosítja.

A közfoglalkoztatási támogatások a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás kereteiből kiindulva, az országos szintű programokon keresztül, a speciális értékkeremtő, hosszú távú eredményeket

felmutató mintaprogramokig terjednek. A programok minél magasabb szintű értéket teremtenek, minél hasznosabbak a köz számára, minél inkább kamatoztatható célokat valósítanak meg, általában annál magasabb költségvonzattal rendelkeznek. Ezek a nagy költségigényű programok mintaprogramként valósulnak meg.

A foglalkoztatási támogatás mellett kiemelt figyelmet kap a közfoglalkoztatásban résztvevő személyek munkaerő-piaci képzése, illetve a nyílt munkaerőpiacon való elhelyezkedést segítő munkaerő-piaci szolgáltatás nyújtása.

A KÖZFOGLALKOZTATÁS RENDSZERÉNEK JELENLEG MŰKÖDŐ TÁMOGATÁSI TÍPUSAI

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása

A közfoglalkoztatási támogatások egyik leggyakoribb típusa. Jellemzően önkormányzati foglalkoztatók veszik igénybe, de a jogszabályban meghatározott teljes közfoglalkoztatói kör részesülhet ebben a támogatási formában. A közfoglalkoztatás napi 6-8 órában, megváltozott munkaképességű személyek esetében 4-8 órában is történhet. Ez a támogatási forma az év folyamán bármikor igényelhető a járási hivatalokban – a támogatásról szóló döntés meghozatala is a járási hivatalban történik. E támogatási forma előnye, hogy helyi szinten, viszonylag rugalmasan kezelhető, és a helyi feladatok ellátását, továbbá a vis maior helyzetek kezelését is nagymértékben segítheti. A támogatás keretében a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó bérköltség és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, jogszabályban meghatározott közvetlen költségek, a jogszabályban meghatározott mértékben számolhatók el.

Országos közfoglalkoztatási program támogatása

Támogatás nyújtható az Országgyűlés vagy a Kormány által meghatározott cél elérésére irányuló programban, határozott idejű közfoglalkoztatási jogviszony keretében, napi 6-8 órás munkaidőben történő foglalkoztatásra.

A programokban jelentős létszámú munkaerő foglalkoztatása történik. A támogatás mértékét és időtartamát jogszabály határozza meg. Ezekben a programokban legalább 100 fő foglalkoztatása esetén szervezési költségre is adható támogatás, amelynek mértéke a közfoglalkoztatási bérhez és az ahhoz kapcsolódó szo-

ciális hozzájárulási adóhoz nyújtott támogatás 3%-áig terjedhet. Az országos programhoz minden esetben képzés is kapcsolódik, amely a program tevékenységére épül. Ezekben a programokban végzett tevékenységek igen széleskörűek lehetnek, úgymint: belvízelvezetés, csatornahálózat karbantartása, árvízi védművek karbantartása, rendbetétele, parlagfű-mentesítés, mezőgazdasági vízszolgáltatás, kulturális tevékenység, erdőgondozás, nemzeti parkok gondozása, stb.

Járási startmunka mintaprogramok

A közfoglalkoztatási programok „zászlóshajói” a kedvezményezett járási településein, valamint jogszabály által kedvezményezett településsé nyilvánított településeken indított komplex programok. A járási startmunka mintaprogramok hozzájárulnak a települések önfenntartó, önellátó működéséhez. A programok hosszabb, legfeljebb azonban egy éves időtartamúak lehetnek, és biztos munkát, megélhetést biztosítanak az abban dolgozóknak. A programok nagymértékben hozzájárulnak az elmaradott térségek felzárkóz-

tatásához, hátrányos helyzetűek felszámolásához. Kiemelt cél az önfenntartás képességének fejlesztése, így a támogatások elbírálásánál fontos szempont, hogy az adott önkormányzat milyen mértékben tervezi a program befejezését követően az „önállósodást”. A programok tervezésénél az eredményességre való törekvés érdekében bizonyos mértékű támogatás igénylése esetén kimenettként a támogatás nélküli továbbfoglalkoztatást, illetve szociális szövetkezet létrehozását kell vállalnia az önkormányzatnak.

A járási startmunka mintaprogramok főbb tevékenységi területei:

- a) mezőgazdasági programok,
- b) helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás,
- c) belvíz-elvezetési programok,
- d) mezőgazdasági utak rendbetétele,
- e) bio- és megújuló energiafelhasználás,
- f) közúthálózat karbantartása,
- g) illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása.

VI. A mintaprogramokban megvalósított tevékenységek 2014-2015. évben

MEZŐGAZDASÁGI PROJEKTEK

A mezőgazdaság a nemzetgazdaság azon ágazata, amely magába foglalja a földművelést (növénytermesztést) az állattenyésztést, továbbá növényi és állati eredetű alapvető élelmiszereket, és ipari nyersanyagokat állít elő. A mezőgazdasági projektek kiemelt szerepet kapnak a közfoglalkoztatásban. A munkavállalás szempontjából hátrányos és leghátrányosabb helyzetű, általában alacsony iskolai végzettségű emberek számára olyan megoldást kínál, amely hosszú távon biztosítja megélhetésüket és segíti visszalépésüket az elsődleges munkaerőpiacra.

A mezőgazdaság alapvető termelési eszköze a termőföld, amely a termőképessége és minősége szempontjából fontos erőforrás. Az önkormányzatok a programokat saját tulajdonú, illetve a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet által tartós használatba adott területeken folytatják, ahol a mezőgazdasági

termékeket elsősorban önellátásra termelik alkalmazkodva a természeti adottságokhoz (éghajlat, domborzat, talaj és vízárszi viszony stb.).

A termőföldeken a közfoglalkoztatottak elsősorban magas kézimunka igényű növényeket termesztenek a közfoglalkoztatás alapvető elveivel megegyezően. Így kerülhet helyi termesztésű zöldség, gyümölcs, fűszernövény a közétkeztetésbe. A konyhakerti növényeken túl többek közt megtalálhatóak a gabonafélék (búza, árpa), ipari növények (cirok, csalán), olajtartalmú növények (olajtök), takarmánynövények (búza, kukorica).

Azon programok esetén, ahol állattenyésztés folyik alapvető szempont az állatok tenyész- és hasznóértéke. Fontos a kettős hasznosítás, mint például a hús- és tejirányú szarvasmarhatartás, a hús- és tojásirányú baromfitartás, a gyapjú- és húsirányú juh- és kecsketartás.

Baranya megye, Kirdályegyháza

Nógrád megye, Bátonytereny

A közfoglalkoztatottak képzések során elsajátított szakértelmével az élelmiszertermelés folyamatában nyersanyagokat, **félkész termékeket, és kész, végső felhasználású termékeket állítanak elő**, amelyek különböző módú feldolgozását követően (tartósítás, savanyítás, szárítás, aszalás, fagyasztás, stb.), változatos élelmiszerek formájában (lekvár, befőtt, szörp, ivólé savanyúság, száraztészta, sajt, méz, húsipari termék, sütemények, stb.) kerülhet az óvodás, iskolás gyerekek, a gondozott időskorúak tányérjára.

A megtermelt termékfelesleget elsősorban természetbeni, illetve szociális juttatásként szétosztják a közfoglalkoztatottak, rászorulóik között, másodsorban helyi piacokon, szociális bolt-hálózat útján értékesítik bárki számára elérhető módon. A Belügyminisztérium kezdeményezésére megtörtént egy új webes alkalmazás, a Virtuális Közfoglalkoztatási Piac (VKP) kialakítása és bevezetése (vkp.munka.hu). A VKP segíti a közfoglalkoztatás során előállított termékfelesleg közfoglalkoztatók közötti gyors, hatékony és célzott átadását, cseréjét.

Az erdőgazdálkodás az erdők telepítésével, fenntartásával és kitermelésével foglalkozó mezőgazdasági ágazat, mellyel több önkormányzat is foglalkozik mezőgazdasági programok keretein belül, biztosítva az önkormányzati tulajdonú intézmények fűtéséhez szükséges tüzelőanyag egy részét.

A mezőgazdasági projektek során elvégzett feladatok ellátásához sajátos termelési feltételekkel, módszerekkel rendelkeznek az önkormányzatok, melyek megvalósítását, hatékonyságának növelését nagy értékű termelési eszközökkel, berendezésekkel, beruházásokkal támogatjuk, elősegítve minél több szociális szövetkezet létrehozását.

BELVÍZ-ELVEZETÉSI PROGRAMOK

Magyarországon a települések több mint 80%-áról mondható el, hogy területén állandó vízkárral kapcsolatos problémák merülnek fel. Az ország **körülbelül egynegyede olyan mély fekvésű sík terület, amelyről természetes úton nem folyik le a víz. Ezeket a területeket a belvízvédelmi művek nélkül állandóan vagy időszakosan hosszú időre elborítaná az összegyülekező hólé és csapadékvíz.**

A program **célja a településeket és a mezőgazdasági területeket fenyegető belvizek kialakulásának megelőzése, a belvíz elvezető árkok rendszeres karbantartása, kialakítása.** Továbbá megvalósul a belterületet védő övárak-rendszer felújítása, kiépítése; csapadékvíz-elvezető hálózat kiépítése, felújítása, fejlesztése; belterületet veszélyeztető vízfolyások és belvízcsatornák felújítása, építése; árvízcsúcs csökkentő- és záportározók, valamint síkvidéki belvíztározók kiépítése, felújítása, fejlesztése a vízgazdálkodási társulatokkal együttműködve.

A program eredményeként javul a környezet állapota, a felszíni vizeink minősége, csökken az árvíz, belvíz és helyi vízkár

veszélyeztetettsége, nő a települések környezetbiztonsága és a megelőzhető **környezeti káresemények** száma.

Békés megye, Gyomaendrőd

MEZŐGAZDASÁGI UTAK RENDBETÉTELE

Az utak forgalmi terhelésének túlnyomó részét a mezőgazdálkodással összefüggő szállítások gerjesztik. A program során a megrongálódott szakaszokat és az azokhoz közvetlenül kapcsolódó árkok, padkák, rézsűk természetbe illő, környezetbarát, helyi alapanyagok felhasználásával felújítják, szélesítik.

A program elősegíti a mezőgazdasági telepek, majorok bekötését a közúthálózatba, megkönnyíti a környéken lakó polgárok közlekedését, egyúttal lehetővé teszi, hogy a mezőgazdasági terményeket időben betakaríthassák és a minőség megőrzése érdekében sérülésmentesen szállíthassák.

Somogy megye, Magyaratód

BIO- ÉS MEGÚJULÓ ENERGIAFELHASZNÁLÁS

A közfoglalkoztatottak a program keretében energianövényeket telepítenek, közösségi létesítmények – például hivatali épületek, iskolák és óvodák – gázüzemű fűtési rendszerét alakítják át biomassza tüzelésű kazánok segítségével. A közfoglalkoztatottak fő feladata a program során keletkezett biomassza alapanyag gyűjtése és a tüzelőanyag előállítása. A begyűjtött tüzelőanyagot szárítás után brikettálják, amely aztán könnyen hasznosítható. A tüzelhető biomasszák jellemzően viszonylag alacsony nedvességtartalmúak és ennek megfelelően magas fűtőértékűek. A biomassza segítségével fosszilis tüzelőanyagok válthatóak ki. Az elégetett növényi anyag egy éven belül újratemelődik, megteremtve ezzel a fenntartható fejlődés és energiagazdálkodás lehetőségét.

Tolna megye, Magyarkeszi

BELTERÜLETI KÖZÚTHÁLÓZAT KARBANTARTÁSA

A települési önkormányzat köteles gondoskodni arról, hogy a közút biztonságos közlekedésre alkalmas legyen. A komplex útfenntartás magában foglalja az utak, kerékpárutak, járdák üzemeltetését és a fenntartását, valamint a karbantartást, a helyreállítás és a felújítást. A baleseti veszélyek csökkentése érdekében a program mindehhez – helyi igényekhez igazodva – támogatást nyújt. Az utak javítása jellemzően helyben, közfoglalkoztatottak által gyártott betonelemek, térkövek felhasználásával történik.

Heves megye, Csány

ILLEGÁLIS HULLADÉKLERAKÓ-HELYEK FELSZÁMOLÁSA

Egyre több település határ menti részein – utak mellett és parkolókban, leálló pihenő helyeken, erdő széléken és az erdőkben – az emberek illegális hulladéklerakó helyeket létesítenek. Az ilyen módon elhagyott szemét a környezetet szennyezi és súlyos közegészségügyi veszélyeket rejt magában.

A közterület tisztántartása a hulladékgazdálkodásról szóló jogszabály szerint önkormányzati feladat, ugyanakkor a természeti és lakókörnyezetünk szépítése és jó állapotának fenntartása minden állampolgár feladata és érdeke.

A program célja a kül- és belterületen található illegálisan lerakott, elhagyott hulladék felszámolása (felszedése és kezelése, ártalmatlanítása), megszüntetése, az ismétlődő lerakások megakadályozása, újak kialakulásának megelőzése. Legfontosabb feladat a hulladékelhagyó magatartás jelenségének megváltoztatása, a tájseb eltüntetése.

Győr-Moson-Sopron megye, Tét

HELYI SAJÁTOSSÁGOKRA ÉPÜLŐ PROGRAMOK

Célja a közösségi szükségletek kielégítése, a település fejlődésének elősegítése olyan egyedi programokkal, amelyek a korábbi munka- és termelési kultúrán, vagy a település eddig kiaknázatlan földrajzi és természeti adottságain alapulnak.

A programok tervezése során a közfoglalkoztatók nagy hangsúlyt fektetnek a helyi kulturális hagyományok megőrzésére, turisztikai, idegenforgalmi lehetőségek kiépítésére, az értéktérítő közfoglalkoztatás körének kiszélesítésére.

A jó gyakorlatokból is kiderül, a népi kézművességnek, mint gazdasági tényezőnek szerepe jelentős lehet a vidéki térségekben, a turizmusban, a települések arculatának formálásában, a helyi kézműves termékek felértékelődésével a helyi gazdaságban, a helyben termelt nyersanyagok feldolgozásában. A népi kézművesség, mint speciális, lokális tudás által tudja egy-egy térség egyedi arculatát be és megmutatni, különlegessé, vonzóvá tenni.

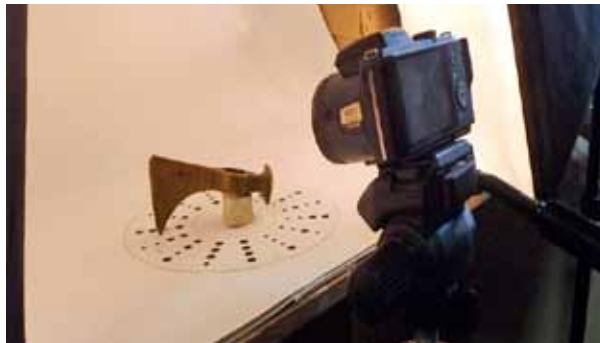
Hajdú-Bihar megye, Pocsaj

VII. Speciális programok a közfoglalkoztatásban

MAGYAR NEMZETI DIGITÁLIS ARCHÍVUM ÉS FILMINTÉZET (MANDA) HARMADIK ORSZÁGOS KULTURÁLIS DIGITALIZÁCIÓS KÖZFoglalkoztatási Programja

A 2015. március 2-án elindult újabb egyéves –Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet által koordinált – Országos Kulturális Digitalizációs Közfoglalkoztatási Program segítségével a közfoglalkoztatásban részt vevő dolgozók országszerte elérhető kulturális javak digitalizációját végzik, a digitális tartalmakat és a hozzájuk kapcsolódó metaadatokat a MaNDA adatbázisába töltik fel. A közfoglalkoztatott munkatársak országszerte különböző partnerintézményeknél: közgyűjteményekben (múzeumokban, könyvtárakban, levéltárakban), állami fenntartású mellett alapítványi, egyházi- és magángyűjteményekben, önkormányzatokban, kulturális profilú civil szervezetekben és oktatási intézményekben dolgoznak heti negyven órában. Számos vidéki közművelődési- és közgyűjteményi intézményben nem lenne lehetőség digitális örökségvédelemre, ha a program biztosította munkaerő és eszközpark nem állna rendelkezésükre. A programban résztvevő közfoglalkoztatott kollégák a MaNDA Help Desk csoporton keresztül folyamatos szakmai segítségnyújtásban részesülnek.

Jelenleg nyilvános felületen elérhető tételek száma	Szöveg	Kép	Hang	AV	3D	Összesen
	77906	159890	158	1699	433	240086
Az adatbázisban található tételek száma összesen	Szöveg	Kép	Hang	AV	3D	Összesen
	82833	167466	163	1701	473	252636

Keszthely, Balatoni Múzeum 3D digitalizáció

Miskolc, Evangélikus Egyházközség

Ózd, Digitális Iroda

Europeana adatexport 2014/2015

A MaNDA nemzeti aggregátor szerepköréből adódóan kiemelt feladata az *Európai Unió* digitális könyvtárába, az *Europeana*-ba való tartalomszolgáltatás. MaNDA jelenlegi partnerintézményei (mintegy 100) által feltöltött rekordok monitorozás és esetleges javítás, valamint válogatott gyűjteménycsoportoknál a leírás adatmező angol nyelvre történő lefordítása után alkalmasak az Europeana-ba való adatexportálásra.

Havonta átlagosan 2-3 ezer rekord kerül exportálásra az Europeana felé, ebből közel ezer rekord leírás adatmezőjét ültetik át angol nyelvre a szakfordító munkatársak. 2015. július elejéig 19 partnerintézménytől 23.919 rekord került exportálás után publikálásra az Europeana nyilvános felületén, ez a szám az év végére számításaink szerint meghaladhatja majd a 40 ezret.

További információ:

http://mandarchiv.hu/cikk/3627/Digitalizalas_orszagszerte

MÉDIASZOLGÁLTATÁS-TÁMOGATÓ ÉS VAGYONKEZELŐ ALAP (MTVA)

2012 év II. félévében **kísérleti jelleggel indultak olyan közfoglalkoztatási mintaprogramok, amelyek a szakképzett (több esetben diplomás), azonban hátrányos helyzetű álláskeresőknél kínáltak értékkeresztő munkalehetőséget.** Ilyenek voltak például a digitalizációs programok, amelyek célja közfoglalkoztatás keretében települési kulturális értékkataszterek létrehozása, kulturális és természeti értékek gyűjtése, rendszerezése, valamint közszolgálati digitális archívum létrehozása (MaNDA, MTVA). Ezek a programok a visszajelzések alapján igen nagy népszerűségnek örvendtek az álláskereső körében, valamint a megvalósításuk során a köz számára fontos és jelentős értékek jöttek létre, ezért ráépülő programként 2015 évben is folytatódnak a digitalizációs programok.

MÉDIASZOLGÁLTATÁS-TÁMOGATÓ ÉS VAGYONKEZELŐ ALAP (MTVA)

A Médiaszolgáltatás-Támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) 220 fő közfoglalkoztatásával megvalósuló „digitalizációs” közfog-

lalkoztatási mintaprogramra épülő közfoglalkoztatási programot valósított meg 2015. február 28. napjáig. Az MTVA mintaprogramja **az audiovizuális tartalmak digitalizálására és feldolgozására irányul** három budapesti helyszínen (a Kunigunda utcai gyártóbázison, a Bródy Sándor utcai rádió épületében, valamint a Naphegy téri MTI épületében). A nemzeti audiovizuális vagyoni jelentős része olyan hordozókon van, amely fizikai romlása folyamatos és egyre gyorsuló tendenciát mutat. A program keretében digitalizálási munkafolyamat által – amelynek nagy erőforrás igénye az emberi munka – tervezi az MTVA a tartalmak védelmét és megőrzését.

A program előzményeként a korábbi közfoglalkoztatási programok során az MTVA feldolgozott olyan anyagokat, amelyek a technológiai változások és az eredeti nyersanyagok degradálódása miatt, már csak egy-két évűk lett volna hátra, utána véglegesen elérhetetlenné váltak volna. A közfoglalkoztatás segítségével ezek az anyagok végérvényesen megmenekültek és digitális másolatukkal jelenleg az archívum sokszínűségét gyarapítják.

A program során nem csak digitalizálás a feladat, hiszen a tartalmak, amelyekről nincs semmilyen pontos információ, nem felhasználhatóak. Tulajdonképpen ide tartozik minden olyan folyamat, ami az egyszerű képet, szöveget, hanganyagot, **médiavagyonná alakít és ezzel egy felhasználható kulturális terméket állít elő.** A program támogatási kerete mintegy 236 millió forint volt.

Az MTVA 2015 évben az átlagosan **200 fő** közfoglalkoztatásával megvalósuló digitalizációs közfoglalkoztatási mintaprogram **meghosszabbítását** kezdeményezte, amelyet a Belügyminisztérium engedélyezett 2015. augusztus 31. napjáig közel 170,5 millió forint támogatási keretösszeggel.

2016. évben az MTVA digitalizációs programjának folytatását az országos kulturális közfoglalkoztatási programok keretében tervezzük megvalósítani.

HAJLÉKTALANOK KÖZFOGLALKOZTATÁSA

A fővárosban megvalósított hajléktalan közfoglalkoztatási mintaprogram országos programmá történő kiterjesztése

A Ferencvárosi Szociális Foglalkoztató és Ellátó Nonprofit Kft. (továbbiakban: FESZOFÉ) 100 fő közfoglalkoztatásával megvalósuló mintaprogram indítását kezdeményezte a 2013. november 01. napjától 2014. április 30. napjáig tartó időszakra, amelyet a

Belügyminisztérium 105 900 682 Ft összegben támogatott. A program II. üteme 200 fő közfoglalkoztatásával a 2014. május 19. napjától 2015. február 28. napjáig tartó időszakban s zajlott a Belügyminisztérium 293 292 548 Ft összegű támogatásával.

A FESZOFE rendelkezik a hajléktalanok foglalkoztatásának tapasztalataival, azonban a mintaprogram keretében olyan értéktelítő tevékenységet végeztet a hajléktalan személyekkel, mint a dísznövénytermesztés, valamint brikettálás. Az integráció és a későbbi álláskeresés segítése céljából a programban résztvevők közül 60 fő **képzése valósulhatott meg**. A tervezett képzések: bio- és zöldhulladék hasznosítás, komposztálás; bio- hulladék hasznosítás, feldolgozás; valamint betanított kerti munkás.

A Belügyminisztérium – a Ferencvárosban megvalósuló „Az utcáról a munka világába” című, hajléktalanok foglalkoztatására irányuló mintaprogram I. és II. ütemének tapasztalatai alapján – **2015. évben országos hajléktalan közfoglalkoztatási programot indított, amely 2016. február 29. napjáig a fővárost és 13 megyét érintően mindösszesen 23 közfoglalkoztató által 606 fő közfoglalkoztatásával, közel 1,1 mrd Ft támogatási összeggel valósulhat meg.**

A hajléktalanok foglalkoztatására irányuló országos mintaprogram keretében a közfoglalkoztatók olyan értéktelítő tevékenységet végeztetnek a hajléktalan személyekkel, mint például a palántanevelés, dísznövények és konyhakerti növények termesztése, brikettálás, komposztálás, elhanyagolt temetők karbantartása, „kiléptető ház” kialakítása, kerámia készítése, rongyszőnyeg készítése, szappangyártás. A termesztett dísznövényeket közparkokba ültetik ki, az aprítékokból brikettálás révén fűtőanyagot állítanak elő, a termesztett zöldségfélét a közétkeztetésben hasznosítják, illetve rászorulóknak osztják ki. A közfoglalkoztatási mintaprogram megvalósításának célja kettős: a hajléktalan személyek számára hasznos, értéktelítő tevékenységet nyújtani, ezáltal élethelyzetükön javítani, valamint ezen program keretében már nem csak a foglalkoztatásukra összpontosítanak, hanem arra is, hogy **a létrehozott értékek a köz számára is élvezhetővé és adott esetben felhasználhatóvá váljanak.**

Az érintett közfoglalkoztatókat célzott és rendszeres monitoring tevékenységgel segíti a Belügyminisztérium a program sikeres megvalósítása érdekében, mivel a programok főként azokat a nem hátrányos helyzetű nagyvárosokat érintik – a hajléktalanság speciális helyzeténél fogva –, ahol ezt megelőzően mintaprogramok nem indulhattak.

FESZOFE, brikett tároló csarnok

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy 274 fő átlaglétszám közfoglalkoztatásával megvalósuló **országos közfoglalkoztatási program** indítását kezdeményezte, amelyet a Belügyminisztérium 2015.szeptember 01. napjától 2016. február 29. napjáig **190 853 510 Ft** összeggel támogat.

A Baptista Szeretetszolgálat által tervezett országos közfoglalkoztatási program 10 megye 26 települését érinti, a program tevékenysége többek között hajléktalan személyek bevonásával valósul meg.

A fő tevékenységek között szerepel a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy fenntartásában álló intézmények tisztántartása, karbantartási feladatainak elvégzése és az intézményekhez tartozó zöldterületek gondozása. Hozzáadott értéként a tevékenységek között megjelenik a nyugdíjasok és mozgásukban korlátozott emberek segítése és életminőségük javítását célzó munkálatok elvégzése (karbantartási, kertgondozási feladatok, zöldhulladék begyűjtés és feldolgozás).

A Belügyminisztérium a **2016. évben is tervezi az országos hajléktalan mintaprogramok folytatását**, valamint a hajléktalan emberek decentralizált keretből történő közfoglalkoztatását.

NEMZETI MŰVELŐDÉSI INTÉZET (NMI) ORSZÁGOS KULTURÁLIS KÖZFOGLALKOZTATÁSI PROGRAMJA

Összefogással a helyi kulturális élet fejlesztéséért

A rendszerváltást követő változások érzékenyen érintették a helyi közösségeket és a helyi intézményi infrastruktúrát is. E folyamatok természetesen a helyi kultúrát és a közművelődési intézményeket sem hagyták érintetlenül.

A gazdasági, társadalmi és infrastrukturális szempontból elmaradott településeken – főképpen a kistelepüléseken – megszűntek a kulturális szolgáltatások, háttérbe szorult a helyi értékek feltárása, a hagyományok őrzése, ápolása, a helyi, kulturális rendezvények szervezése, egyes településeken teljesen szétesett a közösségfejlesztés, a közösséggondozás, romlott a települési kohézió és a helyi életminőség.

Magyarországon az elmúlt években számos közművelődési intézmény felújítására került sor, szakmai-módszertani fejlesztési folyamatok indultak el annak érdekében, hogy a munka megújult környezetben és keretek között folytatódhasson tovább, vagy éppen indulhasson el újra.

A helyi kulturális élet működése, újraindítása területén kedvező folyamatok azonban csak abban az esetben indulhatnak el, ha a településen erre igény, helyi összefogás, intézményi háttér és olyan, a feladatot felvállaló szakember van, aki megfelelő szakmai irányítás és módszertan alapján végzi munkáját.

A Nemzeti Művelődési Intézet (NMI) **4000 fő közfoglalkoztatásával megvalósuló országos közfoglalkoztatási kulturális mintaprogram megvalósítására kapott lehetőséget 2013. évben a Belügyminisztérium támogatásával.** A program indítása előtt a kultúra területét érintő ilyen típusú és volumenű közfoglalkoztatási program még nem indult. Az NMI programjának célja **kulturális hálózat kialakítása**, közösségi és társadalomfejlesztési program megvalósítása.

A program az olyan településeket, településrészeket kívánja segíteni, ahol a társadalmi szövet gyenge, szétesett, vagy megszűnt, amelynek következtében szükséges a helyi közösségek újra szervezése, a közösségi kohézió erősítése, a helyi emberek társadalmi aktivitásának növelése. A program kiemelten kezeli az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokat, különösen a kulturális szegénység elleni küzdelmet, a hátrányos helyzetű térségek és

társadalmi csoportok, a munkanélküliek esélyhátrányának a mérséklését, a nemzeti és etnikai kisebbségek, a történelmi egyházak művelődési tevékenységének, kultúrájának támogatását.

A helyi kezdeményezések megerősítése természetesen nem valósítható meg úgy, hogy a kulturális életet érintő szervezési, közösségfejlesztési munkát nem támogatják meg a korábbi programok tapasztalataival, egységes módszertannal és természetesen megfelelően képzett munkatársakkal.

A program mind célkitűzéseiben, mind szakmai jelentőségében és hasznosságában eltér az általános közfoglalkoztatási programoktól és a közösségi fejlesztés területén egy olyan hiánypótló hálózatot alakít ki, amelyre nem volt bevett gyakorlat, így a közfoglalkoztatottak számára elengedhetetlen a volt a megfelelő szakmai képzés biztosítása. A programban résztvevők közül 3 866 fő képzése valósult meg, amely a program résztvevőinek 96,6%-át jelenti. A kulturális közösség-szervezés alapjai című képzést a Nemzeti Gazdasági Minisztériummal közösen, a TÁMOP 2.6.1. „Újra tanuló” kiemelt projekt keretében valósítottuk meg.

A programba bevont közfoglalkoztatottak a közösségfejlesztéshez képzettséget, gyakorlatot szereznek, alapkompenciáik fejlődnek, közösségi kapcsolatokat alakítanak ki, ezáltal kapcsolati hálójuk is kiszélesedik.

A Budapest Főváros Kormányhivatala Belügyminisztérium az országos kulturális közfoglalkoztatási mintaprogramot a 2013. évben közel 2,5 milliárd, 2014. évben 4 522 fő bevonásával közel 3,3 milliárd forinttal támogatta, a 2015. évben pedig 6100 fő foglalkoztatásához mintegy 8,8 milliárd forint támogatást biztosít.

A Belügyminisztérium a programba bevont közfoglalkoztatottak bérjellegű és a munkába járás költségein kívül az informatikai eszközök és szoftverek, irodai bútorok, valamint a feladatellátáshoz szükséges egyéb eszközök beszerzését is támogatta.

A korábban mintaprogramként és jelenleg országos közfoglalkoztatási programként megvalósuló kulturális közfoglalkoztatási programban az NMI a megvalósítás helyszíneinek biztosítására partnerszervezetekkel kötött megállapodást. A partnerszervezetek települési önkormányzatok, civil szervezetek, egyházi- és alapítványi fenntartású művelődési intézmények, amelyeket előzetes igényfelmérés alapján választottak ki. A programban partnerként történő részvételre – az NMI tájékoztatása szerint – 3500 szervezet nyújtott be szándéknnyilatkozatot országsszerte, ebből mintegy 1650 települési önkormányzat.

A fejlődő települési kulturális élet a településpolitika egyik fontos szelete. A lakosság közérzetformáló hatásán kívül a program jelentős mértékben segítheti a helyi közösségek megerősítését, a területi adottságokból adódó kulturális hátrányok mérséklését, az élhetőbb települési modell kialakítását. A közfoglalkoztatási programban megvalósított tevékenységek támogatják a helyi emberek társadalmi aktivitását, a közösségi kezdeményezéseket, továbbá a programban érintett településeken élő népesség kulturális szolgáltatásokhoz való, a korábbiaknál szélesebb körű hozzáférését.

A program eredményei rávilágítanak arra, hogy a helyi problémák komplex megközelítése, az egyes minisztériumok, szervezetek – a Belügyminisztérium, a Nemzetgazdasági Minisztérium, Budapest Főváros Kormányhivatala, a Megyei Kormányhivatalok és a Nemzeti Művelődési Intézet – együttműködése és a tevékenységeikben rejlő szinergikus hatások e folyamatok elindításához és megerősítéséhez eredményesen járulhatnak hozzá.

NMI képzési csoport, Pest megye

„VÁLYOGVETŐ” KÖZFoglalkoztatási MINTAPROGRAM ORSZÁGOS KITERJESZTÉS 2014-2015. ÉVBEN

Magyarországon több ezer ember él városi és falusi szegregátumokban, azaz területileg elkülönülő, döntően cigányok lakta, leromlott telepek területén. A belső peremvidék, a gettók,

városszéli telepek létezése hatékony antiszegregációs intézkedések hiányában egyre súlyosabbá válik.

A Baranya megyei Gilvénfán a falukép 2013 tavaszán az ormánsági elszegényedést tükrözte. A házak többsége teljes felújításra szorult, illetve csak a házak lebontása és új építése jelenthetett megfelelő megoldást, így a Belügyminisztériuma a „Vályogvető” közfoglalkoztatási mintaprogram indítása mellett döntött, melynek értelmében a Baranya megyei Gilvénfán 8 db 42 m² alapterületű, komfortos, szociális családi házak épültek a település roma lakossága számára, 20 fő közfoglalkoztatásával.

Baranya megye, Gilvénfa

A program tapasztalataira és sikereire alapozva a Kormány döntése alapján áttekintettük a mintaprogram kiterjesztésének lehetőségeit, amelynek eredményeképp valósulhatott meg 2014. évben a „Vályogvető” közfoglalkoztatási mintaprogram, országos kiterjesztés keretein belül.

A Gilvénfai mintaprogram alapján országosan kiterjesztett program célja közfoglalkoztatás keretében olcsó és természetközeli építőanyag (vályog), illetve bontott téglá felhasználásával szociális családi házak építése a települések roma, illetve nehéz körülmények között élő lakossága számára. Nem ritkák azok a településrészek, ahol túlszűfoltak az épületek, a lakás- és környezeti körülmények gyakran az egészségre ártalmasak, a közszolgáltatások hiányosak, vagy már megszűntek, a közmű-ellátottság alacsony színvonalú, különösen a csatornázottság és a vezetékes vízellátás területein.

Baranya megye, Kisszentmárton

Somogy megye, Bárdudvarnok – 2 házban 4 lakás építése valósult meg

Hajdú-Bihar megye, Komádi

Somogy megye, Újvárfalva

A Belügyminisztérium döntése alapján a Baranya megyei Gilvánfa és Kisszentmárton, a Fejér megyei Enying, Sárosd, és Sárkeresztúr, a Hajdú-Bihar megyei Hortobágy és Komádi, a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Tiszatenyő valamint a Somogy megyei Bárdudvarnok és Újvárfalva település önkormányzata átlagosan 236 fő közfoglalkoztatásával megvalósuló közfoglalkoztatási mintaprogramot indított 2014. május 26. napján.

A „Vályogvető” közfoglalkoztatási mintaprogram keretében a kiválasztott településeken préselt vályog falszerkezetű önálló komfortos szoba-konyhás házak kerültek megépítésre. A döntés értelmében összesen 51 lakóház épült, helyi adottságoktól függően, településenként eltérő számban.

Hajdú-Bihar megye, Hortobágy

Fejér megye, Enying

Fejér megye, Sárkeresztúr

Fejér megye, Sárosd

A már megvalósult országos kiterjesztésű program folytatásaként a Fejér megyei Enying és Sárosd településeken 2015. június 15-én újabb „Vályogvető” közfoglalkoztatási mintaprogram indult. A két településen 2-2, összesen 4 ház épül 20 fő közfoglalkoztatott bevonásával 5,5 hónap támogatási időtartamban.

Összegzés

A program nyújtotta közfoglalkoztatás lehetőségének kihasználása, foglalkoztatási feszültségek mérséklése, a helyiek számára is kézzelfogható eredmények felmutatása mellett a korábbinál ked-

vezőbb falukép kialakításához járul hozzá. Ezáltal növelve a foglalkoztatást és elősegítve fiatal családok önálló életviteli lehetőségét. A programok eredményeképp lehetővé válik, hogy mind több család költözhessen új, részben maga építette, környezetbarát, egészségesebb lakóházba, melyek bérbeadása az önkormányzat lakásrendeletében foglalt feltételrendszernek megfelelően történik.

A projekt által, az ott élők mind társadalmi-szociális körülményei, mind a környezet infrastrukturális feltételei javuló tendenciát mutatnak – a többségi társadalomban boldogulni tudó, arra felkészített vagy felkészült családok a település integrált lakókörnyezetébe költözhetnek.

A további fejlesztések, lehetőségek kiaknázása érdekében a közfoglalkoztatási szakterület munkatársai részt vesznek a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia frissített változatában rögzített intézkedések tervezésében, amely többek között a roma foglalkoztatás arányának növelését és a segítő hálózatok fejlesztését is célozzák.

A Kormány célkitűzéseinek megfelelően a közfoglalkoztatás tervei közt szerepel 2016. évtől a magas élőlétszám-igényű ágazatok (pl. építőipar) keretében megvalósítani kívánt programok támogatása, mely alapja lehet egy, a jövőben induló, újabb válogatott közfoglalkoztatási mintaprogramnak.

Jász-Nagykún-Szolnok megye, Tiszatenyő

PARLAGFŰ-MENTESÍTÉSI TEVÉKENYSÉG KÖZFOGLALKOZTATÁSI PROGRAM KERETÉBEN

A Magyarországon honos növények között kimagasló a parlagfű allergiát kiváltó hatása. Virágzása idején a növény által okozott pollenlerhelés nagymértékű, ezért a parlagfű-mentesítés elvégzése elengedhetetlen az ország egész területén. A parlagfű irtása kiemelten fontos a betegség kialakulásának megelőzése szempontjából, de nélkülözhetetlen a tünetek csökkentése érdekében is.

Célunk a parlagfű drasztikus visszaszorítása. A parlagfű kiirtása és az ingatlanok gyommentesítése a jogszabályok értelmében elsődlegesen a földhasználók és az ingatlan tulajdonosok feladata. Az állami és önkormányzati fertőzött területek megtisztításával példát szeretnénk mutatni a gazdálkodók és a lakosság számára.

A 2011. évben a parlagfű-mentesítési munkák közfoglalkoztatás keretén belül történő elvégzésére a közfoglalkoztatás akkori szakmai irányítója, a Nemzetgazdasági Minisztérium hirdetett pályázatot. 2012-ben már a Belügyminisztérium országos közfoglalkoztatási program keretén belül támogatta a parlagfű irtási tevékenységet a vízügyi, az erdészeti ágazatok, valamennyi nemzeti park, és más közfoglalkoztatók részvételével. 2013-tól kezdődően, az országos közfoglalkoztatási programon túl, a hagyományos hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programokban, továbbá azokban a kistérségi/járási startmunka mintaprogramokban is végeznek parlagfű-mentesítési tevékenységet a közfoglalkoztatók, ahol ez a tevékenység a programon belül értelmezhető. Ez leginkább a mezőgazdasági, a belvíz-elvezetési, a mezőgazdasági földutak karbantartása, a belterületi közutak karbantartása, az il-

legális hulladéklerakó-helyek felszámolása, és a bio- és megújuló energiafelhasználás programokban valósítható meg.

A Belügyminisztérium a közfoglalkoztatási programok keretén belül végzendő parlagfű-mentesítési tevékenységet a Földművelésügyi Minisztérium szakvéleménye és javaslata alapján végzi, mely szerint a hatékony védekezés érdekében legalább háromszori kaszálás szükséges. Regionális, megyei, helyi szinten az optimális technológia és időzítés kiválasztásában szintén a Földművelésügyi Minisztérium javaslata szerint a közfoglalkoztatottak fel tudják venni a kapcsolatot a Magyar Növényvédő Mérnöki és Nővényorvosi Kamara szakembereivel.

A Magyar Közút Nonprofit Zrt. parlagfű-mentesítési tevékenysége előtte-utána fotókon, Bács-Kiskun megye

Közfoglalkoztatási programok keretén belül 2014. évben összesen 70 662 fő közfoglalkoztatott végzett parlagfű irtási tevékenységet, 13 535,63 hektár parlagfűvel szennyezett terület megtisztítását hajtották végre. 2015. évben összesen 69 580 fő közfoglalkoztatott 9 968,43 hektár területet tisztítását végezte el.

A Földművelésügyi Minisztérium 2015. év első nyílt pályázati felhívást tett közzé az agrárágazati és vidékfejlesztési szakmai érdekeket képviselő civil szervezetek hasznos tevékenységét elismerve, a pályázat céljának elérésében hatékonyan közreműködő szervezetek felé.

A pályázati támogatás célja a levegőben nagy tömegben előforduló és a gondozatlan környezetből származó, allergiát okozó

pollenkonzentráció csökkentése volt. A parlagfű okozta allergiás és asztmás megbetegedések nem csak a betegek életminőségét rontják jelentősen, de komoly nemzetgazdasági károkat is okoznak. A Kormány kiemelt figyelmet fordít a prevencióra, az egészségmegőrzésre. Ezt a célt szolgálta a pályázati felhívás, amely lehetőséget nyújtott különböző gyomszabályozási eszközök beszerzésére, így a parlagfűvel szennyezett területek mentesítésére. A nyertes civil szervezetek vállalták, hogy a pályázati támogatásból megvásárolt eszközöket környezetük, lakóterületük parlagfű-mentesítésére használják. A Belügyminisztérium közfoglalkoztatási program támogatásával járult hozzá a nyertes civil szervezetek munkájához, melyben 277 fő közfoglalkoztatásával biztosította ezen szervezetek parlagfű irtási tevékenységének sikerességét.

SZOCIÁLIS FÖLDPROGRAM

A szociális Földprogram elsődleges célja, hogy hozzájáruljon a területi hátrányok mérsékléséhez, a helyi társadalmi és gazdasági viszonyok javításához, az életminőség szintjének javításához, valamint egy tervezett termelési és értékesítési rendszer kialakításához.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma a 2014. évben „A szociális földprogramok megvalósításának támogatására” indította a SZOC-FP-14 számú, nyílt pályázati eljárását. A programhoz kapcsolódó közfoglalkoztatottak létszáma **612 fő** volt.

A program végrehajtását a nyertes pályázók a növénytermesztési és állattartási/tenyésztési projektet elsődlegesen közétkeztetést végző konyha ellátása céljából hajtották végre. A program keretében alkalmazott közfoglalkoztatottak a szabad kapacitás erejéig a településen mutatkozó más helyi közösségi célú önkormányzati feladatot is végezhetnek.

A miniszteri döntés alapján a közfoglalkoztatási program megvalósításához szükséges forrás **mindösszesen 464 803 576 Ft volt.**

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2015. évben „Közfoglalkoztatással egybekötött szociális földprogram megvalósításának támogatására” indított SZOC-FP-15-KOZ számú, meghívásos pályázatot hirdetett meg. A 2015. évi pályázati kiírás keretében támogatott projekt megvalósítási időszaka 2015. május 1-től 2016. április 30-ig tart. A Belügyminisztérium erre az időszakra előzetesen **600 millió Ft** közfoglalkoztatási forrást rendelt a pályázati eljárás támogatásához, **612 fő** tervezett bevonásával

Zala megye, Szalapa

Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Arnót

A nyertes pályázatok támogatását az **Emberi Erőforrások Minisztériuma** megjelentette az EMET honlapján 2015. május 5-én. A Belügyminisztérium a szociális földprogram megvalósítására **622 980 362 Ft** keretösszeget biztosított a 2016. április 30-ig tartó időszakra vonatkozóan a **31 nyertes** pályázó által mindösszesen **509 fő** közfoglalkoztatására. A közfoglalkoztatási program tevékenysége mezőgazdaság, melynek célja, hogy a megtermelt zöldség és gyümölcs, valamint a kisállattenyésztés biztosítsa az önkormányzati intézmények ellátását, illetve többlettermékek esetleges feldolgozását, értékesítését, továbbá szociális juttatásként biztosítsa a helyben élő rászorulókat megélhetését.

Nógrád megye, Szécsény, Házi bolt

VIII. Közfoglalkoztatási portál

A Belügyminisztérium 2015. március 20-án elindította tematikus weblapját, amely a közfoglalkoztatás rendszerét érintően széleskörű tájékoztatást nyújt közfoglalkoztatóknak és közfoglalkoztatottaknak egyaránt.

A Közfoglalkoztatási portál a kormány.hu honlap család részeként információkat szolgáltat a közfoglalkoztatás rendszeréről, beleértve annak létszámaira és költségeire vonatkozó adatait. Tá-

jékoztatást ad az aktuális és tervezett programokról, összegyűjti a közfoglalkoztatással kapcsolatos híreket, eseményeket és kutatási eredményeket, valamint a képzésekre, szolgáltatásokra vonatkozó információkat. Mindezek mellett a portál lehetőséget biztosít a közfoglalkoztatás jó gyakorlatainak bemutatására és felhívja a figyelmet a közelgő nyilvános eseményekre – pl. közfoglalkoztatási kiállítások – is.

KÖZFoglalkoztatási PORTÁL

BELÜGYMINISZTERIUM

A honlapon megjelennek a Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkárságának közfoglalkoztatásra vonatkozó havi és éves adatai, valamint 2013-ig visszamenően folyamatosan frissül a közfoglalkoztatás főbb statisztikai adatainak havi időszora is. Mindezek mellett a közfoglalkoztatás főbb létszámadatai részletes területi bontásban (megyék, járások, települések szerint) térképes megjelenítésben, valamint ABC rendben is megtalálhatóak a portál tematikus aloldalán (<http://kozfoglalkoztatatas.bm.hu/>).

A Közfoglalkoztatási portálon egyebek mellett tájékoztatók és programleírások olvashatóak 2014–2015 telének közfoglalkoztatási programjairól és munkaköreiről, a közfoglalkoztatás 2015. évi megvalósításáról, a kulturális programokról, a hajléktalan mintaprogramról, a parlagfű-mentesítésről, valamint arról is, hogy mi minden szükséges egy életképes szociális szövetkezet létrehozásához. A Kutatások, jelentések menüpontban összesen 16 db recenzió, illetve összefoglaló olvasható a közfoglalkoztatást érintő kutatásokról, számuk folyamatosan bővül.

Helyi sajátosságaira építve a közfoglalkoztatási programokat több példamutató település is kiemelkedő minőségben végzi. A közfoglalkoztatás jó gyakorlatait magas színvonalon megvalósító önkormányzatok példáikon keresztül ösztönözhetik azokat az önkormányzatokat, amelyek még nem vettek részt hasonló programok megvalósításában, valamint ötletet adhatnak más közfoglalkoztatók számára is. A weblap által összegyűjtött „jó gyakorlatok” mellett a honlapról letölthető kiadványok is további kiváló példákkal szolgálnak a közfoglalkoztatóknak programjaik megterve-

zéséhez és lebonyolításához. A közfoglalkoztatók mindezek mellett iratmintákat és hasznos segédleteket találhatnak az oldalon, továbbá információkat az őket érintő legfontosabb határidőkről és pályázatokról.

A közfoglalkoztatottak megismerkedhetnek a közfoglalkoztatás rendszerének alapvető fogalmaival, tájékoztatókat találhatnak a közfoglalkoztatás munkavédelmi tudnivalóiról, a képzési programokról és szolgáltatásokról, vagy arról, hogy hátrányos megkülönböztetés esetén hová fordulhatnak jogi segítségnyújtásért. A honlap látogatóinak lehetőségük van arra, hogy a Közfoglalkoztatási portálon keresztül vegyék fel a kapcsolatot a KVHÁT közfoglalkoztatási főosztályaival, de ezen lehetőség mellett igénybe vehető a weblap GYIK menüpontja is, ahol jelenleg 11 témakör alatt, több mint 75 db gyakran ismételt kérdés-válasz olvasható.

A honlap sikerességét bizonyítja, hogy indulásától számított első félévében összesen 167 516 oldalmegtekintés történt, 21 590 felhasználó (újak és visszatérők is) összesen 33 836 munkamennetet indítottak el. A honlap hasznosságát, megtérülését a nyers látogatottsági adatok befolyásolják a legkevésbé. Fontosabb szempont, hogy mennyire ismeri és használja a célcsoport. Segítséget nyújt-e a közfoglalkoztatóknak, közfoglalkoztatottaknak és a sajtó munkatársainak? A Belügyminisztérium rendelkezésére álló adatok alapján a válasz: igen, a portál mindhárom célcsoport számára elsődleges kommunikációs csatornaként szolgál a közfoglalkoztatást érintő hírek és tájékoztatók közlése terén.

Elérhetősége: <http://kozfoglalkoztatatas.kormany.hu/>

VIRTUÁLIS KÖZFoglalkoztatási Piac

A közfoglalkoztatásban megtermelt termékek felhasználásának, cseréjének segítésére a Belügyminisztérium egy új webes felület, a Virtuális Közfoglalkoztatási Piac kialakításáról döntött, amely felület 2015. szeptember 16. napjától a vkp.munka.hu címen a közfoglalkoztatók számára is elérhetővé vált.

A Virtuális Közfoglalkoztatási Piac felületén a közfoglalkoztatók rögzíthetik a megtermelt termékeiket, terményeiket, kereshetnek a más közfoglalkoztatók által rögzített termékek között, valamint az alkalmazás lehetőséget nyújt a közfoglalkoztatók közötti közvetlen kapcsolatfelvételre is. A felületen kereskedelmi tevékenység nem történik, kialakításának célja a felkínált termékekről történő tájékoz-

tatás és a kapcsolatfelvétel segítése. Az alkalmazást csak azonosított, és a felületen regisztrált közfoglalkoztatók használhatják.

A Virtuális Közfoglalkoztatási Piac működésének tapasztalatait összegezve megállapítható, hogy a felület a bevezetést követő néhány hónap alatt a közfoglalkoztatók által rendszeresen használt alkalmazássá vált, azonban használata során több olyan fejlesztési igény is megfogalmazódott, amely nagyban növelheti a felület használhatóságát, működési hatékonyságát. A tapasztalatok ismeretében a Belügyminisztérium a 2016. évben tervezi a Virtuális Közfoglalkoztatási Piac továbbfejlesztését.

IX. A közfoglalkoztatás jó gyakorlatai

Eredményesség szempontjából kiemelkedőek azok a közfoglalkoztatási programok, amelyek fő tevékenységei igazodnak a helyi igényekhez, valamint összhangban működnek a közfoglalkoztatás céljaival. A programok egyik legizgalmasabb, kreativitásra és innovációra is lehetőséget adó területe a helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás, amely keretében értékteremtő, a közösségi szükségleteket kielégítő, a település fejlődését elősegítő egyedi programok valósultak/valósulhatnak meg. Az ilyen programok nemcsak a munkalehetőségek számát bővítik, hanem a település közösségére is kedvező hatással lehetnek. Az elmúlt évek egyik legfontosabb tapasztalata, hogy a programok innovatívak, és egyre több település végez példamutató, helyi sajátosságaiakra épülő tevékenységet. A járási startmunka miniprogramok szervezésénél a Belügyminisztérium továbbra is

szorgalmazza a helyi önkormányzatok közötti együttműködést az eszközhasználat és a foglalkoztatási forma ésszerű, hatékony és rugalmas alkalmazása érdekében.

A közfoglalkoztatás jelenlegi rendszere a települések kiemelt szerepe és felelősségteljes tevékenysége nélkül nem működhetne ilyen eredményesen. A magas színvonalú szakmai munkát végző önkormányzatok 2014-ben és 2015-ben is elismerésben részesültek. A díjazottak a következő oldalakon mutatják be a településükön működő közfoglalkoztatási programjaikat, amelyek a maguk nemében példaértékűek, és mintaként szolgálhatnak valamennyi önkormányzat számára. A „jó gyakorlatok” támogatása, a pozitív példák másokkal való megismertetése ösztönzően hat azon érdeklődők számára is, akik eddig még nem ismerték fel a közfoglalkoztatás szerteágazó lehetőségeit.

ÖNKORMÁNYZATOK BEMUTATKOZÁSA

BELÜGYMINISZTERIUM

Bicsérd Község Önkormányzata

VÉR JÓZSEF
POLGÁRMESTER

A Szentlőrinci járásban található, 1054 fő lakost számláló településen nagy hagyománya van a burgonya-termesztésnek, így a mezőgazdasági projekt jó lehetőséget biztosított a tevékenység kiterjesztésére. 2012 óta veszünk részt a Startmunka mintaprogramban,

hogy minél több, a településen élő, szegény sorsú embernek munkát biztosíthassunk. Ezen kívül fontos cél, hogy a településen élő emberek asztalára helyben termelt, egészséges élelmiszer kerüljön, melynek megvalósításában a 15 fős mezőgazdasági projektnek szintén nagy szerepe van.

A program indulása óta több épület felújítása is megtörtént, melyek közül egy raktárként funkcionál, így a gépek karbantartása is könnyebb, ezzel is a költségek minimalizálására törekedünk. Ezen kívül szintén az elmúlt években felújított épületben végezzük a megtermelt zöldségek tartósítását, savanyítását is.

A zöldhulladékot már a program kezdete óta az általunk kialakított komposztálóba gyűjtjük, így semmi nem megy veszendőbe, mindent felhasználunk. A programok tervezése során szem előtt tartottuk a költséghatékony megvalósíthatóságot is, így a programok költségei az elért eredményekhez képest alacsonynak mondhatók.

2016-ban 1,55 hektárral fogjuk növelni a megművelt területet. Saját vetőmagból folytatjuk a seprűcirok termesztését, a megtermelt cirokból seprűkötést tervezünk. Célkitűzésünk a település „önellátóvá” válása, összhangban a közfoglalkoztatás általános céljával. A településen a hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatását előtérbe helyezve szervezzük a közfoglalkoztatást.

Bogdása Község Önkormányzata

NAGY ÁRPÁD
POLGÁRMESTER

A község az Ormánságban (Sellyei járás) található apró falu, 295 fő lakja. A helyi sajátosságokra épülő program keretében 2013-ban mederlap gyártó gépet vásároltunk, melyet azóta is sikeresen működtetünk, jó minőségű mederlapot előállítva a település árkeinak burkolására. 2015-ben két, a mezőgazdasági munka végzésére alkalmas hidegvérű őshonos fajta ló beszerzése valósult meg, így a kisebb szántók, gyümölcsösök olcsó megművelése mellett a fosszilis energiáktól és gépektől való függőség csökkentését is elértük. A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának elősegítése érdekében igyekszünk mindenkinek a képességeinek megfelelő munkát adni, ezáltal is elősegítve a konfliktusmentes foglalkoztatást. Bogdása hagyományosan lóartó község volt, ahol a mezőgazdasági munkák jelentős részét lovakkal végezték. Még ismerik a falu

lakói a hagyományos lóartás módját, amelyet az utolsó pillanatban tudnánk átadni a következő generációnak.

2016. évi célkitűzésünk a hagyományos alapokon álló lóartás megőrzése mellett az előző évi projektben megvásárolt lovakkal a mezőgazdasági program földterületeinek megművelése, a megvásárolni kívánt lovas fűkaszával a rét lekasználása és a szalaktakarmány begyűjtése. Ezen túl olyan feladatok elvégzése a lovak segítségével, amelyek kézi erővel nem elláthatók (pl. belvízelvezetési programban a hidak elkészítésénél a beton kiszállítása, földhordás, sóder és cement beszállítása a keverőgéphez, valamint a szociális célú tűzifa kiszállítása). A mezőgazdasági programban a szántón zab takarmány termesztését tervezzük.

Boldogasszonyfa Község Önkormányzata

NEICZERNÉ JAKSA SZILVIA
POLGÁRMESTER

A 431 fő lakosságú falu a Zselic déli részén Baranya és Somogy határán helyezkedik el a Szigetvári járásban. A 2012-től működő mezőgazdasági programot minden évben bővítettük, fejlesztettük. A programok átgondoltak, azok egymásra épülését mutatja, hogy a szabadtéri zöldségtermesztéstől indulva ma már szárító-aszaló üzemmel rendelkezünk, valamint a közfoglalkoztatás keretében egy tároló színnel is gyarapodtunk. 2015-ben a nagy mennyiségű zöld hulladék hasznosítására komposztálót alakítottunk ki, az itt nyert humuszt a mezőgazdasági programban hasznosítjuk. Településünket az előállított termékekkel népszerűsítjük a különböző települési rendezvényeken, és további pályázati lehetőségeket felkutatva fejlesztjük. Figyelembe vesszük a helyi igényeket és sajátosságokat, ezekre építve növeljük a település megtartó erejét.

A mezőgazdasági ágazat és a feldolgozás fenntarthatósága, továbbfejlesztése a település kitörési pontjainak egyik szegmense lehet a jövőre nézve, ezért a település 2015-2019 évekre szóló

gazdasági programjában a fenti programelemek szerepelnek. A faluvezetés komolyan gondolja a mezőgazdasági ágazat hosszú távú fenntarthatóságának megalapozását, fejlesztését. 2016. évi célunk gyümölcsfa telepítése és a feldolgozó üzem létrehozása, ezzel a gyümölcs-termesztés, valamint feldolgozás alapjainak a megteremtése. Később házi lekvárt szeretnénk készíteni, valamint lekvárkülönlegességeket kifejleszteni minél többféle, házi és vadon termő gyümölcs felhasználásával, kiemelt figyelemmel a különleges ízesítésekre.

Cserdi Község Önkormányzata

BOGDÁN LÁSZLÓ POLGÁRMESTER

A község a Szentlőrinci járásban fekszik Péctől északnyugatra, Szentlőrinc szomszédságában. Lakosainak száma 391 fő. Cserdi a kezdetektől fogva részt vesz a startmunka mintaprogramban, kimagasló mezőgazdasági tevékenységet folytat. Ezen kívül a település élhetőségének javítására is nagy hangsúlyt fektetnek, a korábbi években a belvízelvezetés projekt keretében felújították a vízelvezető árkokat. 2015. évben az illegális hulladéklerakók felszámolása projektben az évek során a szőlőhegyben felgyülemlett hulladékot távolították el, melyet aztán újrahasznosíthatóság szerint szétválogatva, osztályozva szállítottak el. Cserdi mottója: Közpénzből a Közért! A település élen jár az adományozásban is. A mezőgazdasági projektben megtermelt zöldségek nagy részét kiosztják országszerte a rászorulóknak között. Az élelmiszer csomagokból leginkább a rászoruló gyermekek részesülnek. A településen fontos szerepe van a bűnmegelőzésnek is, az úgynevezett „Köcsögmentesítés” programban a település fiataljainak nagy része részt vett.

A 2016. évre a mezőgazdasági projekt folytatását és további főliásátrák felállítását tervezik. Jelenleg 5000 m² a meglévő 6 db főliaház alapterülete. 2016 évben ez a tervek szerint eléri a 12000 m² alapterületet, ami 5 db új főliaház működtetését jelenti. A szántóföldi növénytermelésre is hangsúlyt fektetnek, nagy volumenű burgonya és paprikatermelést terveznek az elkövetkező évre. Tervezik a mezőgazdasági földút karbantartását is, mely a település földrajzi adottságai miatt a közlekedés javítása szempontjából kiemelten fontos. (Baranya Megyei Kormányhivatal)

„Cserdi nem Csoda.”

„A munka egy új igényt teremtett meg számunkra, legfőképp a rendet és a munkához való igényt hozta be a falu életébe.

Az elmúlt években olyan új élménnyel gazdagodott a közösség, ami a cigányság köreiben még szokatlan – nem kértünk, hanem elkezdtünk adományozni. Cserdi minden sztereotípiával szembe kíván menni, ami kialakult a közéletben. Arra hívja fel a figyelmet Cserdi, hogy csak az tud adni akinek, van és ösztönözni szeretnénk más cigány közösségeket arra, hogy ne várják a munkát és a csodát, hanem tevékenyen tegyenek érte. Sok minden múlik rajtunk és ezt kell erősíteni az emberekben. 2006-ban 98%-s volt a munkanélküliség a faluban. Ma már jelentősen csökkent persze a közmunka sokat segített ebben. Sikertörténet az elmúlt években erre az útra rátalálnunk, s azóta gyökeresen megváltozott településünk összképe, közösségünk egymáshoz való viszonya, hisz eddig az itt élő emberek zárkózottsága azt mutatta, hogy nem kívánnak részt venni településük fejlődésében. De ez mára megváltozott, hisz erősödtek az emberi kapcsolatok, és ez minden egyes itt élő embernek fontos – s ezt is a közfoglalkoztatás részeként éltük meg.

Cserdi egy teljesen új utat keres és folytat a nullából építünk egy cigány márkát, ami Európában egyedülálló lesz cigány lecsó és savanyító üzem LASIPE lesz a neve, ez egy cigány szó, aminek a jelentése „jószág”

Ezzel a márkával úgy gondoljuk, hogy a társadalmi szerepvállalásunk is komolyabb szintre lép, hiszen a gasztronómia képes csökkenteni a társadalomban az előítéleteket.”

Dunaszekcső Község Önkormányzata

FALLER JÁNOS
POLGÁRMESTER

Dunaszekcső 2020 fő lélekszámú település a megye délkeleti részén, a Mohácsi járásban. Az önkormányzat évek óta foglalkozik erdőgazdálkodással, annak érdekében, hogy az intézmények fűtéséhez szükséges famennyiséggel rendelkezzen. A 2015. évi programunkban a fák gondozása, kivágása és telepítés szerepelt. Mindezek mellett az óvodának gázfűtésének kiváltására részt vettünk a kazánprogramban is. Nagy hangsúlyt fektetünk a közösségi épületek felújítására, a lakosság elégedettségének növelésére. A helyi sajátosságokra épülő programelemekben szerepel az óvoda kerítésének építése, az idősek klubja udvarának rendezése, kapaszkodó korlát készítése. Programjainkat magas színvonalon és nagy gondossággal hajtjuk végre, a járási Startmunka programokban 21 főt alkalmazunk. Az önkormányzat a költségvetéséből minden évben jelentős összegekkel kiegészít-

ve valósítja meg a közfoglalkoztatási terveket. Minden szállítási feladatot a saját gépjárművekkel (személygépkocsi, teherautó, traktor) végzünk el a program során.

A 2016. évi tervünk a bio- és megújuló energia felhasználás programban a csemeték pótlása, a már meglévő csemeték gondozása, valamint a tüzelőanyag előállítása, apríték készítése. Novemberben 1300 új csemetét tervezünk elültetni. A meglévővel együtt így 7300 db facsemetét kell majd gondozni tavasszal. A fűtési időre legalább 100 köbméter aprítékot kell előállítanunk. Március 15-től április 15-ig, majd október 15-től február 28-ig biztosítjuk az orvosi rendelő, az óvoda, az idősek klubja és az önkormányzat hivatalának fűtését.

Királyegyháza Község Önkormányzata

GRÍM FERENC
POLGÁRMESTER

A Szentlőrinci járásban található 1019 fős lélekszámú településen 2012 óta töretlenül működik a járási Startmunka program. A tervezésen alapuló közfoglalkoztatás célja javítani a településen élő emberek életszínvonalát, továbbá a gyermekek egészségre nevelése, valamint a közintézmények teljes körű ellátása. A program első évében nagy létszámmal, 30 fő foglalkoztatásával vágtunk bele a mezőgazdasági program-elembe, melyben jelenleg 31 fő dolgozik. A programban megtermelt élelmiszerek nagy részét a helyi oktatási intézményekben használjuk fel. Szezonban beszállítjuk az intézmény konyhájába a friss élelmiszereket, az ezen kívüli időszakban pedig a megtermelt zöldségek és gyümölcsök feldolgozását, tartósítását végezzük. Ezáltal is több embernek tudunk munkát biztosítani, és a foglalkoztatást egész évre ki tudjuk terjeszteni. A felesleget

piacra értékesítjük. A fentieken túl 2015-ben fűszerpaprika termesztését, szárítását, és őrlését valósítottuk meg. A megőrölt paprikát vákuumsomagoló segítségével csomagoljuk. A paprikaszárítónk könnyűszerkezetű, sáttortós kivitelezésű építmény, mely alkalmas arra, hogy a levegő megfelelő áramoltatása mellett a paprika szárítása a lehető leghatékonyabb legyen.

A programok támogatási igénye az elmúlt évek során csökkent, mert az előző évi sikeres programból származó bevételeket visszaforgatjuk a mezőgazdasági projekt további fejlesztésébe, bővítésébe. Ennek következtében a 2016. évtől minimális támogatási igény mellett a létszám megtartásával hagyományos közfoglalkoztatás keretein belül tervezzük folytatni a tevékenységünket.

Nagypall Község Önkormányzata

GRÁTZ ERIKA
POLGÁRMESTER

A Pécsváradi járásban lévő 432 fős községben 2012-ben indítottuk el a mezőgazdasági programunkat kilenc fővel. A megtermelt zöldségek a helyi óvoda konyhájának biztosítottak alapanyagot. 2013-ban a megművelt területet 1,6 hektárral bővítve kilenc fő részvételével lehetőség nyílt a terméksála kibővítésére. A megtermelt zöldségeket és gyümölcsöket a téli értéktéremtő programban nyolc fő dolgozta fel. 2014-ben újabb elemmel egészítettük ki a mezőgazdasági programunkat, így jelenleg már az eddigieken kívül kukoricatermesztés is folyik, amely az állatok (sertés, baromfi) takarmányozásához szükséges. Járási Startmunka programjainkban 25 fő számára biztosítunk munkát. Újabb elemként szőnyeg-szövő és csuhé-fonó képzést szerveztünk, helyi és a környező településekről érkező álláskereső és gyesen lévők részvételével. A kukoricacsuhét a kézműves program keretében dolgozzuk fel, amely a tavalyi évben és egyúttal a tavalyi évben felújított parasztház díszül szolgál, amely közösségi rendezvé-

nyeknek tud helyszínt biztosítani. A közfoglalkoztatás eredményeképpen a közétkeztetés színvonala jelentősen javult. A programok kedvező hatással vannak a falu közösségi életére, nagyobb összetartás figyelhető meg a lakosság egészét tekintve.

Programunkat 2016-ban bővítjük, szőnyegekén kívül tarisznyákat is szeretnénk készíteni. Az alapanyagok tárolására egy raktárhelyiséget alakítunk ki, illetve egy bemutató-értékesítő termet, ahol az elkészült szőnyegeinket tudjuk megmutatni. Az épületben szociális közfürdőt és egy mosóhelyiséget tervezzünk kialakítani.

Ócsárd Község Önkormányzata

KESERÜ ZOLTÁN
POLGÁRMESTER

A 443 fős község a Pécsi járásban, a megyeszékhelytől 16 km-re fekszik. Településünk a szép, rendezett, parkosított, falusias környezet a jellemző. 8,5 hektáros területen már harmadik éve végezzük a gyógynövények (zsálya, édeskömény, benedekfű) termesztését. A falu rendezvényeinek helyet adó művelődési ház tetőszerkezetének felújítása is közfoglalkoztatás keretében történt. A két éve működő betonelem gyártás lehetőséget adott a járdák felújítására, árkok burkolására, valamint parkolóhelyek kialakítására, pilléres szerkezetű csarnok felépítésére. A közfoglalkoztatási program az elmúlt években a településen élők bevonásával hozzájárult ahhoz, hogy a falu még szebbé, rendezettebbé és önfenntartóbbá váljon. A falu hátrányos helyzetű lakosainak foglalkoztatásával példát mutatunk nemcsak a helyi lakosságnak, hanem a környezetben tevékeny-

kedő vállalkozásoknak is. 2013-ban vásároltunk egy mobil öntözőrendszert, amivel 2015-ben is megtudtuk oldani a növények öntözését.

2016. évi helyi értéktéremtő programunkban komplex program megvalósítását tervezzük 25 fő közfoglalkoztatott bevonásával. Szeretnénk egy új orvosi rendelőt felépíteni a hatályos szabványok és engedélyek betartásával, lévén, hogy a meglévő orvosi rendelőnek rossz állapota miatt nincs működési engedélye. Az épületet a polgármesteri hivatal udvarában építenénk fel. A gyümölcsfa programot, amelyet 2014-ben indítottunk, hosszú távra tervezzük, a helyi iskolásokat és óvodásokat szeretnénk támogatni friss gyümölcssel, a későbbiekben gyümölcslével.

Old Község Önkormányzata

BASKI LÁSZLÓ POLGÁRMESTER

A 355 fős zsáktelepülés a horvát határ mellett fekszik a Siklói járásban. A lakosság nagy része roma származású, a közfoglalkoztatáson kívül munkalehetőség a bejárás nehézsége miatt, illetve a helyben működő vállalkozások hiánya miatt nincs. Mezőgazdasági programunk 2012-ben kilenc fő foglalkoztatásával indult, azóta folyamatosan bővülve jelenleg már jól kialakított gazdaságként működik. A projekt indulása óta termelésbe vont területek nagysága folyamatosan nőtt, mára a kertészetben 1,8 hektár területen részben szabadföldön, részben fóliasátrak alatt termesztünk zöldségeket, mely 15 fő részére biztosít munkát. A hosszú távú céljaink között szerepel további területek hasznosítása és még több munkaerő alkalmazása. Ennek érdekében terveztük meg a hasznosítható területek növelésére az illegális hulladéklerakók felszámolását. A folyamatos termesztéshez szükséges vízmennyiség biztosításához kutakat fúrtunk, illetve a termés megvédése céljából vízelvezető árkokat ástunk a me-

zőgazdaságihoz szorosan kapcsolódó belvíz projekt keretében. A megtermesztett zöldségeket részben helyben a község lakosai használják fel, másrészt a környező települések részére értékesítjük. Az ehhez szükséges infrastruktúra biztosítása érdekében indítottuk el a belterületi közút és a földút programokat, melynek keretében szintén nőtt a közfoglalkoztatottak létszáma.

2016. évben folytatnánk a minőségi növénytermesztést. A további céljaink között szerepel a termények számára újabb piacok felkutatása, amely a mezőgazdasági program kibővítését is lehetővé tenné.

Csávoly Község Önkormányzata

HAMHÁBER NORBERT
POLGÁRMESTER

A 2014. évben a téli- és egyéb értékrementő mintaprogram keretében kezdtünk el foglalkozni faipari termékek gyártásával. 30 fő közfoglalkoztatott munkájának köszönhetően a Bara partra és a játszótérre kerti kiülőket és hulladékgyűjtőket helyeztünk ki, valamint gyermekjátékok tárolására alkalmas kisházakat alakítottunk ki. Közterületeinken, elsősorban az intézmények közelében padokat és szemeteseket, valamint a falukép javítása érdekében a zöldfelületekre virágládákat helyeztünk el.

A belvízelvezetés programban 25 fő foglalkoztatásával a Kigyós-csatorna három ezer méter hosszán 24 ezer négyzetméter tereprendezése valósult meg. A csatornában és a környékén a növényzetet kitakarítottuk, biztosítva ezzel a víz zavartalan folyását. A kitermelt növényzetet elszállítottuk. A megtisztított partra fasort ültettünk.

Kunadacs Község Önkormányzata

FARKAS ILDIKÓ
POLGÁRMESTER

A község hagyományosan mezőgazdasággal, növénytermesztéssel és állattartással foglalkozó település. A mezőgazdasági projektünk keretében hat, egyenként 1200 négyzetméter területű fóliasátrakban kápia paprikát, 1,5 hektár szabadföldön pedig kápia,

pritamin és fűszerpaprikát, burgonyát, hagymát, sütőtököt, konyhakerti zöldségeket termelünk a településen működő napközi otthonos óvodai konyha minőségi alapanyagokkal történő ellátására, illetve a szociálisan rászoruló lakosság megsegítésére és értékesítésre. Az önkormányzat tulajdonában lévő Kunadacsi Paprika Nonprofit Kft. biztosítja a megtermelt fűszerpaprika feldolgozását, szárítását, őrlését. A programban résztvevő dolgozók a helyi sajátosságoknak megfelelő termelési folyamatokban jár-

tasságot szereznek, mely tapasztalatokat a saját háztartásukban, valamint a későbbiekben a nyílt munkaerőpiacon is jól hasznosíthatnak. A mezőgazdasági projekten kívül a belterületi közutak javítása programban emulziószóró gépet vásároltunk és itatott aszfalt technológiával kátyúzzuk és karbantartjuk útjainkat. Tíz utcánk kátyúzását hajtottuk végre a belterületi utak mintaprogramban, a felújított és karbantartott útszakaszok hossza megközelíti a 3800 métert. 2015-ben ugyancsak több program keretében biztosítjuk a közfoglalkoztatás lehetőségét a településen élő álláskeresői részére.

Tabdi Község Önkormányzata

FÁBIÁN SÁNDOR
POLGÁRMESTER

2014. évben kezdtük el a mezőgazdasági Startmunka programot, gondosan előkészített terv alapján, melynek része volt, hogy előző évben elvégeztem az aranykalászos gazda tanfolyamot, hogy szakmai segítséget tudjak nyújtani a termeléshez. A település elkötelezett híve a közfoglalkoztatási programoknak, átgondolt, egymásra épülő feladatokat tervezzünk és valósítunk meg. Az elmúlt esztendőben folyamatosan bővítettük az eszközparkunkat pályázatból és önerőből (traktor, pótkocsi, szerszámok beszerzése), hogy a mezőgazdasági projektet be tudjuk indítani. A program során mezőgazdasági tevékenységeket (talaj-előkészítés, veteményezés, növényvédelem, betakarítás) végeznek a dolgozók. A konyhakerti növények (például sárgarépa, petrezselyem, hagyma, karalábé, káposzta, karfiol, uborka, borsó, burgonya, bab, zeller) termesztése az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlan területén történik. Saját terveink alapján öntözőrendszert építettünk ki, ezzel is segítve a biztonságos termelést. A termények betakarítása után azok válogatását, tárolását, konyhakész állapotra történő feldolgozását is elvégezzük a faluház erre megfelelő helyiségében. A megtermelt terményeket az önkormányzat szociális, közétkeztetést végző konyháján használjuk fel, a program segítségével így állandó friss alapanyag kerül feldolgozásra a közétkeztetésben. A megtermelt felesleget nyáron a lakosság számára értékesítettük a faluban.

A termények eladásából befolyt összegből vásároltunk egy fagyasztóládát, amibe az átválogatott, feldolgozott zöldségek kerültek. Az önkormányzat célja a későbbiekben szociális szövetkezet megalapítása, amely önfenntartó lenne. A program beindítása segítette a település hátrányos helyzetű álláskeresőinek a foglalkoztatását, ezáltal példát mutatva a jövő generációi számára.

2015. évben a tevékenység bővítésre került. Az eddigi szabadföldi konyhakerti zöldségtermesztés mellett két fóliasátor felállítását valósítottuk meg, amelyben a konyhakerti növények részbeni palántanevelése történik. A megvalósítás során az önkormányzat jelentős mennyiségű önrészt is vállal. A fóliasátor felállításának költségét, az öntözéstechnika kialakítását, a működtetéshez szükséges elektromos áram költségét az önkormányzat biztosította, ezzel is kifejezve elkötelezettségünket a közfoglalkoztatás sikeres megvalósításában.

Tiszakécske Város Önkormányzata

TÓTH JÁNOS
POLGÁRMESTER

A közfoglalkoztatás intézményének bevezetése óta rendkívül nagy hangsúlyt fektetünk a program rendszeres, értékettermelő működésére, azzal a céllal, hogy az elsődleges munkaerőpiactól távol lévők visszailleszkedési esélyét növeljük. Nem csak közterületi, kommunális munkákat végzünk, hanem minden közintézmény állagának megóvását, karbantartását elvégezzük, részt veszünk a rendezvényszervezésekben, közművelődési feladatokban, s nem utolsósorban a szakipari munkákban is maximális teljesítést nyújtunk - cáfolva ezzel azt a közkeletű véleményt, mely a hagyományos „árok tisztításra” korlátozza az elvégzendő munkákat. A városközpont rehabilitációjának keretén belül kiépült a központi körforgalom, több belterületi utat felújítottunk. Mindezek mellett több nagy volumenű beruházás megvalósításához járultak hozzá a közfoglalkoztatottak. 2014. év őszén adtuk át az Egyesített Szociális Intézmény megújult idősek otthonát. Itt például összesen 1197 munkaórát betöltöztünk, fürdőszobát készítettek, tállaló konyhát alakítottak ki a közfoglalkoztatottak – a teljes alsószintről a kulcsátadásig. Településünkön a közfoglalkoztatás keretében különösen odafigyelünk a napi munka kiadására, irányítására, számonkérésére.

Az önkormányzat 2014-ben 197 fő számára kínált - többségében a végzettségüknek megfelelő - munkát, elősegítve ezzel a hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatását.

2015-ben a kistérségi járási Startmunka mintaprogram belterületi közút és a mezőgazdasági földutak karbantartási programjában is elindultunk. A mezőgazdasági földutak karbantartása során a kátyúk feltöltése, az utakon megálló víz elvezetése, keskeny földutak kiszélesítése történt, mely elősegíti a termények biztonságos szállítását, megkönnyíti a mezőgazdasági termelők közlekedését. A földutak melletti erősen allergén gyomnövények irtása is megtörtént. A mezőgazdasági földutak javítása 41 km hosszúságban zajlik. A belterületi közút karbantartási programban 710 méter hosszan a város utcáiban a töredezett, balesetveszélyes járdaszakaszok cseréjét, a balesetmentes közlekedés érdekében az akadálymentesítést végezzük, valamint az üdülőterületen 400 négyzetméteres parkolóként használt rész kerül újraburkolásra.

Almáskamarás Község Önkormányzata

MAZÁN ATTILA
POLGÁRMESTER

Almáskamarás mintegy ezer fős összességű, 637 fő aktív munkavállaló korú népességű, a Mezőkovácsházi Járásban található hátrányos helyzetű település. A településen az önkormányzatunk a legnagyobb foglalkoztató, a különböző foglalkoztatási programokban átlagosan 90-110 fő közfoglalkoztatott számára biztosítunk munkavégzési lehetőséget.

A mezőgazdasági programunk keretén belül zöldség-, és egyéb növénytermesztéssel foglalkozunk. A megtermelt zöldségeket az önkormányzatunk által fenntartott Napközi Otthonos Konyha használja fel. Kizárólag vegyszermentesen oldjuk meg a termesztést, amely az iskolás, óvodás gyermekek, valamint a szociális étkeztetésben részesülők ellátását szolgálja. Ezzel párhuzamosan tartósítási és savanyítási feladatokat is ellátunk.

A téli- és egyéb értékteremtő program keretében varrodát, faipari és lakatos-kovács műhelyt működtetünk, valamint revitalizációs tevékenységet is végzünk. A varrodában a Startmunka programban résztvevők munka- és védőfelszerelésének elkészítése, továbbá a közintézményeink lakástextillel történő szebbé tételéhez, és a rendezvényekhez szükséges kiegészítők készítése történik. A revitalizáció keretében a célunk az életveszélyessé vált épületek lebontása, az így felszabaduló területek újra művelhetővé tétele, természetessé alakítása, mezőgazdasági termelésbe bevonása.

A faipari és lakatos-kovács műhelyben utcanév táblák keményfából történő készítése, fából készült utcai bútorok gyártása, vasalatainak elkészítése folyik.

A programjaink több esetben is kapcsolódnak egymáshoz, hiszen a revitalizációs programban művelésbe vont területek a mezőgazdasági program bővítési lehetőségét biztosítják, a faipari és lakatos műhely a különböző programok eszközeinek karbantartását, bővítését és a település intézményeinek állagmegóvását és felújítási lehetőségeit foglalja magában. A varroda beindítása és működtetése, a képzés megszervezése új lehetőséget nyit a dolgozóknak a közfoglalkoztatási programból az elsőleges munkaerőpiacra történő visszakörüléshez.

Csabacsúd Nagyközség Önkormányzata

MOLNÁR JÓZSEF
POLGÁRMESTER

Önkormányzatunk az elmúlt évek során kiemelt figyelmet fordított az értéktérítő tevékenységre és más programelemekben is a tartós értékeket létrehozó tevékenységeket helyezte előtérbe. 2014. évben már mezőgazdasági tevékenységgel is bővítettük programjainkat, amellyel megteremtettük az öfenntartóvá válás alapjait. A belvíz programelem megvalósításában a belvízelvezető csatornák megszokott karbantartása mellett a csőátterszek felújítását és átépítését is végezzük, hosszú időre biztosítva ezzel településünk belterületén a csapadék- és belvíz szakszerű elvezetését.

A közúthálózat karbantartása során az utak padkázása, kátyúzása általános feladatnak számít, de értéktérítő szemlélettel új járdákat is építettünk a programban.

A téli- és egyéb értéktérítő programban tovább folytatjuk a buszmegállók készítését, amelyekből már értékesíteni is tudunk. A programban dolgozók ezen kívül szabadtéri bútorokat és hirdetőtáblákat is készítenek, hozzájárulva ezzel a település arculatának szépítéséhez.

A mezőgazdasági programban első lépésként az önkormányzatunk tulajdonában lévő földterületeken kezdték meg a zöldség-növények termesztését a közfoglalkoztatottak. A megtermelt növényeket az iskolai konyhán használjuk fel, javítva ezzel az ott felhasznált alapanyagok mennyiségét, minőségét. A telepített fóliasátor lehetőséget ad a palántanevelésre és a téli időszakban is biztosít elfoglaltságot a programban dolgozók részére.

Csabacsúd a 2011-ben indult „Kazánprogram” több ütemében is részt vett. Az első ütemben az iskola és a polgármesteri hivatal fűtőkorszerűsítése valósult meg, majd 2012-ben az óvoda és a könyvtár is apríték tüzelésű kazánt kapott. A tüzelőanyag (apríték) előállítása azóta is folyamatosan történik a belvíz- és a közút program keretein belül.

Csorvás Város Önkormányzata

BARÁTH LAJOS
POLGÁRMESTER

Településünk 2012 őszétől vesz részt a Startmunka közfoglalkoztatási programokban, több programelemmel, mind az értékteremtő, mind pedig a szociális foglalkoztatás területén. A településen a kezdetektől kiemelt jelentőségű a mezőgazdasági mintaprogram, de 2014-ig a belvízelvezetési, földút- illetve közút karbantartási, illegális hulladéklerakók felszámolása, valamint a téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás is folyamatosan munkát biztosított a településen élő álláskeresőknél.

A helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás keretében újraélesztettük a klasszikus kézi- és kisipari mesterségeket (seprűkötés, szőnyegszövés, drótfonás, biotégla- és betonelem gyártás), 2015. évtől pedig egy új programelemmel, a biobrikett előállításával bővült településünkön a közfoglalkoztatás.

2015. évben három programelembe összesen 95 fő közfoglalkoztatása valósul meg a városban. Folyamatosan keressük azokat a lehetőségeket, amelyekben programokat valósíthatunk meg. Az elmúlt években kialakítottuk a szükséges infrastruktúrát, évről-évre új termékek színesítik a közfoglalkoztatási termékskálát.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata

TOLDI BALÁZS
POLGÁRMESTER

Településünkön a közfoglalkoztatás területén komoly fejlődés történt a korábbi évekhez képest. Aktív, tevékeny foglalkoztatást biztosítunk a Startmunka programokban és a hosszabb idejű közfoglalkoztatás keretében. 2015-ben tovább bővítettük tevékenységeinket, így a helyi sajátosságokra épülő program keretében már asztalosipari tevékenységet is végzünk. A programoknak köszönhetően megszépültek a terek, ligetek, hiszen utcai bútorok kerültek kihelyezésre, fából készült szeméttárolókkal, útmutató táblákkal tettük szebbé a környezetet. A fából készült virágládákba a mezőgazdasági programban nevelt virágpalántákat ültettük ki. A 2015. évben új programként közút programot is indítottunk, melynek keretében parkolót építettünk az általunk

gyártott térkövekből. A mezőgazdasághoz tartozó állattartás és takarmány termesztése mellett működtetjük a belvízelvezetési, mezőgazdasági földutak karbantartása programokat is. A homoktövis ültetvényről már jelentős mennyiségű termést szüreteltünk, így lekvárok és dzsemek főzésével is tudtunk foglalkozni, melynek értékesítési lehetőségeit keressük. A 2015. évben kísérleti jelleggel elindítottuk a kendertermesztést is.

Az önkormányzatunk által működtetett szociális szövetkezet varrodai tevékenysége jelentős, termékeikkel már megjelentünk a piacon. A munkaruhák mellett a kerékpárra szerelhető vászon tárolókkal arattunk nagy sikert.

Kevermes Nagyközség Önkormányzata

LANTOS ZOLTÁN
POLGÁRMESTER

Hátrányos helyzetű településünkön az önkormányzat a legnagyobb foglalkoztató, a különböző foglalkoztatási programokban 211 fő közfoglalkoztatott számára biztosítunk munkavégzési lehetőséget.

A mezőgazdasági program keretén belül foglalkozunk zöldség-, és növénytermesztéssel.

E projekt lebonyolításával folyamatosan biztosítjuk a közétkeztetéshez szükséges zöldségfelvételeket. Elsősorban arra törekszünk, hogy a meglévő földterületeken minél több munkavállalót foglalkoztassunk, tehát a kézi munkavégzésre összpontosítunk. Kiemelkedő a ciroktermesztésünk, melyet a helyi programunkban használunk fel.

A helyi sajátosságok programelemben, a térségben elsőként kidolgozásra került a település revitalizációs programja, ahol a lakhatatlanná vált, üresen álló ingatlanok lebontása, a lepusztult épületek területének újra művelhetővé tétele, természetessé alakítása, mezőgazdasági termelésbe történő bevonása, mezőgazdasági kultúra vagy energianövény termesztése a cél. A cirok feldolgozása, a seprű kötése és értékesítése folyamatos. E mellett drótfonást, betonelemek gyártását, faipari tevékenységet is végzünk, melyekkel a legfőbb cél a településkép és a község infrastruktúrájának korszerűsítése, továbbá a közintézményeknél jelentkező felújítások, javítások elvégzése, szerszámok készítése, javítása a párhuzamosan futó programok részére. A programok

évek óta egymásra épülnek. A revitalizációs programban művelésbe vont területek például a mezőgazdasági és a bio-program bővítésének lehetőségét is biztosítják.

A két értékteremtő programunk mellett jelentős a szociális jellegű programelemekben való részvételünk is. A belvízelvezetés, a mezőgazdasági utak rendbetétele és a közúthálózat karbantartása programjainkban a település vízelvezető árokrendszerének karbantartását, a települési utak és az azt övező földutak rendbetételét végezzük, továbbá az itt keletkező fűtésre felhasználható növényzet - a bio- és megújuló energiafelhasználás programban megtermelt energianövényekkel együtt - a település közintézményeinek fűtésére kerül felhasználásra.

Pusztaföldvár Község Önkormányzata

DR. BARANYI ISTVÁN
POLGÁRMESTER

Községünkben évek óta komplexen egymásra épülő programelemekben zajlik a közfoglalkoztatás.

A mezőgazdasági program keretében az állattenyésztési és növénytermesztési munkákat, a betakarítással és a tartósítással együtt végezzük.

A szabadföldi növénytermesztés mellett főlíagazdálkodást is folytatunk, így a kezdetekhez képest már többféle növényt is tudunk termeszteni (palántás és konyhakerti növények). A káposztát, paprikát, uborkát savanyítással tartósítjuk. A megtermelt zöldségfélék és a vágósertések az önkormányzatunk támogatásával a gyerekek ingyenes étkeztetését biztosító konyhán kerülnek folyamatosan felhasználásra.

További három programelemben többek között kis padok, szeméthyűjtők gyártását, felújítását végezzük. Buszmegállókat építünk, az előállított termékek tárolására raktárhelyiséget, illetve a megtermelt termékeink értékesítésének elősegítését is szolgáló piacteret alakítottunk ki. Térburkoló köveket gyártunk, melyeket a közút karbantartási programban foglalkoztatottak raknak le településünk különböző pontjain.

A mezőgazdasági program tevékenységének bővítéséhez szükséges új főlíaházat 2014. évben a téli- és egyéb értéktérmető programunk résztvevői állították fel. Betonoszlopokat is gyártunk, amelyeket melyeket az önkormányzat tulajdonát képező belterületi ingatlanok és a mezőgazdasági programban használt terület körbekerítéséhez, kerítésoszlopként használunk fel. Karbantartjuk a belterületi közutakat, felújítjuk a településünkön lévő megrongálódott járdákat, illetve egyes részeken azt a helyszínen betonból újraöntjük.

A település külterületén lévő földutak felújítását, grédezését, karbantartását is elvégezzük a mezőgazdasági földút karbantartási program keretén belül, amely a mezőgazdasági munkálatok zavartalan ellátásához nélkülözhetetlen.

A közfoglalkoztatottak feladata továbbá a kaszálás, a parlagfű irtás, gallyazás és szemétszedés is.

Tarhos Község Önkormányzata

KÜRTI SÁNDOR
POLGÁRMESTER

2011 óta évről-évre megújuló ötletekkel, tervekkel készítjük el a Startmunka mintaprogram terveit. Az azokban meghatározott feladatokat szabályszerűen, ütemtervszerűen, a megfelelő módon dokumentálva végezzük. Településünk elkötelezett, és szívügyének tartja a közfoglalkoztatási programok megvalósulását. A községünk vezetésében történt változást követően is hasonló elhivatottsággal folytatjuk a közfoglalkoztatásban vállalt feladataink megvalósítását. A korábban csak mezőgazdasági programot működtető településünk 2015-ben már elindította a belvív-elvezetési és a belterületi közút karbantartási mintaprogramot is, ezáltal növelve a településünkön élő álláskereső bevonását a közfoglalkoztatásba, illetve visszaintegrálásukat a munkaerőpiacra.

A mezőgazdasági tevékenység folyamatos bővülésével a turisztikai lehetőségeinket is szeretnénk kihasználni. A „Berkében” (volt általános iskola) kialakított „tanya”, az egyre bővülő állatál-

lományunk, a szépen kialakított udvar - melyre önerőből kemencét is építettünk - valamint a Tarhosi Libás tanya közelsége lehetőséget teremthet a vidéki életbe való betekintésre. A későbbiekben az iskola épületében történő szálláshelyek kialakításával gyermek, vagy akár felnőtt csoportok részére is kapcsolódási, táborozási lehetőséget szeretnénk biztosítani.

Szakember bevonásával magas szintre emeltük a sajt készítését, valamint száraztészta gyártunk, savanyúságot készítünk. Az állatállomány vágóéretté válását követően azokat konyhakészre dolgozzuk fel. Ezekből a termékekből kóstoltatást, valamint eladást is szeretnénk megvalósítani a jövőben.

A szociális szervezet létrehozásával, valamint további források igénylésének kihasználásával hosszú távú terveink megvalósíthatóvá válnának.

Vésztő Város Önkormányzata

MOLNÁR SÁNDOR
POLGÁRMESTER

Vésztő város 7500 lelkes település, ahol közel ezer fő regisztrált állás kereső él. Legnagyobb és egyben az egyetlen nagyfoglalkoztató önkormányzatunk. Az itt élő emberek nagyon nehezen jutnak megélhetést biztosító munkához. A településen több mint 500 fő dolgozik a közfoglalkoztatásban.

2015. évben a Startmunka program mind a hét program-elemében részt veszünk. Legtöbben (145 fő) a mezőgazdasági programelemben kerülnek foglalkoztatásra. Kertészeti zöldség és szántóföldi növénytermesztéssel, valamint állattartással (juh, nyúl, baromfi) foglalkozunk. A kézimunka igényes termékek mellett, kevésbé közismert növények termesztésével is próbálkozunk, mint a csalán és a kender. Ezek a növények a textil- és autópárházban hasznosíthatóak. Érdekességgént említjük meg a gyorsan növekvő energiaültetvényünket is, melyet a biomassza kazánok üzemeltetéséhez használunk fel. Ezek is példázják azt, hogy programjaink egymásra épülnek. Például a savanyító üzemünkben a megtermelt zöldségeket dolgozzuk fel, a szántóföldi

növénytermesztésben megtermelt terményeket pedig az állattartásban hasznosítjuk.

A helyi sajátosságokra épülő értékteremtő programunkban állítjuk elő az állattenyésztésben használatos önetetőt, önitatót, karámot, nyúlketrecet. Több olyan kezdeményezésünk is van - például a meglévő savanyító üzem - amelyben összekapcsoljuk a közfoglalkoztatási tevékenységet egyéb európai uniós programok megvalósításával. Ez az egész település hasznára és a lakosság megelégedettségére is válik. Élen járunk a szociális szövetkezet megalakításában is, melyet szeretnénk hosszú távon fenntartani.

A városunk nagy erőket mozgósít, hogy a településen élőknek minél több lehetőséget nyújtsunk a megélhetésre. Tervszerűen, átgondoltan és példaeértékűen igyekszünk megvalósítani programjainkat. Minden évben újdonságot vezetünk be a közfoglalkoztatásban, mellyel szeretnénk felhívni városunkra a figyelmet.

Arló Nagyközség Önkormányzata

VÁMOS ISTVÁNNÉ DR.
POLGÁRMESTER

A településen évek óta szervezünk közfoglalkoztatást. Közfoglalkoztatási programjaink a helyi adottságokra és lehetőségekre épülnek, a település fejlődését célozzák. Két kitörési pontot látunk magunk előtt: a turizmust és az idegenforgalom fejlesztését, valamint a magas színvonalú mezőgazdasági termelést és feldolgozást. Az egymásra épülő

programok középtávon magukban hordozzák az önfenntartás lehetőségét. A településen 2015. évben összesen 130 fő közfoglalkoztatott dolgozik. Az eredményeink alapján indokolt volt a földterületek növelése, a termelt növények választékának bővítése, valamint a nagyméretű fűthető fóliasátor beszerzése. Részt vettünk a 2014. évi megyei és a 2015. évi Országos Közfoglalkoztatási Kiállításon, ahol mezőgazdasági terményeinken túl bemutattuk a feldolgozás eredményeként létrejött savanyított és befőzött termékeinket. A látogatók elégedetten kóstolták a batátából és lilaburgonyából készült salátákat.

Bodrogolaszi Község Önkormányzata

KOVÁCS JÓZSEF
POLGÁRMESTER

A mezőgazdasági, a téli és egyéb értéktéremtő, a helyi sajátosságokra épülő, a belvízelvezetési, a mezőgazdasági földutak karbantartása kistérségi Startmunka mintaprogramokban 2014-ben 90 főt foglalkoztattunk.

A mezőgazdasági programban konyhakerti növényeket termesztünk, melyekből tartósított késztermékeket állítunk elő, valamint a közétkeztetésben használjuk fel. Tartunk sertéseket és szárnyasokat is, amit szintén a közétkeztetésben használunk fel.

A helyi sajátosságra épülő programban az idegenforgalom fejlesztését célzó parkot hoztunk létre, információs táblákkal, tűzrakó helyekkel, pihenő padokkal, szabadidős tevékenységre alkalmas tiszta, rendezett területekkel. A téli és egyéb értéktéremtő programban tároló helyiséget építettünk a közfoglalkoztatási programokban beszerzett szerszámok, gépek tárolására.

Hidasnémeti Község Önkormányzata

BECSE CSABA
POLGÁRMESTER

Több évre előre tervezzük a fejlesztési lehetőségeket, és a közfoglalkoztatási programokat is azokhoz igazítjuk. A helybeliek foglalkoztatásában is az eredményorientált szemléletet igyekszünk érvényesíteni. Mindezek hozzájárultak ahhoz, hogy a településen az életminőség és a közbiztonság is javult. A projekteken belül szántóföldi és fűtött fóliasátras nö-

vénytermesztést, állattartást (tyúk, sertés, kecske, bárány) folytatunk, méhészeti tevékenységet végzünk, valamint a helyi sajátosságokra épülő program keretében utcabútorokat gyártunk, kosarakat, fonott bútorokat és szőnyeget készítünk. 2015. évben legfőképpen a mezőgazdasági és helyi sajátosságokra épülő projektekre helyeztük a hangsúlyt, amiben mintegy 64 fő egész éves munkalehetőségét biztosítjuk. Mindemellett további 45 fő a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban dolgozik. Részt vettünk az Országos Közfoglalkoztatási Kiállításon, ahol a fonott bútoraink igen nagy sikert arattak.

Izsófalva Nagyközség Önkormányzata

SIMON OTTÓ
POLGÁRMESTER

A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatása jól szervezett, konfliktusmentes, gyakorlatilag minden álláskeresőt be tudunk vonni a közfoglalkoztatásba. A 2015. évben több mint száz főt foglalkoztatunk a közfoglalkoztatás keretében. A mezőgazdasági

programunkban a helyi közétkeztetés alapanyagainak biztosítása mellett uborkaültetvényt létesítettünk, amely nagyon komoly szakmai kihívás elé állította a közfoglalkoztatásban résztvevőket. Az ültetvényre alapozva a jövőben savanyító üzem létesítését

és a környék konyháinak ellátását tervezzük. A közfoglalkoztatás megszervezése, megvalósítása eredményeképpen a település élhetőbbé vált, utak, járdák, középületek, piacterek újultak meg, utcabútorok kihelyezésére, virágosításra, parképítésre került sor, amelynek következtében a lakosság elégedettsége javult. A 2015. évi megyei közfoglalkoztatási kiállításon részt vettünk, ahol a „Legötletesebb Kiállító” elismerésben részesültünk.

Putnok Város Önkormányzata

TAMÁS BARNABÁS
POLGÁRMESTER

Putnok városban a közfoglalkoztatást Putnok Városgondnokság szervezi. A közfoglalkoztatás 628 fő foglalkoztatását teszi lehetővé a kistérségi Startmunka mintaprogramban és a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban. A kistérségi Startmunka mintaprogram mezőgazdasági elemében élelmisznővények termesztésével, feldolgozásával (savanyítással) és állattartással (sertés) foglalkozunk a helyi konyha részére. Célunk a gyermekétkeztetés és szociális étkeztetés egészségesebbé tétele, az önfenntartás megteremtése. A program keretében fóliasátrakban konyhakerti palánta növények ne-

velését és dísznövények termesztését végezzük. Ezek a dísznövények tavasztól a város közterületeit, parkjait, intézményeit díszítik. Az értéktéremtő programunkban célunk a város infrastruktúrájának és a lakosság életminőségének javítása. A programban utcabútorokat, virágládákat és térköveket gyártunk, saját felhasználásra. Összességében elmondható, hogy a településen a hátrányos helyzetű álláskereső foglalkoztatása kimagaslóan jól szervezett, az önfenntartás érdekében átgondolt, a közfoglalkoztatás céljával összhangban van.

Szegi Község Önkormányzata

GABURA CSABA
POLGÁRMESTER

A 2011-ben indult új közfoglalkoztatási rendszerben megláttuk a lehetőségeket és mindent meg is tettünk azok kihasználásáért a település fejlődése érdekében. Programjaink megvalósításában saját tőkét, saját ingatlant felhasználva törekszünk a jobb eredmények elérésére. A bio- és megújuló energiafelhasználás és mezőgazdasági programjainkban az évek során egymásra épülő tevékenységeket valósítottunk meg. Programjaink megvalósítása során mindig törekedtünk a környező településekkel való jó együttműködésre, a tapasztalatok hasznosítására. A programokban összesen 40 közfoglalkoztatott személy tevékenykedik, ezzel

az elmúlt években teljes foglalkoztatottsági szintet ért el a település. A település összképe a közfoglalkoztatottak munkájának eredményeképpen rendezetté vált, a programok átgondoltak, szem előtt tartva a lakossági igényeket is. A mezőgazdasági programban fóliasátorban és szabadföldön konyhakerti növények termesztését végeztük. A 2015. évben állattartással is elkezdtünk foglalkozni, továbbá részt vettünk a megyei közfoglalkoztatási kiállításon.

Szegilong Község Önkormányzata

TALÁROVICS LÁSZLÓ
POLGÁRMESTER

Az új közfoglalkoztatási rendszernek köszönhetően programjainkban összesen 70-80 fő közfoglalkoztatott személy tevékenykedik folyamatosan, ezzel az elmúlt években 100%-os foglalkoztatottságot ért el a település.

A helyi értékkeremtő programelemben önkormányzati épületek felújítását végeztük el, mellyel alkalmassá tettük azokat további közfoglalkoztatási projektekben való hasznosításra. A 2011. évtől a mezőgazdasági program keretében főlíasátorban és szabadföldön konyhakerti növények termesztését végezzük, mellyel a községi konyha kiadásait jelentősen csökkentettük. A 2014. évben tojáshasznú baromfi tartásába kezdtünk, mellyel biztosítjuk a szárasztészta készítő kisüzem beindí-

tásának lehetőségét. A 2015. évre a szántóföldi termelés termőterületének növelésével, a kertészeti termesztés fenntartása mellett, az állattartás beindítását és a hozzá kapcsolódó feldolgozó helyek kialakítását, száz sertés megvásárlását tervezzük.

A bodza- és szőlő termesztése jól illeszkedik a térség adottságaihoz, a foglalkoztatásban résztvevők rendelkeznek a tevékenység ellátásához szükséges szakmai tapasztalattal. A fel nem használt terményeket a rászoruló családok részére juttatjuk el minden évben.

Szemere Község Önkormányzata

FARKAS FERENC
POLGÁRMESTER

A Startmunka programok által biztosított lehetőségeket felelősséggel és átgondoltan kihasználva fordítjuk a település javára. Felmértük a helyi erőforrásokat, és ennek megfelelően határoztuk meg a rövid és hosszú távú céljainkat. Mintaprogramjaink országos elismerésre is szert tettek, a TÖOSZ által kiírt „Legjobb önkormányzati gyakorlatok” pályázaton 2012. évben elnyertük az első díjat.

Mezőgazdasági programunkkal nem csak az a célunk, hogy minél önellátóbban, költséghatékonyabban tudjuk az önkormányzat működését megoldani, hanem az is, hogy a programba bevont lakosság fedezze fel újra a hagyományos állattenyésztésben és növénytermesztésben a megélhetés, vagy a jövedelemkiegészítés lehetőségét.

2014. évben a különböző programokban összesen 116 fő dolgozott a mezőgazdasági, a téli és egyéb értéktermelő, a belvízelvezetési és a közúthálózat javítása programokban.

A közfoglalkoztatás keretében térszaktészítés, tartóshasználatba kapott földterület (30 hektár) tisztítása, ágapríték előállítás, virágláda készítése, buszmegálló építése zajlik. A mezőgazdasági programban 16 hektáron gabonát, két hektáron zöldséget termesztünk, valamint tojótyúkot és sertéseket tartunk.

Tiszatarján Község Önkormányzata

BÖGRE LAJOSNÉ
POLGÁRMESTER

A közfoglalkoztatás szervezése során a legfontosabb számunkra, hogy minél több hátrányos helyzetű személy számára biztosítsuk a munkalehetőséget. Ezzel egyidejűleg a közfoglalkoztatási programokban megtermelt javakat a település számára kívánjuk a legteljesebb mértékben hasznosítani. A programokban 118 fő számára biztosítjuk a kenyérkereseti lehetőséget. Legfontosabb programunk a mezőgazdasági program, amelyben egymáshoz szorosan kapcsolódó, három komplex projekt működik, melyek maximálisan a helyi adottságokra épülnek. Az energianövény termesztést az önkormányzatunk 2007-ben kezdte el. A levágott energiafűzből és gyalogakácból készített aprítékkal fűtjük az önkormányzat és intézményeinek épületeit. A programhoz kapcsolódtak a korábbi Kazán programok, melyekkel az intézmények fűtőkorszerűsítése megvalósulhatott. A két programelem által az önkormányzatunk jelentős energia megtakarítást valósít meg.

A településen működő gyermek- és szociális étkeztetés minél nagyobb mértékű önfenntartásához kapcsolódik az élelmiszer-növény előállítás és az állattartás.

Az önkormányzat négy hektár belterületi ingatlanon és zártkertben termeszt zöldségféléket, melyeket a helyi konyhán és az erre a célra kialakított épületben dolgozunk fel. Hízó sertéseket, mangalicát és rackajuhot tartunk. Az egészséges zöldségek mellett kiváló minőségű, saját tartásból származó hús (sertés) is kerül a közétkeztetés asztalára.

Trizs Község Önkormányzata

MÁCSI ISTVÁNNÉ
POLGÁRMESTER

2012. évtől veszünk részt a kistérségi Startmunka mintaprogramokban, ki zárólag a mezőgazdasági tevékenységgel. Konyhakerti növénytermesztéssel, valamint bogyós gyümölcsök telepítésével indultunk el. A foglalkoztatottak jelentős része nő, ezért a kezdetektől

gyümölcsfeldolgozás is szerepel a programban. Tevékenységünk szerteágazó, de egymásra épülő, egyre nagyobb hangsúlyt fordítunk a mezőgazdasági termékek feldolgozására, de állattartással is foglalkozunk. A termékeinket helyben, helyi alapanyagokból, a

helyi hagyományos módon és eljárással készítjük. Ennek érdekében a településen régi tájfajta gyümölcsfák megmentésével, újak ültetésével biztosítjuk az ízében és minőségében is kiemelkedő, a gömöri tájra jellemző, egyedi ízű és kimagasló minőségű termékek előállítását. A település 2015. évben részt vett a megyei és az Országos Közfoglalkoztatási Kiállításon.

Vatta Község Önkormányzata

KORÁN ISTVÁN ATTILA
POLGÁRMESTER

A településen a Startmunka programokban a mezőgazdasági, a téli és egyéb értékteremtő programelemek megvalósításában és minőségi termékek előállításában veszünk részt. A közfoglalkoztatási programok tervezését az egymásra épülés jellemzi, amely a távlati célok megvalósítását nagyban elősegíti. A mezőgazdasági projekt keretében termelt élelmiszernövények felhasználása a közétkeztetésben történik. A térkő-, járdalap-, szegélykő gyártás során előállított termékeket a település tereinek kialakításánál, a járdák javításánál használjuk fel, mellyel a településen a biztonságos közlekedés feltételeit,

külső megjelenését folyamatosan javítjuk. A közfoglalkoztatottak bevonása a programokba, és ott a munkavégzés jól szervezett és a település érdekeit, fejlődését szolgálja. 2014. év során tíz fő az értékteremtő pillérben, 16 fő a mezőgazdasági pillérben 34 fő pedig a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban végzi eredményes tevékenységét. A megyei közfoglalkoztatási kiállításon mutattuk be az előállított termékeket.

Viss Község Önkormányzata

TAMÁS JÁNOS
POLGÁRMESTER

A település hátrányos helyzetű, így minden lehetőséget igyekszünk kiaknázni a megmaradás és a fejlődés érdekében. A közfoglalkoztatásnak köszönhetően jelentős létszámot tudunk foglalkoztatni, így megvalósulnak a fejlesztési célok és javul a programokban résztvevők életminősége. Kiemelkedő teljesítményt értünk el a mezőgazdasági és a helyi sajátosságokra épülő programok megvalósításában, amelynek része a Vissi-holtág (Bodrogzug) turisztikai célú fejlesztése. A településen a két értéktérítő közfoglalkoztatási programban 2015-ben összesen 54 fő dolgozik. A mezőgazdasági programban konyhakerti növényeket termesztünk, melyekből tartósított késztermékeket állítunk elő, valamint

a közétkeztetésben kerülnek felhasználásra. A munkavállalók a korábbi programban képzés keretében megszerzett elméleti és gyakorlati tudásukat szívesen kamatoztatják otthonukban is, a saját kerti gazdálkodásuk során, amely mind a település számára, mind a tevékenységet végző egyének és családjuk számára egyaránt örömdetes, eredményes. A program segítséget nyújt a közétkeztetés számára. Nagy örömmel vettünk részt a megyei közfoglalkoztatási kiállításon.

Baks Község Önkormányzata

BÚZA ZSOLT
POLGÁRMESTER

Településünk a leghátrányosabb helyzetű Kistérségi kistérség egyik települése. A lakosság jelentős része roma származású, szakképzetlen, halmozottan hátrányos helyzetű. Részükre a közfoglalkoztatás jelenti az egyetlen munkalehetőséget. Elsősorban káposztát, karalábét, karfiolt, burgonyát, és egyéb konyhakerti zöldségeket termesztünk. Saját fóliasátorban palántaneveléssel termeljük ki a szabadföldi termesztéshez szükséges palántamennyiséget. A megtermelt mennyiség jelentős részét a település közétkeztetésében használjuk fel, illetve az év folyamán a szociálisan rászorulóknak részére több alkalommal kerülnek szétosztásra a megtermelt zöldségfélék. A megmaradt

többleterményt a szabadpiacon értékesítjük. Az induló terület nagyságot megnöveltük, és 2014-ben már fűszerpaprika termesztésével is bővítettük tevékenységünket, az értékesítésből befolyt árbevételt a tevékenység bővítésére fordítjuk. Az önfenntartóvá válás eléréséhez a következő években újabb kultúrnövények termesztését is tervezzük, mely a foglalkoztatottak számának további növekedését is jelenti. A programunk következő lépése a zöldség és gyümölcs feldolgozása lesz, melyet egyedi technológiával kívánunk megvalósítani, ehhez a szakértelem helyben rendelkezésre áll.

Balástya Község Önkormányzata

UJVÁRI LÁSZLÓ
POLGÁRMESTER

Balástya a Kisteleki kistérségben, a Dél-alföldi régióban, Csongrád megye észak-nyugati részén fekszik, a megye leghátrányosabb helyzetű területéhez tartozó település. A térségben hagyományosan a szántóföldi művelés és a zöldség- gyümölcstermelés dominál. 2014-től indítottuk mezőgazdasági projektünket. Saját földterületünkön burgonya és fűszerpaprika termesztéssel foglalkozunk. E tevékenység összhangban van a település adottságaival, hiszen a térségben jelentős a mezőgazdasági termelés. 2014-ben a programban 17 fő vett részt. A folyamatos fejlődésnek köszönhetően 2015-ben bővítésre került sor, így jelenleg 19 fő foglalkoztatását biztosítja programunk. A megtermelt termé-

keket a közétkeztetésben használjuk fel, illetve a szociálisan rászorulóknak osztjuk szét.

Önkormányzatunk jól szervezett, konfliktusmentes, folyamatos tevékenységével példaértékű tevékenységet végez. A programban jelentős számban vesznek részt a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű álláskereső. A projekt önfenntartásának irányába mutat, hogy a 2016-os évben tovább kívánjuk bővíteni programunkat az esetleges termékfeldolgozás irányába.

Derekegyház Község Önkormányzata

SZABÓ ISTVÁN
POLGÁRMESTER

2013. évtől közel 2,5 hektár területen a Szociális és Gyermekelemezési Konyhára termesztünk zöldségeket, valamint az önkormányzat tulajdonában lévő gyümölcsös ápolását végezzük. A program keretében a kerthez szükséges vetőmag és palánta mennyiséget szereztük be, valamint az állattartás beindításához szükséges eszközöket vettük meg.

Folyamatban van a 12,5 hektár szántóföldre vonatkozó pályázatunk, melynek sikeressége esetén, az adott területen az állattenyésztéshez szükséges takarmányt állítjuk majd elő.

2013. évben az önkormányzat négy intézményében a faaprítékos fűtésre tértünk át, melynek fűtőanyagát maguk állítják elő. Az erre a célra korábban kialakított energiaültetvények (hat hektár) ápolását, valamint fűtőanyag előállítását végezzük. A 2013. évben előállított faaprítékkal és így a fűtéssel három millió forintot takarítottunk meg. A megtakarítás önerőként elegendő volt azokhoz a pályázatokhoz, amelyek révén egyéb alternatív energiaellátást tudtunk megoldani 2013-ban és a 2014. évben. Ezzel a fejlesztéssel településünk 2013-ban a Magyar Klímasztár Díj, illetve 2014-ben az Európai Klímasztár Díj nyertese lett.

A település közfoglalkoztatási programjai jól működnek, értéket teremtetők, kiemelten a mezőgazdasági program, mely tekintetben a feldolgozás fejlesztése alternatívát jelent az önfenntartás felé.

Székkutas Község Önkormányzata

SZÉL ISTVÁN
POLGÁRMESTER

A Hódmezővásárhelyi kistérségben a második legkisebb lakosságszámú település Székkutas, ahol a mezőgazdasági termelésben dolgoznak a legtöbben. A helyben élő, munka nélkül maradó lakosság foglalkoztatásában jelentős előrelépést jelentett a térségben az értéktéremtő Startmunka mintaprogramok indításának lehetősége, illetve a második éve ráépülő programként megvalósuló mezőgazdasági Startmunka mintaprogram. Önkormányzatunk szántóföldi földtulajdonnal rendelkezik, településünkön nagy hagyománya van a gyógynövénytermesztésnek, ami az ökológiai és talajadottságok mellett több évtizedes munkatapasztalattal párosul. A település másik legnagyobb foglalkoztatója, a Herbária Zrt. szakmai segítséget és folyamatos együttműködési lehetőséget biztosít a Startmunka programok elemei közé bekapcsolt gyógynövény-

termesztés terén. Székkutas a térség egyetlen települése, ahol a női álláskeresőök kiegyenlített arányban jelennek meg a munka nélkül lévők között. A program szervezése, tervezése a fokozatosság elvének megtartásával a helyi lakosság meglévő adottságaira figyelemmel, azt fejlesztve gyakorlatban és elméletben is elsajátítható képzési elemmel került indításra. A program végrehajtása során a részterületek kialakításánál a közfoglalkoztatottak részvételét a teljes folyamatban (vetéstől a betakarításig) biztosítjuk, bővítve a termőterületet, folyamatosan bővülő terménykörrel. A legjelentősebb fejlődés a termékek feldolgozottsági fokának növelése. A mezőgazdasági növény- és állattenyésztés mellett kiegészítettük tervezésünket energianövények telepítésével, amely a későbbiekben a faapríték és egyéb bioenergiát hasznosító kazánok még energiatakarékosabb üzemeltetését biztosíthatja.

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata

PIRTYÁK ZSOLT
POLGÁRMESTER

Az elsők között, 2011-ben csatlakoztunk a Startmunka közfoglalkoztatási programokhoz, melynek köszönhetően a településen látványos fejlődés figyelhető meg. Mivel komoly gondot okozott a belvíz, a belvízelvezető program keretében árkokat alakítottunk ki, valamint az utcákban járdát építettünk, melyekhez a betonlapokat saját gyártásban készítjük el a minél magasabb élőmunka-ráfordítás és a költséghatékony gazdálkodás érdekében. A saját kezelésű úthálózat javításával, rendbetételével csökkentettük a baleseti veszélyeket, ennek köszönhetően a lakosok biztonságos utakon tudnak közlekedni. A bio- és megújuló energiafelhasználás program keretein belül 2012-ben beszereztünk egy apríték tüzelésű kazánt, amely két intézmény fűtését is szolgálja. A kazán telepítése során a távfű-

tés közmű csatornáját úgy alakítottuk ki, hogy bármikor a többi intézmény felé bővíthető legyen. A közösségi létesítmények esetében törekszünk arra, hogy az egyre drágább gázenergiát alternatív energia felhasználásával váltsuk ki. Ehhez a tüzelőanyagot saját tulajdonú földterületen telepített energianövény ültetvényből nyerjük ki. Mezőgazdasági projektünkben 17 hektár földterületen végzünk növénytermesztést, mely keretében fóliasátras termelés segítségével a termelendő zöldség növényeinek a palántáit is nevelni tudjuk. A termények többek között az iskola konyháján kerülnek felhasználásra, hozzájárulva az egészséges alapanyagok felhasználására épülő közétkeztetéshez.

Sárkeresztúr Község Önkormányzata

CSUTINÉ TURI IBOLYA
POLGÁRMESTER

A közfoglalkoztatási programoktól az európai uniós képzésekig minden lehetőséget megragadunk a lakosság foglalkoztatására. A közfoglalkoztatás révén a helyiek számára is kézzelfogható eredményeket tudunk felmutatni.

A 2014. évben indult vályogvető program keretében öt új házat építettünk, melyeket a szociális rászorultság alapján a településen élők rendelkezésére bocsátottunk bérlet formájában. A mezőgazdasági Startmunka mintaprogram keretében az általánosan termesztett konyhakerti növényeken túl gyógynövény és kosárfűz telepítésébe kezdtünk. A 2015. évben a helyi sajátosságokra épülő programelemet folytattuk, mely során a természetesen kívül már a növény feldolgozását

is végezzük, továbbá - a régi hagyományokat újjáélesztve - a kosárfonás mesteriségét adjuk tovább az új generációnak. Népművészeti szempontból értékes munkáinkra nagy a kereslet. Ehhez kapcsolódóan – a Startmunka mintaprogramra építve – szociális szövetkezet alakítását is vállaltuk. Az utóbbi időben a település jelentős fejlődésen ment keresztül. A település megítélése javult, faluképe rendezettebbé vált az értéketermelő foglalkoztatás eredményeképpen. A közösség összetartása is fejlődött. Részt vettünk az Országos Közfoglalkoztatási Kiállításon is, melyen az előállított termékeinket bemutattuk és népszerűsítettük.

Csikvánd Község Önkormányzata

KOZMA TIBOR
POLGÁRMESTER

Településünk 2012-ben kezdte meg mezőgazdasági Startmunka mintaprogramját, melyet évről-évre bővítettünk mind a létszám, mind a megművelt terület tekintetében. A 2012-ben elkezdett növénytermesztést újabb termőterület bevonásával bővítettük 2013-ban, egyúttal a termesztett növények fajtaválasztékát is növeltük. A növénytermesztés mellett tojótyúkok tenyésztésével a mezőgazdasági tevékenység újabb elemét valósítottuk meg. A 2014. évben a tojótyúk állomány növelése mellett az önkormányzat kiemelt célja volt a hozzáadott érték növelése, melyet a megtermelt zöldségek és gyümölcsök feldolgozása, savanyítása és aszalása által ért el. A termények értékesítése részben a helyi óvoda konyháján, részben a helyi piacon történik, illetve értékesítésre adtak át terményeket egy másik település által üzemeltetett boltba. A termelési mennyiségek növekedése megkövetelte az eszközpark folyamatos fejlesztését is, melyet a mintaprogramokból, saját erőből, illetve a

közfoglalkoztatás során megtermelt termények ellenértékének visszaforgatásából biztosítottunk.

A programokat egymásra építettük, átgondolt fejlesztésekre törekszünk, keressük az értékesítési lehetőségeket. A mintaprogram a település közösségi életére és arculatára is pozitív hatással van, megszűnt a munkanélküliség. A munkavégzéssel új értéket állítunk elő.

Tét Város Önkormányzata

BÁNFI LAJOS
POLGÁRMESTER

2015-ben Startmunka mintaprogram mezőgazdasági elemének keretében 7 ezer tő fekete ribizli telepítését valósítottuk meg, mely már a telepítés évében biztosított termést, amelyet az önkormányzat óvodájában és az általános iskolában a gyermekek részére a közétkeztetésben használtunk fel. A telepítés annyira sikeres volt, hogy szaporító anyag előállítása érdekében minősítettet tervezünk, a szükséges hatósági (NÉBIH) engedély beszerzése folyamatban van. A fóliasátorban előállított virágok a város szépítését szolgálják. A helyi sajátosságok programelemében a városhoz

tartozó Ürgehegy településrész vízelvezetését, hulladék mentesítését, útkarbantartását valósítottuk meg, saját előállítású burkolóelemekkel. A város területén évek óta üresen álló üzemépület hasznosítására kértünk és kaptunk engedélyt. Az épületben egy közfoglalkoztatási bázist tervezünk kialakítani öltözőkkel, szociális hellyel, közösségi térrel. A telephelyen használt gépsorral betonelem gyártást tervezünk, a 2016. évi programban saját termelői boltunkban a mezőgazdasági programban termelt helyi termékeket kívánjuk értékesíteni.

Balmazújváros Város Önkormányzata

DR. VERES MARGIT
POLGÁRMESTER

Településünk mezőgazdasági jellegéből adódóan döntöttünk arról, hogy 2014. évtől Balmazújváros a mezőgazdaság területén kíván nagyobb részt vállalni a közfoglalkoztatás területén, természetesen a város működését megkönnyítő egyéb programok beindítása mellett.

Fentiekre figyelemmel 2014. évben a mezőgazdasági közfoglalkoztatás keretében 106 fővel folytattuk a korábbi években elkezdett szántóföldi zöldségtermesztést. Mintegy a mezőgazdasági projekt kiegészítéseként 40 főt tanfolyami keretek között gyógynövénygyűjtő és termesztő munkássá képeztünk, s a továbbiakban erre a területre ráépülő programban foglalkoztattunk tovább. A téli átmeneti időszakban tanfolyami keretek között 380 főt képeztünk kerti munkássá, zöldség-gyümölcs feldolgozóvá, motorfűrész kezelővé, kisteljesítményű kazánfűtővé, TB és bérügyintézővé, település karbantartóvá és park gondozóvá, illetve jelentős számú közfoglalkoztatott vett részt alapkompentencia képzésen. Az LHH takarító képzésen részt vett mintegy 50 fő OKJ-s végzettséggel rendelkezett a tanfolyam végeztével. Mindezek mellett számos hosszabb időtartamú, illetve kiegészítő közfoglalkoztatásban vettünk részt 2014. évben, mindösszesen 1011 fővel. Az év őszétől elindultak továbbá 320 fő közfoglalkoztatottal a Startmunka mintaprogramjaink (belvízelvezető rendszer és belterületi közúthálózat karbantartása, illegális hulla-

déklerakók felszámolása, ill. téli és egyéb értékrementő programok).

2015. évtől a megkezdett úton haladva a mezőgazdasági programjainkat további programelemekkel kívánjuk bővíteni, így az állattenyésztéssel (hortobági racka juh és tojótyúk) és gyümölcsfa ültetvény létesítésével (szilva, meggy, körte). A lehetőségek függvényében folytatni szeretnénk a szántóföldi zöldségtermesztést és a gyógynövénygyűjtést. Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás keretében 80 főnek szeretnénk munkát biztosítani drótfonat, betonelem, és száraztészta gyártásával. Tanfolyamok közül a TB ügyintéző, segédgát- és csatornaőr képzések beindítását tűztük ki célul. Mindezen elemeken felül 2015. évben is szükségesnek tartjuk a belterületi közúthálózat és a belvízelvezető rendszer karbantartásával, illetve az illegális hulladéklakók felszámolásával kapcsolatos programok indítását. Aktívan részt vettünk 2015-ben a megyei közfoglalkoztatási kiállításon.

Egyek Nagyközség Önkormányzata

DR. MILUCZKY ATTILA
POLGÁRMESTER

A kezdetektől kérelmet nyújtottunk be a hosszabb időtartamú és a Startmunka mintaprogramok támogatási lehetőségeire. 2013-ban a Startmunka programok keretében összesen hat programelemben vettünk részt 394 fő

foglalkoztatásával. A megszerzett tapasztalatok alapján 2014-ben négy programlábban dolgoztunk, összesen 412 fő foglalkoztatása valósult meg. 2015-ben már ismét hat programot valósítottunk meg és a mintaprojektekben összesen 490 fő foglalkoztatását terveztük. Értéktéremtő projektjeink a helyi sajátosságokra épülő és a mezőgazdasági projekt. A mezőgazdasági projektben 2015-ben már 34 hektáros területen gazdálkodtunk. A helyi sajátosságokra épülő projektünkben a tevékenységek köre folyamatosan bővül, a program keretében végzett tevékenységeink, a teljesség igénye nélkül: betonelem gyártás, drótfonat készítés, utcabútorok, festmények, csipke termékek készítése. A program során számos önkormányzati ingatlan rendbetételére, bekerítésére, a kerítés javítására volt lehetőségünk. Külön öröm számunkra, hogy ehhez a saját magunk által előállított drótfonatot, betonoszlopot és zsalukövet tudtuk

felhasználni. Projektjeink egymásra épülnek, egymást segítik, a helyi sajátosságokra épülő projektünkben elkészített betonelemek felhasználásra kerülnek pl. a belvíz elvezetése, a közutak karbantartása során. A közfoglalkoztatásban foglalkoztatottak átlagos száma, a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban dolgozókkal együtt meghaladta az 500 főt, amelynek hatása természetesen a munkaerő-piaci helyzetben is mérhető. 2015-ben aktívan részt vettünk a megyei közfoglalkoztatási kiállításon.

Hajdúnánás Város Önkormányzata

SZÓLLÁTH TIBOR ZOLTÁN
POLGÁRMESTER

Hajdúnánáson évek óta nagyszabású értékettermelő közfoglalkoztatási programok megvalósítására vállalkoztunk. 2014-ben hét Startmunka programban, illetve a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban vettünk részt. Belvízelvezető rendszerek karbantartását, belterületi és mezőgazdasági utak rendbetételét, illegális hulladék lerakóhelyek felszámolását, kézműves ipari termékek elkészítését, építőipari munkák elvégzését, nagyszabású mezőgazdasági program működtetését vállaltuk, összesen 471 fő foglalkoztatására nyílt lehetőség.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási program keretében 2014-ben 394 főt foglalkoztattunk városkarbantartási, illetve egyéb önkormányzati közfeladatok ellátásának segítésére.

2015-ben hat Startmunka program megvalósítását tervezzük, tovább erősítve az új értékeket létrehozó közfoglalkoztatást, várhatóan 463 fő egyidejű foglalkoztatása valósulhat meg. Startmunka program megvalósításakor továbbra is fókuszunk a fenntarthatóság, illetve az értéketermelés. Ezért bő-

vítjük a fóliasátorral fedett területünk nagyságát, hiszen így tudjuk biztosítani a folyamatos termelést. A téli időszakban a fóliasátras zöldség – és dísznövénytermesztés (palántanevelés) folyamatos munkalehetőséget tud biztosítani a programban résztvevők számára. Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatási programelemünkben 44 fő folyamatos foglalkoztatására nyílt lehetőség kézműves ipari termékek elkészítéséhez (szalmatárgyak, bőrdíszművek, fafaragott dísz és használati tárgyak, hímzett, nemezelt tárgyak). Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében 150 fő folyamatos foglalkoztatását tudjuk biztosítani. Szervezője voltunk a 2015. évi Hajdú-Bihar Megyei Közfoglalkoztatási Kiállításnak, s aktívan részt vettünk 2015-ben az Országos Közfoglalkoztatási Kiállításon.

Hajdúsámson Város Önkormányzata

ANTAL SZABOLCS
POLGÁRMESTER

A kezdetektől felismertük és élünk a közfoglalkoztatásban lévő lehetőségekkel. Szinte minden évben kérelmet nyújtottunk be a hosszabb időtartamú és a startmunka mintaprogramok támogatási lehetőségeire. 2013-ban a Startmunka programok keretében összesen hat programelemben vettünk részt 141 fő foglalkoztatásával. A megszerzett tapasztalatok alapján 2014-ben három programlábban dolgoztunk. 2015-ben a már bevált mezőgazdasági, belterületi közutak karbantartása, mezőgazdasági földutak rendbetétele, illegális hulladéklerakó felszámolása

és a helyi sajátosságokra épülő programokat terveztünk a létszám jelentős emelése mellett.

A mezőgazdasági programban komplex termelő egységet alakítottunk ki, állatokat tenyésztünk, zöldségeket termelünk, fólia alatti primőröket termelünk. A megtermelt élelmiszereket a közétkeztetésben, a rászorultak segélyezésére használjuk fel. A közfoglalkoztatásban foglalkoztatottak átlagos száma elérte a 150 főt, ennek hatása a munkaerő-piaci helyzetben is mérhető. Aktívan részt vettünk 2015-ben a megyei közfoglalkoztatási kiállításon.

Nyíradony Város Önkormányzata

KONDÁSNÉ ERDEI MÁRIA
POLGÁRMESTER

Önkormányzatunk évek óta részt vesz a különböző közfoglalkoztatási programokban, azonban az igazi áttörést a 2013-tól az addigiakhoz képest magasabb számban indított programok adtak.

Jelentős erőket fektetünk az álláskeresőknél szélesebb körű közfoglalkoztatásba történő

bevonására, ahol tartósan munkanélküli, elsősorban foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők foglalkoztatásának növelését céloztuk meg.

2014. évben 952 főt foglalkoztattunk hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás és 434 főt a hét kistérségi Startmunka keretében, valamint 90 fő képzésben vett részt. 2015. évben a mezőgazdasági mintaprogramot folytattuk 120 fő részvételével, meg növelve a földiás növénytermesztés ez idáig hasznosított területét.

2014-ben 19,7 hektár földterületen folytattunk földiás és szabadföldi növénytermesztést, 150 fő közfoglalkoztatott bevonásával. A földszerszére vonatkozó jogszabály módosítása miatt 2015-ben csak kisebb, 9,1 hektár földterületen van lehetőségünk a tavalyi program folytatására. A 2014. évi mezőgazdasági programunk – csakúgy, mint a 2013. évi – rendkívül sikeres volt,

kiváló minőségű, magas hozzáadott értékkel bíró produktumot sikerült előállítanunk az ott dolgozók munkája révén.

A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok keretében a felújított ingatlanok és kialakítandó terek a népi kismesterségek elsajátítására és kézműipari termékek előállítására is alkalmasak. Így húsz fő kerül bevonásra kézműves mesterségekbe, fazekas, szőnyegszövő, fonó, illetve népi fafaragó csoportokba. Több száz főt foglalkoztatunk a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében.

Ezen programok megvalósulásával, ha csekély mértékben is, de csökken a munkanélküliség a településünkön, a munkavállalók értékes munkát végeznek, mely példaértékű a város lakossága számára, és inspiráló lehet az állástalanoknak az elhelyezkedésre. A munkatapasztalat szerzés segíti az elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezkedést. Az elvégzett munka által javul a lakosság komfortérzete. Aktívan részt vettünk 2015-ben a megyei és az Országos Közfoglalkoztatási Kiállításokon.

Pocsaj Nagyközség Önkormányzata

KECSKÉS GYULA
POLGÁRMESTER

Településünkön a 2014. évi Startmunka programjainkat kellően átgondoltuk, és megterveztük. A támogatott programokban a településen élő hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatását tartottuk az elsődleges célunknak, amely iránt a falu vezetése elkötelezett. A település önfenntartása érdekében a programjaink komplexek. 2014. évben négy fóliasátorban kezdtük el a növénytermesztést (paprika, uborka, paradicsom, cékla, borsó, retek, hagyma, káposzta). Két fóliasátor már rendelkezésre állt korábbról, kettőt pedig újonnan építettünk. A külterületi földeken burgonya, kukorica termelése is történt. A meglévő állatállományt (kecske, sertés, mangalica, juh) tyúkokkal és juhokkal egészítettük ki, az így megtermelt tojást szárasztásztá készítésénél használjuk fel. A tejfeldolgozással három főt foglalkoztatunk folyamatosan, akik a tapasztalatok birtokában egyre jobb minőségű sajtot és tejterméket állítanak elő. A mezőgazdaságban 2014. és 2015. évben 116 fő dolgozott. A helyi sajátosságokra épülő

programban harminc fő dolgozik, akik kosárfonással, fonott bútor készítésével, hímzéssel és kovácsoltvas termékek készítésével foglalkoznak. A téli értéktérítő programban 173 fő seprűkészítéssel, vályogvetéssel, szőnyegszövésével, agyagtermékek készítésével, papír brikett és betonelem gyártással foglalkozott. Aktívan részt vettünk 2015-ben a megyei közfoglalkoztatási kiállításon.

Csány Község Önkormányzata

MEDVE ISTVÁN
POLGÁRMESTER

Településünk önkormányzata Heves megyében mind az értékkeremtő, mind a szociális jellegű közfoglalkoztatás teljes körű megvalósításában részt vállal. A közszében 2013-ban elindult az állattartó és 2014-ben a növénytermesztő közfoglalkoztatási program. A kecszegazdaságban folyamatos állatgondozás, legeltetés, takarmányozás, illetve - laktációs időszakban - fejés zajlik. 2015-ben az állatállományunkat száz darab anyakecskére kívánjuk fölfejleszteni, részben a természetes szaporulatból, részben további kecskék vásárlásával. A növekvő egyedszámhoz férőhelybővítésre van szükségünk: egy könnyűszerkezetes hodály felépítését tervezzük. Növénytermesztő programok keretei között 1,5 hektáron burgonyát és három hektáron talajtakart görögdinnyét termesztünk, mindkét kultúrában csepegtető öntözéssel. Az így megtermelt burgonyát és dinnyét a helyi önkormányzati konyhán hasznosítjuk. A fölösleget értékesítjük, illetve a burgonya esetében annak egy részét szociális juttatás formájában a rászorultak körében szétosztjuk. A növénytermesztési program kiegészül az éves szemes és száraz takarmánymennyiség megtermelésével, mely lefedi az állatállomány teljes szükségletét.

2015. november folyamán egy hektár nagyságú gyümölcsöst (barackot vagy szilvát) tervezünk telepíteni, valamint a mezőgazdasági program keretén belül az elhanyagolt, bozotos kertek kitakarítását is el szeretnénk végezni. A helyi sajátosságokra épülő programelem keretében 2014-től járóláp, gyeprács, útszegélykő, betonoszlop öntését végezzük. Kapacitásbővítésünk folyamatos, 2015-ben már betonkeverő használatával végezzük tevékenységünket, melynek segítségével nem lágy beton öntése, hanem földszáraz beton készítése zajlik. Ez a technológia lényegesen meggyorsítja és tökéletesíti a betonelemek készítését, melyből járdát, parkolót építünk a településen. A saját felhasználáson túli termelés produktumait a helyi lakosok körében, piaci áron értékesítjük.

Kerecsend Község Önkormányzata

SÁRI LÁSZLÓ
POLGÁRMESTER

Kerecsenden 2013ban indult az első Startmunka mezőgazdasági mintaprogram, melynek keretében sikerült létrehozni egy hőszigetelt, 230 négyzetméteres gombaházat. Ebben mintegy 400 négyzetméternyi polcos termesztési felület jött létre, fűtési és hűtési lehetőséggel. 2014-ben tovább folytatjuk a gombatermesztést, valamint 540 négyzetméteren elkezdtük a fóliasátras növénytermesztést is, melynek segítségével biztosítani tudjuk a közétkeztetés igényét. Ezen túlmenően a szabadföldi növénytermesztési programot folyamatosan bővítjük, így a megművelt földterület nagysága 4 ezer négyzetméterre nőtt. A gombatermesztés során a termesztési eredmények időről időre javulnak, 2015-re 90 százalékban első osztályú, tíz százalékban konzerv gombát termesztünk. A gombát kezdetben szerződés alapján kizárólag a közeli gombafeldolgozó üzemnek értékesítettük, majd a tapasztalataink azt igazolták, hogy a helyi lakosság és külső kereskedők is érdeklődnek a termék iránt. Ennek révén sikerült magasabb áron értékesíteni a gombát, így növelni tudtuk bevételeinket. A fólias és szabadföldi zöldségtermesztési programrész keretében a megtermelt burgonyát, vöröshagymát, babot, zöldborsót, paradicsomot, paprikát elsősorban az önkormányzat 300 adagos főzőkonyhájának adjuk át, illetve egy részét az önkormányzat pincéiben betároljuk. A fölösleget a helyi piacon értékesítjük, de kis

menyiségben külső kereskedők számára is adunk el zöldségfélét, elsősorban paprikát. Önkormányzatunk a mezőgazdasági program mellett minden évben jelentős létszámot foglalkoztat hagyományos közfoglalkoztatási program keretében is, valamint a Startmunka programok szociális programelemeit is sikerrel működtetjük.

Mezőtárkány Község Önkormányzata

TÓTHNÉ SZABÓ ANITA
POLGÁRMESTER

Településünk az értékkeremtő és a szociális Startmunka mintaprogramok valamennyi programelemében elindul évről évre. 2014-ben 127 főt foglalkoztattunk hét projekt keretében, 2015-ben pedig öt projektben 117 főt. 2012-től beindítottuk kézműves műhelyünket, melyben asztalosipari termékgyártás, kosárfonás, szőnyegszövés, varrás, gipszöntés valósul meg. Főleg az értékkeremtő projektek területén sikerült innovatív ötleteket megvalósítanunk, amelyekben benne van a hosszú távú működés lehetősége. Projektjeink jól átgondoltak, részletesen kidolgozottak, egymásra épülnek, a megvalósításban is megmutatkozik a jövőbe tekintés, az egyértelmű célmeg-

határozás. 2015-ben egyedi mezőgazdasági programot indítottunk, melynek keretében - egy intenzív tenyésztéstechnológiai módszerrel - mélyalmos sertéstartásba kezdtünk. 2015-ben új elem a takarmánynövény termesztés is. A település a közfoglalkoztatásnak köszönhetően rendezettebb képet mutat, mint néhány évvel ezelőtt, egyértelműen láthatók a fejlődés jelei. Az értékkeremtő projektekben előállított termékekről (fatárgyak, kopjafák, gipsztárgyak, fonott kosarak, rongyszőnyegek) 2014-ben fényképes „katalógust” készítettünk, melynek segítségével igyekszünk a termékeinknek piacot találni. A településen már működik a „Kézműves áruk boltja”, ahol az előállított termékeket közfoglalkoztatottak közreműködésével értékesítjük. Minőségi alapanyagokból, igényes kivitelezésű termékeket készítünk, melyekkel elsősorban a helyi igényeket igyekszünk kielégíteni. Megrendelésre azonban egyedi tárgyak, eszközök elkészítését is vállaljuk.

Recsk Község Önkormányzata

NAGY SÁNDOR
POLGÁRMESTER

A Startmunka programok keretében a mezőgazdasági, a helyi sajátosságra épülő mintaprogram, a belterületi utak karbantartása, és a mezőgazdasági utak karbantartásának megvalósítása során hatékony és látványos eredményeket értünk el, emellett jelentős

létszámot foglalkoztatunk a hagyományos közfoglalkoztatási programban is. A mintaprogramokban foglalkoztatottak száma 2015-ben tervezetten összesen 60 fő. Az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanokon és fóliasátorban termelt zöldségeket a báziskonyha veszi át és a nyersanyagot a közétkeztetésben használjuk fel. A takarmányrépa termesztéséből szintén bevételünk származik, a vadásztársaságoknak történő értékesítéssel. A mintaprogramok közül a helyi sajátosságokra épülő programelem, a Recski kőbányából származó alapanyagból, kézi fejtéssel készülő macskakő és a betonelem gyártás emelkedik ki, amely alapanyagot biztosít a belterületi utak karbantartása programunknak is. A termékek iránt külső érdeklődés is mutatkozik, de jelenleg még

csak saját felhasználásra van kapacitásunk. A településen járdákat, tereket burkolunk a saját magunk által készített termékekkel. A kissé elhanyagolt mezőgazdasági utak karbantartása idén a tervek szerint időben megvalósul. Több helyen az eredeti nyomvonal szinte járhatatlan, ezért ennek helyreállítása a legnehezebb feladat. A kőpatintó tevékenység illeszkedik a település adottságaihoz. A közfoglalkoztatottak esetében, jogviszony megszűntetés elsősorban az elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezkedés esetén történik.

Cibakháza Nagyközség Önkormányzata

HEGYES ZOLTÁN
POLGÁRMESTER

A 2014. évi Startmunka programok tervezése során figyelembe vettük a helyi adottságokat és ennek megfelelően dolgoztuk ki programjainkat. Nagy hangsúlyt fektettünk a településen élő, jellemzően alacsony iskolai végzettségű álláskereső programba történő bevonására. Célunk az önkormányzati agrárgazdasági potenciál jobb kihasználása, új területek bevonása, megújuló energiaforrások használatának növelése, az intézmények energetikai hatékonyságának javítása. A mezőgazdasági projekt keretében zöldségtermesztés folyik 3,5 hektár területen (burgonya, paradicsom, fűszerpaprika, uborka, káposzta, karfiol, karalábé, sárgarépa és petrezselyem), melyeket az önkormányzati konyhán hasznosítunk. Jelentős az öt hektáros energia akác ültetvény is, mely a vágásforduló elérését követően megújuló energiaforrásként, téli tüzelőként kerül felhasználásra. A fóliasátras növénytermesztést kibővítettük virágpalánta előállításával, melyből tízezer darabot közterületeink díszítésére használtunk fel. A horgászturizmushoz kapcsolódó vonzerő növelése érdekében haltenyésztéssel, halneveléssel is foglalkozunk. A cél 1,5 millió zsenge halivadék előállítása, mely részben az önkormány-

zati tulajdonú holtágba kerül kitelepítésre, ill. négy ivadéknevelő tóban kerül védett körülmények között továbbnevelésre. A takarmánynövény termesztés két hektár területen történik, mely elsősorban a halivadék tenyésztés során felmerülő takarmányszükségletet szolgálja. 2015. évben új öntözőrendszer beszerzésére került sor, mert a meglévő öntözőkapacitás csak a korábban művelt területek öntözésére volt elegendő. Az elmúlt évben megkezdett halivadék keltetési és nevelési tevékenységet tovább fejlesztettük. A meglévő, négy ivadéknevelő tó (4544 négyzetméter) kotrása és a vízi növényzet eltávolítása megtörtént. A programban hatvan fő közfoglalkoztatott dolgozik.

Hunyadfalva Község Önkormányzata

VÉKONYNÉ HÁZI ESZTER POLGÁRMESTER

A településen jelenleg nincs működő vállalkozás, és a környező településeken sincs elhelyezkedési lehetőség. Az itt élő családok jelentős része számára csak a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint a közfoglalkoztatási bér jelent megélhetési forrást. A

kistérségi Startmunka mintaprogram keretében megvalósuló mezőgazdasági programelemben 2014. évben hagymát, borsót, babot, zöldséget, répát, burgonyát, valamint paprika és paradicsom palántákat ültettünk öt fő közfoglalkoztatott bevonásával. Az év során a növénytermesztési munkaműveletek jól szervezett ellátásának eredményeként jelentős terméshozamokat értünk el, s a megtermelt javakat frissen, vagy tartósítva, feldolgozva biztosítottuk a község lakóinak. 2014. év során kiderült számunkra,

hogy az elvetett mennyiségek közül a borsóból, a babból, a hagymából, és a burgonyából többre lenne szükségünk, így a 2015. évet nagyobb vetésterülettel terveztük. A programban 0,75 hektáron kilenc ezer darab energiafűz-dugványt telepítettünk, ezzel tudjuk hosszú távra biztosítani az orvosi rendelő, a szociális intézmények és a Polgármesteri Hivatal épületének fűtését.

Kunmadaras Nagyközség Önkormányzata

**Madarasi Településellátó,
Beruházó és Szolgáltató Szervezet
(Kunmadaras)**

GUBA LÁSZLÓ ALBERT
POLGÁRMESTER

A Nagyközségi Önkormányzat részéről a Madarasi Településellátó, Beruházó és Szolgáltató Szervezetet (önkormányzati intézmény) bíztuk meg a mezőgazdasági kistérségi startmunka mintaprogram működtetésével. A projekt 2014. március 1. és 2015. január 31. közötti időszakban valósult meg, 320 fő foglalkoztatásával. A település határában, önkormányzati tulajdonban lévő, 1991 óta kihasználatlanul álló kunmadarasi repülőtér (korábbi szovjet laktanya) egy részének hasznosítását, művelésre és értéktéremtő tevékenységre való alkalmassá tételét tűztük ki célul. A terület az előzetes felmérések alapján alkalmas az adott projekt megvalósítására, mind mezőgazdaságilag, mind az elhelyezkedés tekintetében. Termesztett növények: kukorica (32 hektár), napraforgó (10 hektár), zab (4,5 hektár), lucerna (5 hektár), széna (60 hektár),

burgonya (1,5 hektár), hagyma (1 hektár), köles (1 hektár) búza (29 hektár). A szabadföldi növénykultúrákon kívül a projektben megvalósult a területen lévő gazdasági és állattartó épületek, terménytárolók kialakítása és felújítása, s emellett állattenyésztés (méhészet, juhállomány tenyésztése, szaporítása) is kiegészíti a programot. 2015-ben a juhállomány jelentős növelését, új gazdasági épület létrehozását tervezzük 320 fő foglalkoztatásával. Célunk, hogy a településen újra országos hírű juhtenyésztést és az ezt kiszolgáló mezőgazdasági ágazatot építsünk ki, mely a későbbiekben önfenntartóvá válhat.

Mezőtúr Város Önkormányzata

HERCZEG ZSOLT
POLGÁRMESTER

2012. évtől kezdődően valósítunk meg Startmunka mintaprogramokat. A célok meghatározásánál elsődleges szempontunk a település igényeinek minél magasabb színvonalú biztosítása, az elsődleges munkaerőpiacról kiszorult személyek foglalkoztatása. A programok évek óta egymásra épülve, tervezetten, jól szervezeten, a város intézményeinek és nonprofit gazdasági szervezeteinek együttműködésével valósulnak meg. A helyi adottságoknak megfelelő értékteremtő munkát a mezőgazdasági programban 6,4 hektáron szabadföldi kertészeti növények termesztésével végezzük. A termékek intézményi konyhára, szociális boltba, szociálisan rászorulóknak részére kerültek elosztásra. A helyi sajtóösszefoglaló épülő programban fából utcabútorok,

játszótéri játékok, kerti kiülők készültek, amelyeket a város intézményeiben (óvoda, sportpálya, strand) helyeztünk el. Tájjellegű péksütemények (túri perec, túró süssi, bodag) készülnek a „mini sütöde” program keretében, amit a városi konyha a közétkeztetésben hasznosít. Az erőforrások kihasználásával mérhető eredményeket értünk el az értékteremtés és az önkormányzati feladatellátás színvonalának emelésé-
lése terén. 2015. évben összesen a településen 493 fő vesz részt közfoglalkoztatásban.

Nagyiván Község Önkormányzata

LAJTOS ISTVÁN
POLGÁRMESTER

2012. évtől veszünk részt a kistérségi, majd járási Startmunka mintaprogramok megvalósításában. Kezdetben a sajátosságainkat kihasználva az önkormányzat tulajdonában lévő 45 hektár nádas kitermelésével biztosítottuk az intézmények számára a tüzelőt. A kazánprogramok lehetőségét kihasználva három biomassza kazánt üzemeltetünk a településen, mely a fűtési költségeket jelentősen csökkentette.

A legjelentősebb változást a 2014. évben először induló mezőgazdasági program eredményezte, melynek révén kialakítottunk egy 8,94 hektáros gyümölcsöst, valamint felépülhetett az eszközök tárolására is alkalmas épület. E hatalmas területen közel öt ezer darab csemetefát ültettünk ki, így őszibarack, kajsi barack, cseresznye, meggy, alma, körte, birs, szilva, málna, egres, ribizli termesztése valósulhat meg. Tiszafüred járásban ez az egyetlen közfoglalkoztatás keretében létrehozott és működtetett gyümölcsös. 2015. évben a csemeték sorközét kihasználva a szociális étkeztetés számára friss zöldségek termelése történt

meg, csökkentve ezáltal a közétkeztetés költségeit, így lehetőségünk van jó minőségű, friss élelmiszert biztosítani a gyermekek és az idősek számára. A szomszédos településsel a feleslegessé váló termékek hasznosítása érdekében együttműködünk. Célunk az önfenntartás megteremtése, már a jövőre nézve is konkrét tervekkel rendelkezünk, hogy a közfoglalkoztatási támogatásból megvalósuló fejlesztéseket minél nagyobb eredménnyel tudjuk hasznosítani, ezzel is a településen élők javát és megelégedését szolgálva. 2015. évben összesen 127 fő vesz részt közfoglalkoztatásban.

Tiszaderzs Község Önkormányzata

FÓTOSNÉ CZEGLÉDI ZSUZSANNA
POLGÁRMESTER

A kistérségi Startmunka mintaprogramok megvalósításában 2011. november 1-től veszünk részt. A közfoglalkoztatottak létszámát és a megvalósított programok számát évről-évre emeltük. 2012. évben indultunk a kazánprogramokban is. 2014. évtől

elindult a mezőgazdasági termelés is, így összesen a járási startmunka mintaprogramokban foglalkoztatottak száma már 125 fő volt. A mezőgazdasági programban 70 fő részvételével, közel 14 hektáron folytattunk növénytermesztést. Négy hektáron rendkívül magas kézi munkaigényes mórnyálya és héj nélküli tökmag termesztése történt, 7,5 hektáron lucernát, árpát és kukoricát, két hektáron energianádát, és 1100 négyzetméteren konyhakerti növényeket neveltünk. Az állattenyésztés a támogatásból megvásárolt tyúkok és juhok élőhelyének kialakításával kezdődött. 2015. évben a mezőgazdasági tevékenységet tovább bővítve a megművelt területek nagysága növekedett (a zöldségtermesz-

tésre és a takarmánytermesztésre szánt területet több mint kétszeresére növeltük) és az állattartás kiegészült húsertés tenyésztésével. A helyi sajátosságokra épülő programban nagyon szép famunkák és a település intézményeit díszítő kézműipari termékek készülnek. Ezek a termékek egyúttal segítik az intézmények működését is. A település képe megváltozott, a közfoglalkoztatottak munkájának eredményét láthatjuk mindenhol. A közfoglalkoztatottak aktívak, a településen élők elismerik és értékelik a fejlődést. 2015. évben összesen 152 fő vett részt közfoglalkoztatásban.

Tiszapüspöki Község Önkormányzata

BANDER JÓZSEF
POLGÁRMESTER

2012. évtől veszünk részt a kistérségi, majd járási Startmunka mintaprogramokban. Az első évben a közúthálózat karbantartása programelemet indítottuk el 15 fő foglalkoztatásával, azóta minden évben bővítjük az értéktérítő közfoglalkoztatások körét. Nagy jelentőséggel bír a mezőgaz-

dasági program, ahol a fóliás és szabadföldi növénytermesztés keretében 19 hektár területet művelünk meg. Jellemzően búzát, kukoricát, konyhakerti növényeket (zöldséget, répát, karfiolt, hagymát, fokhagymát) termesztünk. Az előállított termények nagy részét a Tiszatenyői Településellátó Szervezeten keresztül a közétkeztetésben hasznosítjuk, a többit pedig szociális alapon a rászorulóknak szétosztjuk. A program keretében egy gazdasági

épület megvásárlására is sor került, amely jó lehetőséget biztosít a termények tárolására, valamint a 2014. évben indult térkő gyártásnak is helyet ad. A legyártott térkövek a község járdáinak, közterületeinek felújításában, szépítésében jelentős szerepet játszanak, ezzel a falu közösségének megelégedettsége, a közfoglalkoztatottak munkájának elismerése növekszik. 2015. évben a tervben meghatározottaknak megfelelően összesen 105 fő vesz részt közfoglalkoztatásban.

Tiszaszőlős Község Önkormányzata

KEREKES ANDRÁS
POLGÁRMESTER

2012. évben 7,72 hektár területen energiaültetvényt hoztunk létre, melyet a kazánprogramban használtunk. 2014. évben 2348 négyzetméter fóliakertszettel bővítettük tevékenységünket, ahol paprikát, paradicsomot, uborkát, karalábét termesztünk.

Szabadföldi kertészetben további 1500 négyzetméteren nyári káposzta, fűszerpaprika, illetve másodvetésben csemegekukorica művelése történt. A tevékenység nagy szakértelmet, precíz, pontos munkát követel a közfoglalkoztatottaktól, akiket munkavezető irányít. A térség más településeivel az összefogás példaértékű. Tiszaszőlősön előállított palántákat neveltek Tiszaderzsén, Tiszaörsön, és Tomajmonostorán, illetve a jövőre nézve is konkrét tervekkel rendelkezünk az együttműködés szélesítésére. A járási

startmunka mintaprogramokban 2014. évben összesen 161 fő vett részt.

2015. évtől a mezőgazdasági tevékenységünket tovább bővítettük, a szabadföldi növénytermesztés területét 2,6 hektárral növeltük, melyből egy hektáron nagy kézimunka igényű zöldségfélék termesztése valósul meg. A zöldségtermesztés bevezetésével célunk az, hogy a létesítendő konyhára friss alapanyagot tudjunk biztosítani gyermekeink egészséges táplálása érdekében.

A 2012-ben telepített energiaültetvény aratását is megkezdhetjük, hiszen a kis csemetékből mára sűrű „erdő” vált.

Tárkány Község Önkormányzata

MÉSZÁROS TAMÁS NÉ
POLGÁRMESTER

2013-tól tervezünk és valósítunk meg községi Startmunka mintaprojektet. Célunk, hogy jól megtervezett és eredményesen megvalósított programok segítsék a községben élők élethelyzetét, s munkalehetőséget biztosítsunk az itt élő álláskeresőknél.

2013-ban közfoglalkoztatási támogatással elvégeztük a belterületi közutak egy részének karbantartását, megoldottuk a belvízelvezetést a községben. Összesen 31 fő dolgozott a projekteken.

2014-ben 32 fő közfoglalkoztatott vett részt az értéktéremtő és mezőgazdasági-növénytermesztési programban. Ez utóbbi projektben szabad művelésű és fóliaházas növénytermesztéssel biztosítottuk a településen élő gyerekek (iskola és óvoda) és az idősek ellátását.

2015-re is több projektet tervezünk, melyben meghatározó a mezőgazdasági-növénytermesztés. Nagyobb területen tervezünk burgonyaültetést, melyet részben a helyi étkeztetésben történő felhasználásra, részben eladásra termelünk.

Tervezzük traktor, kétsoros burgonyaültető, egysoros burgonya felszedő, hármass eke, 400 literes permetező, talajmaró beszerzését, amely segítené a burgonyatermesztést. Továbbá a már meglévő fóliasátrunkba öntöző berendezést tervezünk vásárolni. 2016-tól még nagyobb földterületen kívánunk mezőgazdasági tevékenységet végezni.

Vértesskethely Község Önkormányzata

TÓTH JÁNOS
POLGÁRMESTER

Településünk korábban mezőgazdaság-függő volt, ez megváltozott, jelenleg a lakosság többsége iparban dolgozó, ingázó. 2012-től tervezzük és valósítunk meg kistérségi Startmunka mintaprogramokat. 2012-ben programjainkkal a belvízelvezetést oldottuk meg, felszámoltuk az illegális hulladéklerakó helyeket, valamint bio- és energianövény programban energianövényt termesztettünk. A kazánprogramban is részt vettünk, biokazánnal fűtjük az önkormányzati intézményeket. 2013-ban közfoglalkoztatási támogatással elvégeztük a belterületi közutak egy részének karbantartását, valamint önkormányzati ingatlanon létrehoztuk az Egészségházat.

2014-ben a téli és egyéb értékkeremtő projektjeinkben emlékparkot alakítottunk ki a községben a világháborúk és az 1848-

as forradalom halottainak emlékére. Felújítottuk a ravatalozó épületét, valamint megkezdtük a rendezetlen, ápolatlan sírok gondozását.

2015-ben a belterületi közút karbantartását célzó, ráépülő programunkban folytattuk útjaink felújítását, a járdák javítását. Új járdákat építettünk, többet között az emlékparkban lévő emlékhelyek között. Folytattuk a tavaly elkezdett faluközpont végleges arculatának kialakítását.

2016-ra a helyi sajátosságokra épülő programunkban két önkormányzati lakás teljes felújítását tervezzük, melyben három többgyermekes család elhelyezését kívánjuk megoldani.

Bátonyterenye Város Önkormányzata

NAGY-MAJDON JÓZSEF
POLGÁRMESTER

A különféle kistérségi közfoglalkoztatási programok keretében 2012 és 2014 között havi átlagban 610 fő létszám közfoglalkoztatását valósítottuk meg. A 2015-ös évben a Startmunka mintaprogramok hét programelemében összesen 660 fő foglalkoztatása valósult meg. A mezőgazdasági program keretében zöldségnövény termesztéssel (kertben és fóliasátorban), továbbá szántóföldi növénytermesztéssel, az állattartás keretében juh, kecske, magyar sertés és mangalica tartásával foglalkoztunk, a termékek a közétkeztetésen túl értékesítésre is kerülnek. A helyi sajátosságokra épülő programunkban betonelem (térkő, járdalap, gyeprács, kerítésoszlop) gyártás és szárztészta

előállítás is folyik. A bio- és megújuló energiafelhasználáshoz kapcsolódó projektünk esetében fakitermelés és aprítékolás valósul meg. Az ún. Mocsári-majorban a jelentős fejlesztések révén és a közfoglalkoztatás bázisán egy valóságos városi „üzem” jött létre az évek során. A közfoglalkoztatás eszközeivel sokat teszünk a települési összkép rendezettsége érdekében. Részt vettünk 2015-ben a megyei közfoglalkoztatási kiállításon, sőt annak helyszínét biztosítottuk.

Diósjenő Község Önkormányzata

TÓTH JÁNOS
POLGÁRMESTER

A településen az álláskereső száma folyamatosan növekszik, a lakosság megélhetésében a közfoglalkoztatás lehet a legnagyobb mértékű szervezésével segítünk. A Startmunka mintaprogramban először 2015-ben,

viszonylag magas, 87 fős létszámmal vettünk részt hat programelemet érintően. Főbb tevékenységeink: fóliasátras növénytermesztés, betonelem gyártás (gyeprács, mederlap, térkő), bio- és megújuló energia fűtőanyag előállítás, belvízelvezetés, közutak és földutak karbantartása. A programok szervezésének célja az emberek munkába visszavezetése, az öngondoskodás szükségességének tudatosítása. Hosszú távon a szociális szövetkezetté alakulást tűztük ki célul a megvalósítás során mindkét értéket teremtő programunkban és erre irányulnak

a további előzetes elképzeléseink is. A programok megvalósítása során magas színvonalon, példaértékűen hajtottuk végre a pályázatban meghatározott feladatokat. Aktívan részt vettünk 2015-ben a II. Nógrád Megyei Közfoglalkoztatási Kiállításon és nagy hangsúlyt fektetünk saját eszközeinkkel is a közfoglalkoztatás helyi népszerűsítésére és az eredmények bemutatására (pl. tájékoztató anyagokkal és rendezvények szervezésével).

Karancseszki Község Önkormányzata

KURUNCZI ISTVÁN
POLGÁRMESTER

A kezdetektől felismertük és élünk a közfoglalkoztatásban lévő lehetőségekkel. Szinte minden évben kérelmet nyújtottunk be a hosszabb időtartamú és a startmunka mintaprogramok támogatási lehetőségeire. 2013-ban a Startmunka programok keretében összesen négy programelemben vettünk részt 32 fő foglalkoztatásával. A megszerzett tapasztalatok alapján 2014-ben három programlábban dolgoztunk. 2015-ben a már bevált mezőgazdasági, belterületi közutak karbantartása és a helyi sajátosságokra épülő programokat terveztünk a létszám megduplázása mellett. A mezőgazdasági programban komplex termelő egységet alakítottunk ki, állatokat tenyésztünk, zöldségeket termelünk, fólia alatti primőröket termelünk és dísznö-

vénytermesztéssel is foglalkozunk. A megtermelt élelmiszereket a közétkeztetésben, a rászorultak segélyezésére használjuk fel. A dísznövényeket a település szépítésére fordítjuk, az élhetőbb helyi környezet kialakítását szolgálták továbbá a közösségi terek felújításai, a járdák, utak és elfolyók karbantartásai. A 2013-2015 augusztusa közötti időszakban, a kistérségi mintaprogramban a közfoglalkoztatásban foglalkoztatottak havi átlagos létszáma 34 fő, ennek hatása a munkaerő-piaci helyzetben is mérhető. Aktívan részt vettünk 2014-ben és 2015-ben is a megyei közfoglalkoztatási kiállításon.

Karancslapujtó Község Önkormányzata

SOMOSKŐI TIBOR
POLGÁRMESTER

2014-ben 129 főt foglalkoztattunk, összesen 6 programelemben. A mezőgazdasági programban megvalósítottunk hidegfóliás palántanevelést, szabadföldön mintegy 892 négyzetméteren konyhakertművelést és három hektár szántóföldi termesztést. Új elemként gyümölcsfa telepítés jelent meg, a későbbiekben tervezzük egy feldolgozó üzem létrehozását. Tovább folytatjuk a kihalófélben lévő magyar óriásnyúl tenyésztését. 2014. november 20-án településünkön rendezték meg a Nyúltenyésztők ORszágos Szakmai Konferenciáját. Folyamatosan szedjük, kaszáljuk a zöldtakarmánynak való növényeket. A téli és egyéb értéktermelő Startmunka programot a Karancsberényi Községi Önkormányzattal közösen valósítottuk meg, ellátva a gesztori feladatokat. A programban fa utcai bútorokat gyártottunk a már meglévő faipari eszközökkel és egy raktárépületet is építettünk.

2015-ben 136 fő foglalkoztatását terveztük be hét programelemben. A helyi sajátosságokra építve, a turizmus fellendítése érdekében egy régi parasztházat tájházzá alakítunk át, így alkalmas lehet osztálykirándulások, csoportok fogadására, étkeztetésére, falusi disznóvágás bemutatására. Mezőgazdasági programban folytatjuk a korábbi tevékenységeket, 12 hektárra kibővítve a szántóföldi művelést, bővítjük a magyar óriásnyúl állományunkat, ehhez új akác ólakat készítünk. Új programelemként a bio- és megújuló energia felhasználás keretében a kivágott és összegyűjtött, majd aprított fából jelentős segítséget tudunk nyújtani az arra rászorulóknak.

Mátramindszent Község Önkormányzata

HORVÁTH JÁNOS
POLGÁRMESTER

Az eddig paragon lévő területeinket részben művelés alá vontuk. A foglalkoztatás mellett a termékek előállításával a költségvetésben keletkező hiányt is csökkenteni kívánjuk. Az általános iskolában bevezetett napközi rendszerű oktatás miatt az itt tanulók közel 90%-a veszi igénybe a közétkeztetést, ezzel a konyha kapacitás kihasználtsága és költségei is nőttek. Az étkeztetésben bevezetésre kerül a rendszeres gyümölcsfogyasztás. Ennek kiszolgálásához mezőgazdasági program keretében gyümölcsfákat telepítettünk (alma, körte, szilva). A gyümölcsös mellett már korábban (önerőből) elindítottuk a kerti kultúrát, olyan közfoglalkoztatottak bevonásával, akik korábban a téli közfoglalkoztatás keretében mezőgazdasági képzésen vettek részt. A megművelt terület nagysága 3500 négyzetméter szántóföld és 10800 négyzetméter gyümölcsös. A termelés kimutatható eredménye 2013-ban 1,8 millió forint megtakarítás, 2014-ben 2,3 millió forint. Téli és egyéb értéktartó program

keretében elvégeztük az orvosi rendelő felújítását, belvíz elvezetés projektben 500 méter árok-tisztítás és 800 méter patakmeder tisztítás mellett 400 méter új árok került saját készítésű mederlappal ellátva kialakításra.

2015-ben három programelembe összesen 18 főt terveztünk foglalkoztatni a megkezdett tevékenységek folytatásával, a zöldségtermesztés területét mintegy 800 négyzetméterrel kívánjuk növelni. További terveink között szerepel egy biogáz erőmű beindítása, amelyhez kapcsolódna egy abszorpció hűtőház. Ezzel megoldott lenne a termékek tárolása. Helyi programunk keretében az államtól kapott házat teszünk rendbe (festés, tereprendezés, bekerítés). A felújítási költségek egy részét saját forrásból fedezzük.

Ságújfalu Község Önkormányzata

SZENTES ATTILA
POLGÁRMESTER

A 2014-es mezőgazdasági program-láb keretében a meglévő földterületekből 1,5 hektáron burgonyát termesztettünk, a többin konyhakerti növényeket, melyek egy része az óvoda konyháján azonnali felhasználásra, míg a fennmaradó rész fagyasztásra, illetve tartósításra került. 2015-ben új elemként szeretnénk fóliasátras palántaneveléssel is foglalkozni, amely kiszolgálja a falu lakosságát és az egyházi virágpalánták közterületeink, intézményeink virágosítását segítené. Tovább folytatjuk az állattartási projektünket is, a takarmányt saját termeléssel biztosítjuk, az állatok vágóhídi levágását követően pedig a húst óvodánk 1400 literes fagyasztókapacitását kihasználva tároljuk. 2015-ben új eljárásként az aszalási technológiával is megpróbálkozunk.

A 2014. évi téli és egyéb értéktéremtő közfoglalkoztatás keretében egyrészt a faluközpontban megépült „Palóc portákat”

deszkakerítéssel zártuk körbe. Az értéktéremtő munka másik elemeként faszerkezetű játékokból álló játszóteret alakítottunk ki, a játékok legyártása, felületkezelése, telepítése, parkosítás, burkolatok készítése a közfoglalkoztatottak munkáját dicséri. Belterületi közút karbantartása keretében 2014-ben beépítettük a teret kerékpár tárolókkal, kukákkal, padokkal, hirdető táblával. A régi, összetöredezett felületű járdákat felújítottuk viacoloros burkolattal. 2015-ben egy új, 160 méter hosszú járdaszakaszt építünk.

Jászkarajenő Község Önkormányzata

PALYA ISTVÁN KÁLMÁN
POLGÁRMESTER

Jászkarajenő foglalkoztatási helyzete nem kedvező, a legnagyobb foglalkoztatóink állami és önkormányzati körből kerülnek ki. Településünk 2746 lakosa túlnyomórészt mezőgazdaságból és állattenyésztésből él. Adottságainkra tekintettel a közfoglalkoztatás jó lehetőségeket kínált a számunkra, így a kezdetektől fogva részt veszünk abban. 2013 októberében indult kistérségi Startmunka mintaprogram mezőgazdasági projektjében 30 fő foglalkoztatásával öt hektár szántóterületet vontunk művelés alá. 2014. évben ezt a mezőgazdasági programelemet folytattuk, szorosan kapcsolódva az előző ciklus munkálataihoz további 30 fő közfoglalkoztatottal. A kapcsolódó munkafolyamatokra és a betakarításokra ütemezetten került sor, melynek keretében a gyümölcsös ápolása, a konyhakerti növények és szántóföldi növények madáreleségnek történő termesztése kiegészült további két hektár energiafűz telepítéssel, valamint fűrészszerem kialakításával is. A 2015. év márciusában indult járási Startmunka mintaprogram

keretében két programelemet valósítottunk meg. A mezőgazdasági programunkban 30 fő közfoglalkoztatott alkalmazásával az előző években megkezdett tevékenységet folytatjuk tovább, kiegészítve fűszerpaprika termesztéssel és feldolgozással. A belvíz-elvezetési programunkban pedig a község vízvezető rendszerének tisztítása, karbantartása és felújítása történt meg. 2015. novemberre a közfoglalkoztatásban foglalkoztatottak átlagos száma elérte a 101 főt, ennek hatása a munkaerő-piaci helyzetben is mérhető. Járási Startmunka mintaprogramjaink sikerét 2015 októberében az I. Országos Közfoglalkoztatási Kiállításon is bemutatthattuk.

Szob Város Önkormányzata

FERENCZ GYÖNGYI
POLGÁRMESTER

Településünkön a foglalkoztatás területén kedvezőtlen helyzet alakult ki az elmúlt két évtizedben, ezért igyekszünk folyamatosan kihasználni a közfoglalkoztatás kínálta lehetőségeket. A mezőgazdasági termelési projektben 2014-ben 46 fő foglalkoztatásával négy hektár szántóterületet vontunk művelés alá. 2015-ben felhagytunk a kukorica termesztésével, csak az önkormányzat konyháján hasznosítható zöldségfélékre (hagyma, bab, borsó, paradicsom, paprika, uborka, burgonya) koncentrálnunk. A 2014-ben a téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatási programlábhoz kapcsolódóan 18 fő bevonásával közterületi parkosítást, ligetesítést végeztünk, illetve közintézményeket látogatók részre gépjármű parkolóhelyeket alakítottunk ki. Egy másik program keretében 21 fő bevonásával egy 14 lakásos önkormányzati bérház körüli kerítést 110 folyóméter hosszban sikerült újjáépíteni, továbbá négy idegenforgalmi pavilon és árusító asztal is elkészült. Az önkormányzat közfoglalkoztatási tevékenységéért 2014-ben belügyminiszteri elismerésben részesült. Az elismerés-

sel járó két millió forintot eszközök vásárlására és egy járdaszakaszmegépítésére használtuk fel. 2015-ben a mezőgazdasági program mellett a város két utcájában járdát újítunk fel, illetve építünk, egy másik program keretében közösségi teret alakítunk ki a Duna-parton. 2015-ben az előző évekhez hasonlóan, folytatjuk a város belvízelvezető rendszerének tisztítását, karbantartását. A közfoglalkoztatási programokban 2015-ben 69 fő hátrányos helyzetű álláskereső közfoglalkoztatását terveztük.

Bárdudvarnok Község Önkormányzata

MESTER BALÁZS
POLGÁRMESTER

Településünkön a mezőgazdasági projekt keretében 2014-ben 49 fővel növénytermesztéssel, gyógynövénytermesztéssel és állattenyésztéssel, a téli és egyéb értéktérítő program keretében öt fővel erdőműveléssel foglalkoztunk.

A 2014-es mezőgazdasági programban a gyógynövénytermesztés keretében hétezer négyzetméteren telepítettünk homoktövis, öt ezer négyzetméteren pedig fekete berkenye és csipkebogyó ültetvényt létesítettünk.

A fő hangsúlyt az új elemként megjelenő állattartás bevezetésére helyeztük, 150 négyzetméteres állattartó hodályt építettünk, amit körülölel egy közel három hektáros legelőkert. A hodályra jellemző, hogy a hagyományos, szerfás hodályok mintájára készült, így nem csupán funkcionalitással bíró építmény jött létre a közfoglalkoztatás keretén belül, hanem állattartó hagyományainknak állítottunk vele emléket.

Az egyéb értéktérítő program keretében 2014. évben 38 hektár, az eltelt évek alatt mindösszesen száz hektárnál nagyobb erdőterületet műveltünk meg.

Előremutató céljaink közt szerepel a termelésre alkalmas földterületek növelése, az állomány 300 db-os felfuttatása, magasabb színvonalú tenyészet beindítása érdekében a hodály melletti pásztorlakás felújítása, szalastakarmány tárolására takarmánytároló építése, vízjogi engedéllyel bíró fűrt kút létesítése és a terület elektromos árammal való ellátásának biztosítása. Valamint egy új elemmel, a haltenyésztéssel bővítenénk tevékenységünket, melyhez szükséges feltételek is adottak lesznek a településen (saját halastó).

Buzsák Község Önkormányzata

KARA LAJOS
POLGÁRMESTER

Községünkben a Startmunka minta-program téli és egyéb értéktéremtő projektje keretében 2014-ben 15 főnek adtunk munkát, akik viacolor gyártásával, illetve a szociális blokk kialakításával foglalkoztak. A program során kb. 500 négyzetméter térkövet gyártottunk, melyet a település fő terén és a temetőben raktunk le.

A mezőgazdasági projekt keretében 17 fő növénytermesztéssel, négy fő pedig állattartással foglalkozik, 2014. évben 5,83 hektár területen gazdálkodtunk.

A megtermelt, savanyításra, tartósításra alkalmas zöldségeket befőzzük, savanyítjuk, lefagyasztjuk, ezzel is hozzájárulunk az egészségesebb, tartalmasabb ételek elkészítéséhez.

Ezen kívül állattartással is foglalkozunk, idegenforgalmi tájházzunk udvarán őshonos rackajuhokat tartunk.

Karád Község Önkormányzata

SCHÁDL SZILÁRD
POLGÁRMESTER

Településünk 2012 óta vesz részt a Startmunka mintaprogramokban. A közfoglalkoztatási programok tervezésén alapulnak, átgondolt, egymásra épített lépésekkel. Folyamatosan javítjuk, karbantartjuk az utakat, belvízelvezető árkokat. Felszámoltuk az illegálisan lerakott hulladékot. A külső területeinken lévő mezőgazdasági utakra is nagy gondot fordítunk. Ezekben a programokban évente 30-40 fő foglalkoztatása valósul meg.

2015-ben a helyi sajátosságokra épülő program keretében a Kossuth parkban fedett helyet alakítottunk ki, kemencével, szalonasütő lehetőséggel. Az itt található szabadtéri színpad is felújításra, festésre került, helyet adva ezzel a közösségi életnek. A program nyolc fő foglalkoztatásával valósult meg. Az illegális hulladék lerakóhelyek felszámolása program keretében tizenegy fő dolgozott a 2015. évben.

Mosdós Község Önkormányzata

KERESZTES JÓZSEF
POLGÁRMESTER

Községünkben a mezőgazdasági projekt keretében 2014-ben tizenegy fő közfoglalkoztatott növénytermesztési, öt fő állattartási tevékenységet végzett, több mint 3,8 hektár területen, amelyen konyhakerti növényeket, burgonya és takarmánynövényeket

(kukorica, búza, tritikálé) termesztettünk, a két főliaházban pedig palántanevelést folytattunk.

A megtermelt zöldségeket, gyümölcsöket főként a helyi konyhán, a gyermek és szociális közétkeztetésben használjuk fel. A szántóföldi növénytermesztés során megtermelt takarmány felhasználására 2013. évben állattartási programot indítottunk, tojótyúk tartással, melyet 2014-ben is folytattunk. Emellett kísérleti jelleggel szárasztészta-gyártásba kezdtünk, mely szintén a helyi konyhán kerül felhasználásra.

Nyim Község Önkormányzata

PISTÁR PÉTER
POLGÁRMESTER

Településünkön 2014. évben a kistérségi Startmunka mintaprogram keretében mezőgazdasági projektet indítottunk. A program lebonyolításában hét közfoglalkoztatott vett részt, akik 1,2 hektár területen zöldségféléket termesztettek fóliasátorban, illetve szabad művelésben.

A programban 2014. novemberig öt tonna zöldséget termeltünk meg, elsősorban burgonyát, de mellette salátát, retket, uborkát, paprikát, hagymát és paradicsomot is, amelyet elsősor-

ban az intézményi konyha friss zöldséggel való ellátására (szociális és gyermekétkeztetés), szociális alapon történő juttatásra használtunk fel. Ezen kívül zsákos gomba termesztésével is foglalkoztunk, amelyet a 2015-ös programunkban is folytattunk.

Simonfa Község Önkormányzata

BODROG GÁBOR
POLGÁRMESTER

Községünkben 2015-ben a mezőgazdasági program keretében öt főt foglalkoztatunk, ezzel biztosítva számukra a munkahelyet és megélhetést. A program megvalósítása során a 2013-ban elindított juhtenyésztést, állattartást folytattuk. Kialakítottuk az állatok

tartásához szükséges épületet, a takarmánytárolót, a legeltetéshez szükséges területet körbekerítettük.

Az évek folyamán az állatállomány tovább növekedett, birkák esetében húsz százalékkal, kecskék esetében száz százalékkal növeltük a tenyészállatok létszámát. A növendék állatok, bárány és kecskegida értékesítéséből bevételre is sikerült szert tennünk.

A legeltetéssel, a szálas takarmány előállításával a település kül- és belterülete rendezettebbé vált. A rendelkezésünkre álló önkormányzati tulajdonú földterületeken lucerna termesztését kezdtük meg. Számításaink szerint évi négyszeri kaszálással 300-500 lucernabálát tudunk betakarítani.

A továbbiakban a hangsúlyt a foglalkoztatás bővítésére illetve az ezzel kapcsolatos képzésekre kívánjuk helyezni.

Somogyudvarhely Község Önkormányzata

KISS KORNÉL
POLGÁRMESTER

Településünkön 2015. március 1-jén indult el a helyi sajátosságokra épülő járási közfoglalkoztatási mintaprogram, amelynek keretében térkő gyártás történik. A projektben kilenc fő segédmunkás és két fő szakmunkás foglalkoztatása valósul meg tíz hónapon keresztül. A program keretében térkő, díszkő és lábazatkő gyártása történt. Az előállított térkővet a község közterületeinek (temető, játszótér, köztér) felújítására, szépítésére használjuk fel. Terveink között szerepel, hogy a tevékenységet a közeljövőben szociális szövetkezet keretei között folytatjuk. Kiemelkedő a településen a mezőgazdasági járási Startmunka program megvalósítása is, amely tizenkét fő segédmunkás és három fő szakmunkás foglalkoztatását teszi lehetővé. A program keretében szabadföldi és fóliás zöldségféléket,

szántóföldi növényeket, takarmánynövényeket termelünk, amelyeket frissen és savanyítva a közétkeztetésben, illetve az állatok etetésére használunk fel. Az állattartás keretében nyulak, tojtyúk tartásával foglalkozunk, és meghonosítottuk a településen a racka juhok tartását. A jövőben tervezzük újabb, jól tejelő fajok beszerzését és szaporítását, amelyet más, elsősorban sajtot előállító önkormányzatokkal együttműködve kívánunk hasznosítani.

Somogyvár Község Önkormányzata

GYURÁKOVICS LÁSZLÓ
POLGÁRMESTER

Településünk 2012 óta vesz részt a Startmunka mintaprogramok adta lehetőségekben. Ezeknek a programoknak a keretében javítjuk, karbantartjuk az utakat, belvízelvezető árkokat, felszámoljuk az illegálisan lerakott hulladékot. Ezekben a programokban évente 40-50 főt foglalkoztatunk. Az értékkeremtő program keretében, 2014-ben kezdtük meg a viacolor térkövek, burkoló elemek gyártását. A programban az idén tizenöt fő foglalkoztatása valósult meg. 2015-ben kibővültek a termékek is (pl. szegély elemekkel), melynek további bővítését a következő évben is tervezzük. A gyártott elemeket a település építésére, szépítésére használjuk fel a közutak karbantartása program keretében.

A mezőgazdasági programban 2015-ben tizenöt főt foglalkoztattunk, konyhakerti növények termesztését végeztük. A megtermelt terményeket az intézményi konyhán használjuk fel. A termények egy részét fagyaszttással, savanyítással tartósítjuk, hogy a téli időszakban is felhasználható legyen. Ami nem kerül feldolgozásra, azt szociális alapon szétosztjuk a településen.

Cégénydányád Község Önkormányzata

KELEMEN RÓBERT
POLGÁRMESTER

A Startmunka mintaprogram kezdetétől, 2011-től az értéktérítő munka megteremtéséért fáradozunk. A programok adta lehetőségekkel a település és a munkanélküliek részére hasznos tevékenység kialakításával igyekszünk enyhíteni a foglalkoztatási és megélhetési gondokon. Az évek

során olyan csapatmunkát sikerült kialakítani, amellyel az alábbi tevékenységeket sikeresen és eredményesen tudjuk végezni.

Mezőgazdasági vidék lévén a mezőgazdasági termeléssel kapcsolatos lehetőségeinket igyekeztünk kihasználni. Az önkormányzat jelenleg 19,5 hektáron gazdálkodik. Az értéktérítő gazdálkodással elsősorban a három község által (Cégénydányád, Gyügye, Szamosújlak) közösen fenntartott intézmények ellátásával az önellátást valósítjuk meg, de egyre több terméket a saját csomagolóüzemben értékesítésre is elő tudunk készíteni. A szántóföldjeinken megtermelt zöldségeket, gyümölcsöket saját konyhánkban frissen használjuk fel, vagy feldolgozott formában raktározzuk. A csomagoló üzem segítségével a jövőben,

feldolgozott, csomagolt formában is értékesíteni tudjuk termékeinket. Ezen túl az állattartáshoz szükséges takarmánynövényeket is megtermeljük. Sertés és baromfitartással, hús- és tojástermeléssel is hozzájárulunk az intézmények ellátásához. 2015-ben bővítettük a tevékenységi körünket a csicsóka termesztésével, csomagolásával. A csicsóka minőségi részét a megépült csomagolóüzemben csomagoljuk, a fennmaradó részt állati takarmányozásra használjuk.

Kállósemjén Nagyközség Önkormányzata

BELICZA LÁSZLÓ
POLGÁRMESTER

2012 óta indítunk Startmunka programokat, amelyeket jól átgondolva tervezünk meg. A programok illeszkednek a település adottságaihoz, és nagymértékben segítik a településtávlati céljaik megvalósításában. A mezőgazdasági program keretében megtermelt növényeket az önkormányzati intézmények konyháján használjuk fel. A legfontosabb cél, hogy a konyhát, amely az iskolások, óvodások, valamint a szociális központ által gondozott nyugdíjasok részére biztosít egyszeri meleg ételt, minden nap friss zöldségekkel tudjuk ellátni. A belvizeztetés program során a belvizeztető árkok rendbetétele történik, a helyi sajátosságokra épülő program eleme során legyártott betonelemek, betonlapokat használjuk fel az árkok rendbetételére. A mezőgazdasági földutak karbantartása programelem fontos, ezáltal nagymértékben javulnak a tanyák elérhetőségei, valamint a mezőgazdasági termelés és az erdészeti

gazdálkodás feltételei, így hosszú távon a gazdaság élénkülésével is számolunk. A bio- és megújuló energiafelhasználás program keretében egy hektár területen tízezer arundo palántát ültettünk, az arundo energianövényvel néhány éven belül biztosított lesz az önkormányzati épületek fűtése. A kézműves termékek gyártását 2013-ban kezdtük, mára a termékek előállításával már 19 fő foglalkozik, ők kerámia tárgyakat, kötött, horgolt, varrt termékeket készítenek. A 2015. évben sikeres beruházást valósítottunk meg a Kállay Kúria turisztikai célú hasznosítására, valamint a Kúriához tartozó közel öt hektáros parkban az elkészített asztalosipari termékek is elhelyezésre kerülnek.

Nyírbéltek Nagyközség Önkormányzata

BAGDI SÁNDOR
POLGÁRMESTER

A 2011. évtől indult mezőgazdasági program folytatásaként, a munkalehetőség megteremtése és a megélhetés biztosítása érdekében az önkormányzat által üzemeltetett két konyha működtetéséhez szükséges nyersanyagok megtermelését és előállítását végezzük.

Az önkormányzat tulajdonát képező 20 hektár földterületen étkezési napraforgót, további egy hektáron burgonyát termelünk. Önkormányzati tulajdonú belterületen 2015-ben is különböző zöldségféléket termesztettünk, melyet a tartósító üzemben dolgoztunk fel. Új termékként cseresznyepaprikát is termeltünk két hektáron.

A növénytermesztést elsősorban szabadföldön, a zöldségfélék termelését a fóliaházban a korábbi évekhez hasonlóan

folytattuk. A mezőgazdasági projekt keretében a kezdetekben tartósító üzemet alakítottunk ki, ahol a megtermelt termékek fagyasztása, hűtése, tartósítása történik. Az önfenntartás megvalósítása céljából megtermelt nyersanyagokat feldolgozzuk, s ezzel látjuk el az önkormányzat által működtetett két konyhát alapanyagokkal. Káposzta, karfiol, paprika, paradicsom, saláta, spárgatök, sütőtök, uborka, sárgarépa, petrezselyem, borsó, karalábé, hagyma, burgonya, zeller, stb. a konyhákon került hasznosításra. A palánták nevelése a fóliákban történik, szintén a közfoglalkoztatás keretében.

Nyírbogát Nagyközség Önkormányzata

DR. SIMONNÉ DR. RIZSÁK ILDIKÓ
POLGÁRMESTER

A település gazdaságában mindig a mezőgazdaságnak jutott a legfőbb szerep. A 2011. évtől folyamatosan, valamint egyre bővülő létszámmal és feladatkörrel aktívan részt veszünk a közfoglalkoztatási programokban.

A minta és a ráépülő programokat célzottan, a település adottságainak megfelelően és a hosszú távú elképzelések mentén tervezzük. A település legnagyobb foglalkoztatója az önkormányzat, amely az évek során a hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatási gondjainak megoldása érdekében előrelátóan, a közösség érdekében végzi a rá háruló feladatokat. A tevékenység fő profilját - a hagyományoknak megfelelően - a mezőgazdasági program jelenti, mely a település önellátását segíti elő, s az önfenntartás megvalósulásának irányába mutat. A program keretében 420 adagos önkormányzati konyhát látunk el nyersanyaggal, illetve a többlettermelés értékesítésre kerül. Nemcsak megtermeljük a zöldség-gyümölcs félét, hanem telepítünk, feldolgozást végzünk, mely így komplex, jövőbe muta-

tó tevékenységeket takar. A folyamatos fejlesztés eredményeként a 2014. évben 0,7 hektáros gyümölcsöszt is telepítettünk. 2015-ben már a program keretében kialakított és átadott tartósító helyiségben végezzük a saját termelésű zöldségfélét és gyümölcsök befőzését, tartósítását. A téli és egyéb átmeneti időszakban a savanyítóban különböző száraztésztafélét készítünk, melyet teljes egészében az önkormányzat konyháján használunk fel. Az önkormányzat továbbá figyelmet fordít a belvízelvezetés megoldására, valamint a mezőgazdasági földutak járhatóságáról is gondoskodik.

Nyírcsaholy Község Önkormányzata

MIHÁLKU ATTILA
POLGÁRMESTER

A közfoglalkoztatással, valamint különböző munkaerő-piaci programok és pályázatok segítségével tudjuk jövedelemhez juttatni a legjobban rászorulókat. A mezőgazdasági program keretében a közétkeztetésben igényelt konyhakerti növényeket, zöldségféléket valamint gyógynövényeket termelünk.

Fóliasátor segítségével termesztjük a palántákat, valamint a salátát, retket és zöldhagymát. Keltető gép segítségével 200 csirkét keltetünk és nevelünk. A bio- és megújuló energiafelhasználás program során az önkormányzati épületek fűtéséhez szükséges alapanyagot, aprítékot állítunk elő, valamint lágyszárú egyéb gyomnövényi szárazakat takarítunk be és készítünk elő a későbbi brikettálásra. A belvízelvezetés program lehetővé teszi, hogy biztonságosan el tudjuk vezetni a vizet a közutakról, valamint több szakaszon a mederlapok cseréje is megtörtént. A belvízelvezető árkok felújításához szükséges mederlapok a helyi sajátosságokra

épülő programelem során kerültek előállításra. A felfagyott, töredezett járdaszakaszok teljes felújítása a közúthálózat javítása programelemen belül valósulhatott meg, amelynek célja a lakosság közlekedésbiztonságának a hosszú távú javítása. Az önkormányzat elkötelezett a közfoglalkoztatás céljai iránt, minden esetben igyekszik kihasználni a települési adottságokat és igényeket, így kimagaslóan jól szervezett a hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatása.

Paszab Község Önkormányzata

TAJTHY PÉTER
POLGÁRMESTER

A környező települések foglalkoztatás szempontjából nem biztosítanak elég lehetőséget az itt élők számára, így a közfoglalkoztatás adja a település lakói körében a legnagyobb foglalkoztatási lehetőséget. 2012 óta veszünk részt a Startmunka mintaprogramok

megvalósításában, azóta folyamatosan fejlesztjük programjainkat. Míg 2012-ben alig egy hektáron gazdálkodtunk a mezőgazdasági startmunka programban, mostanra közel három hektár megművelt területtel rendelkezünk, amely lehetővé teszi azt, hogy nemcsak ellátjuk az önkormányzat fenntartásában lévő konyhát, hanem értékesíteni is tudjuk az itt megtermelt mezőgazdasági termékeket. Fóliasátrakban magunknak neveljük a kiültetésre szánt palántákat. A fokozatosan megvalósított gépbeszerzések eredményeképpen pedig semmilyen bémunkát nem kell igénybe vennünk, mert az önkormányzat olyan gépparkot alakított ki, amellyel valamennyi növénykultúránkat tudjuk gondozni. A belvízelvezetés programunk során lehetővé vált a bel- és külterületi belvízelvezető rendszereink rendbetétele, így kezelhetővé

váltak a korábbi nagy esőzések okozta problémák.

A mezőgazdasági földutak rendbetétele projekt segítségével sikerült a földútjainkat „sárrázóval” ellátni, így a mezőgazdasági utakról kivonuló gépek nem hordják fel a nedves földet, sarat az aszfaltzott útjainkra, amely nagy előrelépést jelent a balesetmegelőzés szempontjából. Mivel településünk halmozottan hátrányos helyzetű, a közfoglalkoztatás nemcsak megélhetést, megbecsülést is jelent az itt élő emberek számára.

Tiszabercel Község Önkormányzata

SZÁNTÓ ZSOLT
POLGÁRMESTER

A hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatásának elősegítését fontosnak érezzük, így a Cigány Nemzetiségi Önkormányzattal közösen, szervezeten végezzük a közfoglalkoztatást. A település mezőgazdasági orientáltsága domináns, ezen ágazatot erősítve hosszú távon önfenntartóvá próbáljuk tenni a működését. A harmadik éve működő mezőgazdasági program évente egymásra épülve bővül újabb elemekkel, hogy egy komplex egészet alkotva tudja elősegíteni a minél szélesebb körű foglalkoztatást. Tiszabercel adottságait tekintve alapvetően mezőgazdaság orientált, ennek az ágnak a szerepe igen jelentős a település életében.

A Startmunka programok keretében a 2012. évben vásároltunk egy traktort pótkocsival és homlokrakodóval, melyet kiegészítettünk tárcsával, ekével, műtrágyaszóróval és egyéb olyan eszközökkel, amelyek a mezőgazdasági munkák önálló elvégzését segítik, s olcsóbbá teszik a termelést.

Az elmúlt évek során két fóliasátort állítottunk fel, melyek lehetőséget biztosítanak a korai primőrárak (paradicsom, paprika, retek, újhagyma stb.), valamint palánták előállításához, melyek az önkormányzati konyhán kerülnek feldolgozásra, felhasználásra. A konyhakerti növények (burgonya, zöldségfélék, kobakosok, hüvelyesek) termesztése szintén jelentős mértékben fejlődött. Valamennyi növényt, zöldséget az önkormányzati konyhán használunk fel.

Tiszadada Község Önkormányzata

MIZSER ZSOLT
POLGÁRMESTER

A településen tíz fő feletti létszámot foglalkoztató munkáltató nincs. Évek óta célratörően és elkötelezetten dolgozunk a község érdekében, egyaránt szem előtt tartva a település érdekeit és a közfoglalkoztatási programok célkitűzéseit. A célorientáltan megtervezett és megvalósított közfoglalkoztatási programok megélhetési lehetőséget biztosítanak a lakosság teljes megelégedésére. Az egymásra épülő projektek révén a falu képes fejlődni, értéket teremteni, sőt önfenntartóvá válni. A nagyarányú közfoglalkoztatásnak köszönhetően a családoknak több a bevétele, nő a vásárlóerő. A közfoglalkoztatás a közbiztonságra is hatással van, az utóbbi három évben felére csökkent a bűncselekmények száma. A település a régi malom felújítása, valamint a gépek beszerzését

követően 2014. július 30-án gyártotta az első adag tésztát. A kezdeti betanulási nehézségek után a mennyiség és a minőség folyamatos növelésével értékesítjük tésztáinkat. A tésztaüzem hat települési önkormányzat konyhájára, vásárokra, piacokra továbbá húsz boltba szállítja termékeit. A 2015-ös Startmunka mintaprogram keretében megvásárolt istálló, valamint a 700 darab tojtyúk napi tojás mennyisége biztosítja az önkormányzat konyhája valamint a tésztaüzem szükségleteit. Továbbá szerződésünk van egy jelentős konyhával, amely részére a tészta alapanyagot mi szállítjuk.

Tiszadob Nagyközség Önkormányzata

BÁN GYÖRGY
POLGÁRMESTER

A település közfoglalkoztatási programjait minden esetben átgondoltan és reálisan tervezzük. 2012 óta veszünk részt a mezőgazdasági mintaprogramban, amely keretében takarmánynövényeket termelünk 10,4 hektár szántóterületen. A megtermelt takarmányt saját állatállományunk ellátására használjuk. Az elmúlt évben az önkormányzatnak a projekten belül lehetősége volt keltetőgép beszerzésére, melyben az őshonos fehér, magyaros, kendermagos baromfi keltetésére került sor. A kialakított állattartó helyen 100-150 tyúk tenyésztését végezzük. Ennek tojásai kerülnek étkezési tojásként a konyhára, továbbá a napos csibe felnevelésére vágás, illetve tenyésztés céljából. A vágócsirkék - hatósági ellenőrzés mellett - saját konyhán kerülnek felhasználásra.

2014-ben több mint kétezer baromfit neveltünk, a megtermelt tojás mennyisége 8200 darab. A közfoglalkoztatás keretén belül további 1,5 hektáros kertben termelünk

zöldségeket, gyümölcsöt. Gyümölcsösünkben szilvát termelünk, de rendelkezünk még nem termő alma, cseresznye, meggy, őszibarack ültetvényekkel is. Termékeinket teljes egészében az önkormányzat 550 adagos konyhájában használjuk fel. A megtermelt zöldségfélék egy részét – házi jelleggel – tartósítjuk befőzéssel, lekvár főzéssel, savanyítással, biztosítva a konyha folyamatos ellátását. A program keretében továbbá virágpalántát, szaporító anyagot állítottunk elő, a település és a környező települések virágosítására.

Tunyogmatolcs Község Önkormányzata

SOLTÉSZ BERTALAN
POLGÁRMESTER

A település nagysága és a lakosság összetétele, a piaci munkalehetőségek korlátozottsága miatt a Startmunka kezdetétől, 2011-től terveztük az értéktérítő munka megteremtését. Mezőgazdasági vidék lévén programjaink tervezése során ezen

adottságaink kihasználására fordítjuk a fő hangsúlyt.

Jelenleg 25 hektáron gazdálkodunk. Célunk a munkanélküli embereknek a tartalmas, értéktérítő munkához való segítése, az önkormányzat önfenntartásának az elérése, illetve a lakossági igények minél teljesebb kielégítése. Rendelkezünk olyan épületekkel, melyekben a növénytermesztéshez és az állattenyésztéshez szükséges feltételeket tudunk biztosítani. A mezőgazdasági programban az állatállomány számára takarmánynövények termelését és a kiskerti, illetve intenzív növénytermesztést végezzük. A korábbi években már elértük, hogy a közétkeztetés szinte teljes zöldség, sertés- és baromfihús, valamint tojás szükségletét az önkormányzat magának állítja elő, amely jelentős költség-

megtakarítást eredményez. Az állattenyésztéssel a konyha éves szükségletét (2500 kg csirkehús és havi kb. 2000 darab tojás) teljes mértékben fedezzük. A mezőgazdasági tevékenységen túl a többi program keretében is sikeresen dolgozunk. A begyűjtött cserjéket, illetve a saját tulajdonú, 12 hektár erdő műveléséből keletkezett fahulladékot bálázva, betárolva a téli időszakban a hivatal és az intézmények fűtésére hasznosítjuk, kiváltva ezzel a drága energiát.

Vásárosnamény Város Önkormányzata

FILEP SÁNDOR
POLGÁRMESTER

A 2012. évtől megkezdett programjainkban az önkormányzati tulajdonú földterületek mellett jelentős mértékben használjuk a lakosság által nem művelt kertet, valamint egyházi területeket is bevontunk a mezőgazdasági termelés alá.

Fóliás termesztésünk a Startmunka program keretében felújított ezer négyzetméter fóliaházban történik. 2014-ben fő profil az étkezési paprika termesztése volt. Csepegtető öntöző rendszer került kiépítésre, melyhez fűrt kút szintén létesült. A paradicsom és paprika ikersoros, folyamatosan metszett technológia alkalmazását követi. A növényvédelmi eljárásokat sikerült minimálisra csökkenteni a növények kondíciójának növelésével. A primőr áruk közül a fejes saláta, zöldhagyma és hónapos retek termesztése is folyik.

A szántóföldi- és fóliás termesztéshez a palánták nagy részét, valamint a város közterületeire kiültetendő egy- és kétnyári virágok nevelését (20 ezer darab) is a programban biztosítjuk.

A szabadföldi körülmények között vöröshagyma, káposzta, paradicsom, gyökérzöldségek, karalábé, burgonya, uborka, paprika, valamint kora tavasszal zöldborsó termesztése valósul meg. Öntöző kutak fúrása is történt,

mely már a Koportosi telepünkön is segíti a munkákat, ahol zöldség- és gyümölcsstermesztést is folytatunk. Az alma telepítvényünk még nem fordult termőre, de már vizsgáljuk a helyi feldolgozás (almalé, almaszirom készítés) lehetőségeit.

A közétkeztetési konyha részére feldolgozó gépek is beszerzésre kerültek, mellyel a megtermelt növények a mindennapi étkeztetésben bevonhatóvá váltak. A programban előállított termékeket az Önkormányzat által működtetett Beregi Szociális Bolt is értékesíti, mely által a lakosság is rátekintést nyer a végzett munka során előállított zöldségekre, a helyi egészséges ételmezésben vehet részt, valamint vásárlással segíti programot.

Zsurk Község Önkormányzata

PÓCSIKNÉ VAKULA ÁGNES
POLGÁRMESTER

Közfoglalkoztatási programjaink gondosan megtervezettek, értéktéremtők és a helyi adottságokra épülnek, valamint összhangban vannak a közfoglalkoztatás céljaival. A település érdekelt az önfenntartás megvalósításában, a település összképe rendezett, az önkormányzat feladatellátása pedig kimagasló. Az önkormányzat a Belügyminisztérium által meghirdetett kistérségi Startmunka mintaprogramban 2012 óta folyamatosan részt vesz. A mezőgazdasági programunkban egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk arra, hogy ésszerűbb gazdálkodást tudjunk folytatni a kordonos uborkatermesztésben és a konyhakerti növénytermesztésben egyaránt. Ennek eredménye volt, hogy már a társletelek intézményeinek ellátásához is hozzá tudunk járulni. A 2015. évben a mezőgazdasági projekt révén egy hektár gyümölcsös telepítésére is sor kerül, mellyel hosszú távú célunk, hogy a gyermekeink az általunk termesztett gyümölcsöket fogyasszák, valamint száz százalékos gyümölcslé előállításához termesszünk alapanyagot. Terveink között szerepel, hogy az általunk megtermelt zöldségfélét (cékla, sárgarépa) együtt dolgozzuk fel

a gyümölcsökkel. Az előző években öt fő vett részt zöldség- és gyümölcsfeldolgozó tanfolyamon, így elkezdtük a savanyítást és a befőzést. A tartósítószer és hozzáadott cukor nélküli, kikísérletezett befőzési technikáink nagymértékben hozzájárulnak az egészséges táplálkozáshoz. Településünk hosszú távú célja a gasztroturizmus megvalósítása.

Felsőnyék Község Önkormányzata

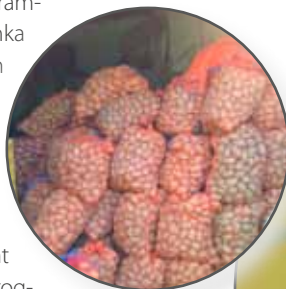
DEBELLA LÁSZLÓ
POLGÁRMESTER

Településünk tipikusan mezőgazdasági, számottevő ipar a községben soha nem volt. A jó mezőgazdasági adottságokkal rendelkező település lakosságának a hagyományos növénytermesztés mellett régen is a szőlőszet-borászat volt a megélhetési forrása, amely napjainkban is meghatározó.

A település jelenleg is része a Tolnai borvidéknek. A Belügyminisztérium által 2011-ben indított Startmunka mintaprogramban Felsőnyék a kezdetektől részt vesz. 2014-ben a Startmunka programok keretében összesen három programelemben vettünk részt 33 fő foglalkoztatásával. 2015-ben szintén három projektben dolgozunk az előző évi létszám nyolc fővel történt emelésével. A programok közül nagy hangsúlyt fektetünk a mezőgazdasági program megvalósítására, amely jelentős mértékben biztosítja a konyha friss zöldségfélékkel történő ellátását az iskolások és az idősek, valamint a szociálisan rászorulóknak étkeztetésének olcsóbbá tételét. A programhoz kapcsolódó földterületek nagyságát folyamatosan növeljük, így lehetőséget teremtettek a zöldségfélék mellett egyéb,

értékesíthető növények termelésére is, amelyek bevételét a programok fejlesztésébe fordítunk vissza. A közfoglalkoztatási programokból származó bevétel egy részéből asztalos és kovácsműhelyt vásároltunk. Helyi programokban cél a település élhetőbbé tétele, idegenforgalmi vonzerejének erősítése. A programban kialakítottunk egy öt szobás szálláshelyet, amely megfelelő elhelyezést biztosít az érdeklődők számára. Az asztalos műhely által biztosított lehetőségekkel élve, 2015-től – saját faanyag biztosításával – utcai bútorokat, padokat, virágtartókat, szemeteseket készítünk, amelyek javították a település arculatát.

Magyarkeszi Község Önkormányzata

KOVÁCS ERZSÉBET
POLGÁRMESTER

Magyarkeszi a Tamási kistérségben található település. Az eltelt négy évben sikeresen és hatékonyan valósítottunk meg olyan projekteket, amelyek az adott település földrajzi és gazdasági környezete mellett a lakoságtól érkező igényekhez és a településen

lakók értékeihez jól igazodik, illetve fokozottan fókuszál a helyi értékek megőrzésére.

A Startmunka programok eredményeként számos olyan beruházás valósult meg, amelynek következtében a település kiadásai csökkentek. Kiemelkedő és hatékony gazdálkodással valósítottuk meg a kazánprogramot.

2014-ben a Startmunka keretében 95 fő részvételével négy programot indítottunk. 2015. évben két projekt keretében 51 fő közfoglalkoztatását valósítjuk meg.

A mezőgazdasági projektben megtermelt zöldségfélék az önkormányzat napközi konyháját látják el friss nyersanyaggal, valamint savanyítunk, fagyaszunk, befőzünk és tárolunk télire. A mezőgazdasági termelésből származó nyersanyagok és félkész termékek közétkeztetésben történő felhasználása pozitív megítélést nyert a szolgáltatást igénybe vevő lakosoktól.

Hatékony és együttműködő kapcsolatot ápolunk a településen működő civil szervezetekkel. Az együttműködés eredményeként olyan közösségi teret hoztunk létre, amely a helyi értékek megőrzését és a jövő nemzedék számára történő átadását valósítja meg.

Az elért eredmények azért is különösen figyelemre méltóak, mert a település hátrányos helyzetű kistérségben, elszeparált mikrotérségben található.

Szakcs Község Önkormányzata

RÉCSEI GÁBOR
POLGÁRMESTER

A Dombóvári kistérségben található Szakcs Község, melynek önkormányzata a Startmunka mintaprogram elindítása óta több projektelemmel folyamatosan részt vesz a közfoglalkoztatásban. 2014-ben 59 fő részvételével hat projektet indítottunk. 2015. évben három projekt keretében 52 fő

közfoglalkoztatását valósítjuk meg.

Nagy eredménynek tekintjük, hogy a foglalkoztatásba bevont roma származású munkavállalók aránya közel 50%. A munkanélküliek többsége rendelkezik mezőgazdasági gyakorlattal, így az elmúlt négy évben az agrárjellegű tevékenységek végzésére helyeztük a hangsúlyt. Ennek megfelelően elsődleges feldolgozással kiegészített zöldségtermesztést, szántóföldi növénytermesztést, valamint állattenyésztést (pulykatenyésztést) folytatunk.

Önkormányzatunk rendelkezik saját üzemeltetésű konyhával, amely ellátja az óvodát, az iskolát, és az idősek otthonát, továbbá az idősek részére négy településen éthordós étkeztetést is biztosít. A mezőgazdasági projektben elsősorban azok a zöldségfélék kerülnek megtermelésre, amelyekre a konyhának igénye van. Az értéktéremtő projekt keretében kialakított zöldségelőkészítőben megfelelő körülmények állnak rendelkezésre a zöldségek konyhai előkészítéséhez, tartósításához.

A pulykatartás ebben az évben már teljes kapacitással üzemel. Az augusztusban indult értéktéremtő program keretében kínai császárfá ültetvény telepítése folyik, mely a későbbi években alapanyagot biztosít majd az apríték tüzelésű kazánok üzemeltetéséhez.

A településen nagyon kevés a munkalehetőség, ezért az önkormányzat egyre nagyobb részt vállal a helyi foglalkoztatásban, nagyon fontos tehát számunkra a közfoglalkoztatás további folyamatos biztosítása és lehetőség szerinti bővítése, fejlesztése.

Tamási Város Önkormányzata

PORGA FERENC
POLGÁRMESTER

Tamási város kedvező mezőgazdasági adottságú területen fekszik, ahol az agrár-gazdálkodás nagy múltra tekint vissza. Ipari tevékenységénél a fémmegmunkálás, feldolgozóipar dominál. A térség helyzetét jól jellemzi, hogy a nyilvántartott állás keresők

száma a szezonális és a közjellegű programok párhuzamos működése mellett, a megyei és az országos adatokhoz képest magas. Gazdasági viszonyaiból adódóan kevés a munkalehetőség, ezért fontos szerepet kap a városban a közfoglalkoztatás. Tamási a 2011-ben indított Startmunka mintaprogramban kezdetektől részt vesz. Az indítás óta öt különböző programot valósítottunk meg, mely éves átlagban 200 fő foglalkoztatását biztosította. 2014-ben a Startmunka programok keretében összesen öt programelemben vettünk részt, mely 211 fő foglalkoztatására nyújtott lehetőséget, majd 2015-ben három projektet indítottunk, amely 152 fő bevonásával valósult meg. Programjaink közül kiemelkedő a 75 fővel, három telephelyen megvalósuló mezőgazdasági projekt. A fóliaházakban zöldségeket, dísznövényeket, a szabadföldi területeinken burgonyát, gabonaféléket és takarmány kukoricát termelünk. Létrehoztunk egy ún. Zöldalma Házat, amelyet a helyi termékek forgalmazása céljából nyitottunk.

Az állattartó telepen mangalica-, kecske-, nyúl-, csirketenyésztés folyik, a hús szintén a közétkeztetés során kerül felhasználásra. Tamási a közfoglalkoztatási programja keretében piacképes termékeket kíván előállítani, ez a fokmérője a programnak is. Helyt adtunk 2014-ben az első Tolna megyei közfoglalkoztatási kiállításnak, amelynek előkészítéséhez és megrendezéséhez hozzájárultunk és színesítettük annak programját, majd a rendezvény sikerén felbuzdulva 2015 októberében – a város önálló szervezésében – ismét megteremtettük a lehetőséget egy járási szintű kiállításnak.

Keléd Község Önkormányzata

FEILER FERENC MIKLÓS
POLGÁRMESTER

Mezőgazdasági programunkat 2013 tavaszától hat fővel indítottuk el a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatásának keretein belül. 2014-től hátrányos helyzetű településként a kistérségi startmunka mintaprogramban már megnövelt létszámmal, 13 fővel dolgoztunk tovább. Elsősorban konyhakerti növények paprika, paradicsom, burgonya, tök, sárgarépa, fehérrépa, káposzta hagyma, uborka, borsó termesztésével foglalkoztunk. A megtermelt konyhakerti növényekkel teljes egészében elláttuk a Jánosházai Általános Iskola konyháját, de már 2014-ben felesleget is termeltünk. Ezt a falu lakosai körében piacon értékesítettük, ezen túl komoly erőfeszítéseket tettünk a piackutatás területén. Ennek eredményeként valamennyi terményt értékesíteni tudtunk. 2015-ben ismét emeltük a létszámot, egyrészt a megművelt terület növekedése miatt, másrészt megkezdtük egy

zöldszétfeldolgozó kialakítását, amelyben egyrészt a saját, másrészt a környező települések mezőgazdasági programjainak feleslegét is fel tudjuk dolgozni. A jelenlegi 30 fő közfoglalkoztatottal tervezzük a jövő évi mezőgazdasági programot is. Új tevékenységként egy gyümölcsös telepítést, valamint olajtök termesztését tervezzük.

Büszkék vagyunk arra, hogy Vas megyében másodikként valószínűleg megkezdjük a mezőgazdasági programot, s ez a Celldömölki Járási Hivatal mintaként szolgál a települések számára.

Kemenesmagasi Község Önkormányzata

SEBASTYÉN ZOLTÁN GYULA
POLGÁRMESTER

A kistérségi Startmunka mintaprogramhoz 2014-ben csatlakoztunk, akkor a helyi sajátosságok program keretein belül hét fő foglalkoztatásával eredményeket értünk el. A program hatására több családi háznál is elkezdődött a nyári virágok ültetése, területek gondozása, fűvesítése. Ennek köszönhetően az egész község arculata teljesen megváltozott. Mezőgazdasági programunkat 2015 márciusában indítottuk el. Az önkormányzat saját konyhát működtet, ahol napi szinten 320 adag ételt készítünk el, ezért különösen nagy lelkesedéssel vágunk bele a programba. 10 fővel folyik a növénytermesztés (burgonya, zöldség, sárgarépa, vöröshagyma, fokhagyma, paprika, paradicsom). A programnak köszönhetően tudunk vásárolni kistraktort, amelyet saját erőből az önkormányzat nem tudott volna beszerezni. Nagy öröm számunkra, hogy saját termesztésű zöldségekből készült ételt adhatunk a falu la-

kosságának és az iskolás, óvodás gyermekeknek. Saját tapasztalatunk alapján látjuk, hogy a program nagyon jó hatással van az ott dolgozóakra, sokan közülük az otthonaikban is elkezdtek kiskerteket kialakítani, valamint ültetni. Összességében a programok pozitív hatással vannak a település életére: március óta egyre többen jelentkeznek és szeretnének munkát vállalni a programokban. A lakosságtól további felajánlások érkeznek palánták és egyéb növények tekintetében.

Bakonykoppány Község Önkormányzata

TEKÁN ISTVÁN
POLGÁRMESTER

2015 márciusától kapcsolódtunk be a járási Startmunka programba. A helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatási programelem megvalósítása során vállaltuk a településen egy pihenőpark kialakítását, amely amellet, hogy a helyi lakosságnak lehetőséget biztosít a szabadidő tartalmas eltöl-

tésére, növeli a község turisztikai vonzerejét is. A program megvalósításával azt a hosszú távú célt kívánjuk elősegíteni, hogy a Bakonybél irányából Pápa felé kerékpárral, gépjárművel közlekedő turisták ne csak áthaladjanak, hanem hosszabb időt töltsenek el a településünkön. A program további részeként a temetőn belül létrehozunk egy síremlékparkot (közel ezer négyzetméter) a régi, hozzátartozók által már nem gondozott síremlékekből. Ez a terület szintén parkosításra kerül. A 2016-2017. évi programban a megkezdett munkálatokhoz kapcsolódó tevékenységek megvalósítását tervezzük. A tervek között szerepel, hogy a közfoglalkoztatottak faanyagból saját kezűleg készítenek virágtartókat, amelyeket a falu közterületeire helyeznénk ki, a Forrás park fejlesztése

során pedig a meglévő padok fölé az időjárás viszontagságai ellen védő tetőt alakítunk ki, illetve – tekintettel arra, hogy a pihenőparkban nincs ivóvíz – egy esztétikus ivóvíz-kutat telepítünk. A kialakított pihenőparkban kerékpártárolót állítunk fel, valamint egy fedett, nagyobb méretű pavilont készítünk, amely esős időben és kánikulában egyaránt hasznos lenne. Az ivókút köré térkő burkolat kiépítését, valamint egy ahhoz vezető térköves járda létrehozását tervezzük. További terveink közé tartozik szalonnasütő hely, és esetleg egy-két játszótéri elem, homokozó felállítása.

Lovászpátona Község Önkormányzata

PINTÉR IMRE
POLGÁRMESTER

Településünkön évszázadokra visszamenőleg a mezőgazdasági tevékenység a meghatározó életforma, illetve megélhetési forrás. Ennek figyelembevételével, és felismerve, hogy a településen élő tartós munkanélküliek számára helyben célszerű értelmes, értékteremtő munkalehetőséget teremteni, 2013 októberében bekapcsolódtunk a járási Startmunka programba. 2014. évben zöldségfélék (burgonya, petrezselyem, sárgarépa, vöröshagyma, fokhagyma, cékla, zeller, padlizsán, káposzta) és fűszerpaprika, valamint takarmánykukorica termesztésével foglalkoztunk, valamint létesítettünk egy 400 négyzetméteres fűthető fóliaházat, ahol palántanevelés, valamint paprika, paradicsom, salátatermesztés történt. A terményeket a helyi konyhát üzemeltető vállalkozó és a helyi lakosok részére, illetve távolabbi piacokon (pl. Győrben) értékesítettük. A keletkező árbevételt természetesen visszaforgattuk a programba. Mezőgazdasági programunkhoz szorosan kapcsolódott a 2014. évben megvalósított téli és egyéb értékteremtő program, amelynek keretében tároló pincét építettünk, biztosítva ezzel nagyobb mennyiségű termék biztonságos tárolását.

2015-2016. évre vonatkozó tervünk, hogy a meglévő tároló pince alapjaira felépítünk egy gazdasági épületet, amelyben helyet kapna a géppark, az állattartásra szolgáló helyiségek, az iroda és a szociális helyiség, egy üzlethelyiség, ahol a megtermelt friss zöldségféléket értékesítenék a lakosság részére, valamint oktatások, képzések lebonyolítására alkalmas terem. Hosszú távú célunk a termények feldolgozás (szárítás, konzerválás, savanyítás) utáni árusítása, illetve a takarmánynövény termesztéshez kapcsolódóan a tevékenység állattenyésztéssel történő bővítése (tojtyúk, mangalica-, birkatenyésztés), illetve a program alapjain egy-két év múlva szociális szövetkezet létrehozása.

Szentpéterúr Község Önkormányzata

PÁLFI JÓZSEF
POLGÁRMESTER

2012. évtől indítottuk el a mezőgazdasági utak rendbetétele programunkat 12 fővel. 2013. évtől további két programmal, a mezőgazdasági és a belterületi közutak karbantartása programokkal bővültünk.

A 2013. évtől elindult a mezőgazdasági Startmunka mintaprogramunk 12 fő helyi lakos alkalmazásával. Az Önkormányzat tulajdonában és egyéb bérelt területeken kezdtük meg a termelést. A megtermelt javak a saját fenntartású konyhán kerültek felhasználásra, míg a fennmaradó termények szociális alapon kiosztásra kerültek, másik részük pedig készletként jelenik meg. A 2014. évben induló projekt keretén belül megvalósult egy hajtatóház (üvegház), továbbá két fóliasátor kialakítása, mely lehetővé tette téli időszakban növények termesztését, ezáltal a folyamatosságot. A terület elhelyezkedése szempontjából mindenképpen indokolt volt a terület kerítéssel és kamerarendszerrel történő ellátása. A folyamatos vízellátás biztosítása érdekében kiépített öntörendszert alakítottunk ki. Az üvegház fűtését napkollektorok segítségével biztosítjuk, vagyis megújuló energiafelhasználást használunk.

A 2014. évtől a helyi sajátosságokra épülő, illetve a belvízelvezető árkok karbantartása programmal bővültünk.

A 2015. évben az előző évhez képest nagyobb létszámot kívánunk foglalkoztatni, összesen 22 főt. A mezőgazdasági program-

ban megtermelt termények tárolásának és feldolgozásának megfelelő helyiséget fogunk biztosítani.

A mezőgazdasági művelésre alkalmas területek további bevonását tervezzük, az önkormányzat tulajdonában lévő zártkerti ingatlanokon bodzatermesztésbe, valamint gyümölcsfák telepítésébe fogunk. A feldolgozást a jelenleg már folyó technológiák mellett szeretnénk a lekvár, valamint az ivólé készítésével bővíteni.

Szeretnénk a település térkövezését folytatni a helyi sajátosságok programban, mely a tervek szerint 500 négyzetméter térkövezéssel valósulna meg. A belvízelvezetés projekt keretén belül tervezzük a temető területén közlekedési útvonal kialakítását, síremlékek végleges elhelyezését, 124 méter hosszú útszakasz felújítását.

Tilaj Község Önkormányzata

SENKŐ JÓZSEF
POLGÁRMESTER

Célunk, hogy gazdálkodó, önfenn-tartó településsé váljunk, ennek érdekében elsőként csatlakoztunk az ún. „Tündérkert” programhoz, melynek keretében hagyományos gyümölcsfa fajták szaporításával, telepítésével foglalkozunk. Hagyományőrző és szemléletformáló céllal évek óta oltó és kosárfonó napot, ismeretterjesztő előadásokat szervezünk. A kezdetektől élünk a közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségekkel. 2012. évtől a mezőgazdasági útjainkat és az elhanyagolt területeinket tettük rendbe. Mezőgazdasági programunkat 2014-ben indítottuk szántóföldi növények - burgonya, hagyma, sárgarépa, gyökér, bab, paprika, paradicsom, fűszerpaprika, cirok stb. - termelésével, feldolgozásával, valamint az önkormányzati területekre kiültetett 160 db gyümölcsfa gondozásával és további szaporításával. LEADER pályázati forrásból megvalósult közösségi célú feldolgozó helyiségünk és aszaló-száritó kemencénk lehetővé teszi termé-nyeink feldolgozását, fűszerpaprika, fűszer és gyógynövények szárítását, őrlését, gyümölcsök aszalását, zöldségek savanyítását, gyümölcslevek készítését. A tartósítószer-mentes feldolgozási módokkal megismerkedve használjuk eszközeinket. A 2015. évben is folytatjuk mezőgazdasági tevékenységünket és annak to-

vábbfejlesztését, 12 fő dolgozik a mezőgazdasági Startmunka programban. A programban szerepel telephely kialakítás, ahol az évek során megvásárolt gépeket és eszközöket tárolni, szükség esetén javítani tudjuk. Ezen kívül ez a „bázis” biztosítja dolgozóink számára a munkavégzéshez szükséges szociális helyiségeket is. A növénytermesztési tevékenységünk mellett még nagyobb hangsúlyt fektetünk a feldolgozásra. Készítettünk paradicsom ivólevet, sűrített paradicsomot, lecsót, sültpaprikát; savanyítottunk uborkát, paprikát, céklát, káposztát, tarlórépát; aszaltak almászirmot, szilvát, körtét, meggyet; szárítottunk medvehagymát, kamillát és fűszernövényeket, ezeket az Országos Közfoglalkoztatási Kiállításon be is mutattuk. A településen az összes munkavállalásra kész és képes személy foglalkoztatási lehetőséghez jutott. A település összképe mára rendezett, programjaink egymásra épülnek és folyamatosak.

Zárszó

A közfoglalkoztatás társadalmunkra gyakorolt formáló ereje elkerülhetetlen, emberi sorsok és történetek múlhatnak egy-egy sikeres programon.

A kiadványban megjelent települések egyik legnagyobb eredménye, hogy ezekre az emberi sorsokra érzékenyen, előre mutató, sikereket megcélzó, fenntartható programokba fogtak, amelyek sokak megélhetését teszik lehetővé. A munkahelynek köszönhető napi rutin és rendszeresség, valamint a segélyeknél magasabb bér a közfoglalkoztatottak életszínvonalbeli növekedése mellett gyakran életszemléleti változásokat is eredményez.

Ajánljuk ezt a könyvet azon közfoglalkoztatottak, illetve leendő közfoglalkoztatottak számára, akik érdeklődnek a helyi sajátosságokra építő, innovatív, értékteremtő tevékenységek iránt, és akik

a közfoglalkoztatás keretében kívánnak társadalmilag hasznos, átmeneti munkalehetőséget biztosítani.

Bízunk benne, hogy mindazok, akik e lapokat forgatják, mélyebben megismerkedhetnek a hazai közfoglalkoztatás céljaival, rendszerével, az egyes közfoglalkoztatási programokban zajló tevékenységekkel, a munkaerő-piaci tendenciákkal és eddig elért eredményeinkkel.

Köszönjük a települések közreműködését, akik hozzájárultak tapasztalataik közzétételéhez.

A bemutatkozó önkormányzatok mindennapi feladataik lelkiismeretes elvégzésekor napról napra bizonyítják és alátámasztják a közfoglalkoztatás hasznát és fontosságát. Az egyre halmozódó eredmények és pozitív sikerek lapra vetett emlékeztetője eme kiadvány.

Baranya megye

Bicsérd
Bogdása
Boldogasszonyfa
Cserdi
Dunaszekcső
Királyegyháza
Nagypall
Ócsárd
Old

Bács-Kiskun megye

Csávoly
Kunadacs
Tabdi
Tiszakécske

Békés megye

Almáskamarás
Csabacsűd
Csorvás
Gyomaendrőd
Kevermes
Pusztaföldvár
Tarhos
Vésztő

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Arló
Bodrogolaszi
Hidasnémeti
Izsófalva
Putnok
Szegi
Szegilong
Szemere
Tiszatarján
Trizs
Vatta
Viss

Csongrád megye

Baks
Balástya
Derekegyház
Székkutas

Fejér megye

Lajoskomárom
Sárkeresztúr

Győr-Moson-Sopron megye

Csikvánd
Tét

Hajdú-Bihar megye

Balmazújváros
Egyek
Hajdúnánás
Hajdúsámson
Nyíradony
Pocsaj

Heves megye

Csány
Kerecsend
Mezőtárkány
Recsk

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Cibakháza
Hunyadfalva
Kunmadaras
Mezőtúr
Nagyiván
Tiszaderzs
Tiszapüspöki
Tiszaszőlős

Komárom-Esztergom megye

Tárkány
Vértsekethely

Nógrád megye

Bátonyterenye
Diósjenő
Karanckeszzi
Karanclapujtó
Mátramindszent
Ságújfalu

Pest megye

Jászkarajenő
Szob

Somogy megye

Bárdudvarnok
Buzsák
Karád
Mosdós
Nyim
Simonfa
Somogyudvarhely
Somogyvár

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Cégyéndányád
Kállósemenjén
Nyírbélték
Nyírbogát

Nyírsaholy
Paszab
Tiszabercel
Tiszadada
Tiszadob
Tunyogmatolcs
Vásárosnamény
Zsurk

Tolna megye

Felsőnyék
Magyarkeszi
Szakcs
Tamási

Vas megye

Keléd
Kemenesmagasi
Veszprém megye
Bakonykoppány
Lovászipatona

Zala megye

Szentpéterúr
Tilaj